

Agenda

09:00 - 09:05 **Åpning v/ Helge Aarseth**

5 min

Helge Aarseth

09:05 - 09:10 **HS-sak 13/2025**
Godkjenning av innkalling og dagsorden

5 min

Beslutning *Bård Mæland*

Kort fremstilling: Hovedstyret bes godkjenne innkalling og dagsorden.

Forslag til vedtak: Hovedstyret godkjenner innkalling og dagsorden.

09:10 - 09:15 **HS-sak 14/2025**
Godkjenning av protokoll

5 min

Orientering *Bård Mæland*

Kort fremstilling: Hovedstyret har godkjent protokollen, men gis anledning til å kommentere den.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar protokollen til etterretning

 Protokoll_Sjømannskirkens Hovedstyremøte_290125.pdf (7 sider)

09:15 - 09:30 **HS-sak 15/2025**
Orientering fra generalsekretær

15 min

Orientering *Jeffrey Huseby*

Kort fremstilling: I denne saken orienterer generalsekretær om noen saker og hendelser som har vært oppe siden sist møte.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar saken til orientering.

 HS - 3. mars 2025 - GS orientering.pdf (3 sider)

09:30 - 10:20 **HS-sak 16/2025**
GF-saker: Innkomne saker fra delegatene

50 min

Beslutning *Jeffrey Huseby*

Kort fremstilling: I denne saken ønsker administrasjonen å redegjøre for de ulike sakene som har kommet inn, samt gi noen anbefalinger for hvordan man ser på disse. Det er imidlertid hovedstyret som legger frem sakene for generalforsamlingen og som må stå inne for det som legges frem. Brev ble sendt september 2024 til instansene som sender delegater om å melde saker til generalforsamlingen, og innen fristen kom det seks henvendelser med seks saker hvorav den ene saken om grunnreglene inneholder syv forslag til endringer i grunnregelene.

Forslag til vedtak: Hovedstyret ber administrasjonen utarbeide saksfremlegg til generalforsamlingen til sommeren i tråd med føringene i møtet.

 HS - 3. mars 2025 - GF sak Saksfremlegg innmeldte saker.pdf (6 sider)

 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 1 Regionråd Nidaros.pdf (2 sider)

- 📄 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 2 Negotia.pdf (1 sider)
- 📄 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 3 Regionråd Oslo og Akershus.pdf (3 sider)
- 📄 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 4 Regionråd Bjørvin.pdf (1 sider)
- 📄 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 5 Kirkeråd Lanzarote.pdf (1 sider)
- 📄 HS - 3. mars 2025 - GF sak vedl 6 Regionråd Østfold.pdf (1 sider)

10:20 - 10:40 **Pausemat**

20 min

10:40 - 10:55 **HS-sak 17/2025**
15 min **Gjennomgang av styreinstruks**

Diskusjon *Jeffrey Huseby*

Kort fremstilling: Gjeldende styreinstruks ble vedtatt i 2021. Styreinstruksen er en selvpålagt instruks som beskriver hvordan styrearbeidet organiseres, arbeidsfordelingen mellom styret og administrasjonen, hvem som uttaler seg på vegne av styret, hvordan møtene skal avholdes m.m. Styreinstruksen er et nyttig dokument som det kan være bra å forholde seg til og som sier noe om hvordan styrearbeidet skal legges opp. Det som kunne vurderes er å ta inn et punkt om at varamedlemmene skal delta på det første møtet etter nytt valg da vi ofte har et lite styreseminar for at nye medlemmer skal bli kjent med styrearbeidet. Man kan også vurdere en passus om at primærkontakten mellom styret og administrasjonen skal gå gjennom generalsekretær og styreleder og at de skal være informert dersom det er ønske om kontakt utenom møtene.

Forslag til vedtak: Hovedstyret vedtok styreinstruksen med de endringene ble vedtatt i møtet.

- 📄 HS - 3. mars 2025 - Styreinstruks 2025.pdf (4 sider)

10:55 - 11:15 **HS-sak 18/2025**
20 min **GF-sak: Givertjeneste og medlemsverving**

Beslutning *Sissel Myklebust Mæland*

Kort fremstilling av saken: : Generalforsamlingen 2023 hadde oppe sak om utvikling i medlemskap og givere, og fattet følgende vedtak: Generalforsamlingen 2023 ber hovedstyret i Sjømannskirken om å følge opp generalforsamlingens drøfting, og legge frem en orientering for GF 2025 om hvordan ordning for og rekruttering av medlemmer og givere til Sjømannskirken best kan ivaretas for fremtiden. Vedlagt ligger forslag til orienteringssak om dette til generalforsamlingen.

Forslag til vedtak: Hovedstyret vedtar å legge fram saken for generalforsamlingen med de justeringer som kom fram i møtet

- 📄 HS 3 mars 2025 Saksframlegg til GF om rekruttering av medlemmer og givere.pdf (1 sider)
- 📄 GF 14 juni 2025 Rekruttering av medlemmer og givere v2.pdf (7 sider)

11:15 - 11:30 **HS-sak 19/2025**
15 min **Sjømannskirkens pensjonsordning**

Orientering *Aleksander Aasen Knudsen*

Kort fremstilling av saken: Hovedstyret har bedt om å bli orientert om hvilken pensjonsleverandør og –ordningen Sjømannskirken har. Som det er redegjort for, har Sjømannskirken en ytelsesbasert pensjonsordning i Statens Pensjonskasse for nåværende ansatte. I tillegg til selve pensjonen, kan pensjonsordningen være av stor betydning for rekruttering av nye medarbeidere. I saken er det redegjort for noe av historikken, samt dagens pensjonsordning.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar saken om pensjon til orientering.

- 📄 HS - 3. mars 2025 - Orientering om pensjonsordning.pdf (4 sider)

11:30 - 12:05 **Lunsj**

35 min

12:05 - 12:35

30 min

HS-sak 20/2025

Formuesforvaltning i Sjømannskirken

Beslutning

Hein Anders Kvalheim

Kort ingress: Hovedstyret har ønsket en gjennomgang og prinsippfastsettelse for Sjømannskirkens formuesforvaltning. Administrasjonen legger her frem premisser for en slik. Vurderinger som må gjøres er tidshorisont, risikoprofil og ESG profil (ESG: mål på den økonomiske, materielle, miljømessige, sosiale og styringsmessige risikoen).

I tillegg til saken om formuesforvaltning som økonomisjef Hein har ført i pennen, er der lagt ved et notat fra styremedlem Einar som styreleder Bård har bedt om blir sendt ut sammen med den ordinære saken. For ordens skyld vil vi gjøre oppmerksom på at verken Hein eller Einar har kjent til den andres dokument.

Forslag til vedtak: Hovedstyret legger til grunn at forvaltning av kapital i Sjømannskirken vurderes løpende. Dersom overskuddslikviditet er tilgjengelig skal denne forvaltes med mål om høyest mulig avkastning, men innenfor moderat risiko og ESG-profil i tråd med Statens Pensjonsfond Utland eller bedre. For kortsiktig plassering foretrekkes høyrenteinnskudd i bank.

 HS - 3. mars 2025 - Sak om formuesforvaltning.pdf (7 sider)

 HS - 3. mars 2025 - Sak om formuesforvaltning Vedl Einars Investerings strategi for Sjømannskirken.pdf (18 sider)

12:35 - 13:05

30 min

HS-sak 21/2025

Valutasikring av låneavtale

Beslutning

Hein Anders Kvalheim

Kort ingress: Hovedstyret har bedt om en sak vedrørende valutasikring av låneavtalen mellom Hovedkassen og St. Olav's House Limited, Company nr. 12497576 (St. Olav's house). Saken handler om hvorvidt Sjømannskirken bør søke valutasikring av lånevolumet mellom hovedkassen og St. Olav's House. I hovedsak handler saken om vilje og evne til å ta risiko for svingninger i valutakursen mellom britiske pund og norske kroner.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar orienteringen om muligheter for valutasikring til orientering og vedtar å (utføres i møtet)

 Sak til HS om valutasikring mars 2025.pdf (2 sider)

13:05 - 13:10

5 min

HS-sak 22/2025

Ansettelser og oppsigelser

Orientering

Aleksander Aasen Knudsen

Kort fremstilling: HR-avdelingen ved HR-sjef legger med frem en oversikt over alle oppsigelser og ansettelser siden forrige møtet

Forslag til vedtak: Hovedstyret oversikten over ansettelser og oppsigelser ifølge ansettelsesprotokoll nr 1/25-1/25 til orientering

 HS- 3. mars 2025- ansettelser februar 2025.pdf (1 sider)

13:10 - 13:25

15 min

HS-sak 23/2025

Regnskap 2024 Hovedkassen

Orientering

Hein Anders Kvalheim

Kort fremstilling av saken: Samlet resultatet for 2024 er ca 6,1 mill bedre enn budsjett. Inntektene ligger samlet ca 2,9 mill. kr over budsjett. Alle inntekten med unntak av «Hjem» ligger likt eller over budsjettet for perioden. Kostnadene ligger ca. 1 mil under budsjett. Spesielt er det husleietilskudd, Ekstraordinært tilskudd, lønn og juridisk bistand som ligger over budsjett.

Administrasjonens forslag til vedtak: Hovedstyret tar regnskapet for 2024 til orientering. Endelig vedtak om regnskapet for 2024 blir gjort i møte i mai.

 HS- 3 mars 2025- Resultat hovedkassen 2024.pdf (15 sider)

13:25 - 13:55

30 min

HS-sak 24/2025 Strategi 2026-2030

Diskusjon

Jeffrey Huseby

Kort fremstilling: Hovedstyret har satt i gang en ny strategiprosess med tanke på å ha en ny strategiplan på plass høsten 2025. Vedlagt er et kort og et lengre sammendrag fra strategiverkstedet. Hensikten med denne saken er å skape enighet i hovedstyret om at sammendraget oppsummerer strategidagen 10.2.2025 på en god måte, og gi styremedlemmer som ikke var til stede på strategiverkstedet innsikt hva vi snakket om. Når hovedstyret har gitt sin tilslutning til oppsummeringen, vil arbeidsgruppen utarbeide forslag til strategiske mål og begrunnelse for disse, med utgangspunkt i denne oppsummeringen. Arbeidsgruppen vil deretter avklare hvilke spørsmålstillinger som skal ut i organisasjonen på høring.

Forslag til vedtak: Hovedstyret bekrefter at oppsummeringene er i samsvar med arbeidet som ble gjort under strategiverkstedet i februar og ber arbeidsgruppen om å arbeide videre strategiplanen i tråd med føringene i ingressen.

13:55 - 14:15

20 min

Pausemat

14:15 - 14:45

30 min

HS-sak 25/2025 Presentasjon av Sjømannskirken i Sverige

Orientering

Margareth Glad

Kort fremstilling: Ettersom daglig leder på Sjømannskirken i Stockholm Margareth Glad, skal delta som vara for en ansatte representant i hovedstyremøtet, har vi utfordret henne til å gi en statusrapport på arbeidet i Sverige.

Forslag til vedtak: Hovedstyret takket for orienteringen og ønsker staben i Stockholm lykke til i det videre arbeidet!

- VELKOMMEN TIL NORDENS VENEZIA, innlegg på hovedstyremøte 2025.pdf (2 sider)
- HS - 3.mars 2025- Stockholm.pdf (2 sider)

14:45 - 15:00

15 min

HS-sak 26/2025 Rapport bispevisitas Sjømannskirken Tyskland

Orientering

Espen Ingebrigtsen

Kort fremstilling: Årets bispevisitas gikk av stabelen i Sjømannskirken Tyskland. Det ble en flott visitas til to svært ulike stasjoner, Berlin og Hamburg. Vedlagt er visitasmelding som ble oversendt biskopen som en forhåndsinformasjon om hva som ventet, programmet for visitasen og rapporten som ble skrevet i etterkant. Dette er en orienteringssak om visitasen, men enda mer en god presentasjon over Sjømannskirken Tyskland.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar rapport fra bispevisitasen til orientering.

- HS - 3. mars 2025 - Visitas Tyskland vedl 1 Visitasmelding.pdf (5 sider)
- HS - 3. mars 2025 - Visitas Tyskland vedl 2 Visitasprogram.pdf (2 sider)
- HS - 3. mars 2025 - Visitas Tyskland vedl 3 Visitasrapport.pdf (4 sider)

15:00 - 15:15

15 min

HS-sak 27/2025 Lønnsfastsettelse for generalsekretær

Beslutning

Bård Mæland

Kort ingress: Lønnsoppgjøret 2024 for HUK-området ble svært forsinket i fjor med det resultat at lønnsoppgjøret for 2024 blir først effektivert på lønnslippen i mars for både de ansatte og for ledergruppen. Nå det gjelder lønnsfastsettelse for generalsekretær, vil styreleder legge frem saken i møtet.

Forslag til vedtak: Utformes i møtet.

15:15 - 15:30

HS-sak 28/2025

15 min

Åpen post- styrets kvarter

Diskusjon

Bård Mæland

Kort fremstilling: Hovedstyret gis i denne saken anledning til å ta opp egne saker, evaluere møtet og gi aktuelle tilbakemeldinger. Administrasjonen kan fratse saken dersom det er ønskelig.

Forslag til vedtak: Hovedstyret drøftet de sakene som fremkom under saken. Administrasjonen bes ta momentene med i det videre arbeidet med styremøtene.

List of Signatures

Page 1/1

Protokoll_Sjømannskirkens Hovedstyremøte_290125.pdf

Name	Method	Signed at
Møller, Carina	BANKID	2025-02-21 08:37 GMT+01
Bøgebjerg, Linn Aas-Hansen	BANKID	2025-02-20 18:07 GMT+01
Kristiansen, Margrethe K	BANKID	2025-02-20 11:45 GMT+01
Drangsholt, Einar	BANKID	2025-02-20 10:43 GMT+01
Hareide, Bjarne	BANKID	2025-02-20 08:23 GMT+01
Aarseth, Helge	BANKID	2025-02-23 20:32 GMT+01
Haugå, Merete Willumsen	BANKID	2025-02-23 15:52 GMT+01
Alte, Vigdis	BANKID	2025-02-21 16:19 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 2E87871747C64381851A40ABF4759925

Deltakere

Styremedlemmer

Bård Mæland (Styreleder), Linn Aas-Hansen Bøgebjerg (Fraværende ved: HS-sak 7/2025, HS-sak 8/2025, HS-sak 9/2025, HS-sak 10/2025), Vigdis Alte, Merete Willumsen Haugå, Bjarne Hareide, Einar Drangsholt, Carina Møller, Margrethe Kristiansen (Fraværende ved: HS-sak 1/2025, HS-sak 2/2025, HS-sak 3/2025, HS-sak 4/2025, HS-sak 5/2025), Helge Aarseth
Fraværende: Kjersti Gautestad Norheim

Generalsekretær Jeffrey Huseby og kommunikasjonssjef Sissel Myklebust Mæland deltok i hele møtet. Økonomisjef Hein Kvalheim og operativ leder Espen Ingebrigtsen deltok på sak 4, 5 og 6. Operativ leder Jan Stollef Rønningen deltok på sak 8

Møteprotokoll

HS-sak 1/2025

Beslutning

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Bård Mæland

Kort fremstilling: Hovedstyret bes godkjenne innkalling og dagsorden.

Momenter fra samtalen:

- Hovedstyret ønsker at alle sakspapirene (inkl vedlegg) legges ved når saker utsettes og tas opp i et senere møte.
- Heretter ønsker hovedstyret at det ikke legges inn eventuelt-sak før sak blir meldt i møtet.

Vedtak: Hovedstyret godkjente innkalling og dagsorden.

HS-sak 2/2025

Orientering

Godkjenning av protokoll

Bård Mæland

Kort fremstilling: Hovedstyret har godkjent protokollen elektronisk, men gis anledning til å kommentere den dersom man har merknader.

Moment fra samtalen: Arild Kirkeby er ved en feiltakelse oppført som deltakende i møtet. Administrasjonen retter.

Vedtak: Hovedstyret tok protokollen til etterretning

 Protokoll Hovedstyremøte 09. desember 2024.pdf

HS-sak 3/2025

Orientering

Regnskapsrapport

Hein Anders Kvalheim

Kort saksfremstilling: Denne saken blir ettersendt da regnskapet for 2024 ikke er klart i skrivende stund.

Vedtak: Saken ble utsatt da regnskapet ikke var klart.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

Driftsrapport

Kort saksfremstilling: Driftsrapporten taler for seg, likevel vil vi trekke oppmerksomheten mot noen tendenser:

- Flere av parameterne peker fortsatt oppover, selv om kurvene har flatet noe ut
- Gledelig at tallene for beredskapssaker, dager offshore, skipsbesøk, deltakere på trosopplæring og gudstjenester går opp
- Sykefraværet er lavere enn året før, og om lag halvparten sammenlignet med fravær i Norge
- Gledelig at kirkene har hatt økning (per november) i inntektene, og at disse er over budsjett
- Andelen inntekter fra stat har gått ned, hvilket må bety at de egengenererte inntektene har gått litt mer opp enn overføringen fra stat.

Et forhold som hadde vært fint å få noen indisier på, er om der er like mange nordmenn i utlandet som før pandemien. Administrasjonen har en følelse av at turistene er tilbake i Syden, et indisium på det er at de norske skolene i Spania er fulle og har venteliste. Like fullt har vi et inntrykk av at norske studenter og norsk næringsliv ikke er tilsted på samme måte som før pandemien. Dersom dette stemmer, vil vi antakelig måtte justere forventningene våre. Administrasjonen vil kunne svare på spørsmål fra hovedstyret i møtet.

Momenter fra samtalen:

- Det er ønskelig at det utarbeides måltall for noen av parameterne i driftsrapporten. Styret forventer ikke at alle parameterne øker, men trenger å se utvikling opp mot klare mål.

Vedtak: Hovedstyret tok driftsrapporten for 2024 til orientering.

 Driftsrapport 2024 totalt.pdf

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

Generalsekretærens orienteringer

Jeffrey Huseby

Kort saksfremstilling: Generalsekretær orienterer om saker som det er jobbes med. Siden sist møte (09.12.24) meldes det om følgende:

1. Feltbesøk til Filipinene: 1-7. desember 2024: Se vedlagt reiserapport.
2. Festhelg i London: 10-12. januar 25: Festhelgen der nytt bygg blir feiret inneholdt konsert fredag, familiearrangement lørdag formiddag, fest på kjerka lørdag kveld og festgudstjeneste søndag formiddag. Arrangementet var vellykket med god stemning og godt oppmøte.
3. Medarbeidersamling i Asia: 13-17. januar 25: Deltakere var de ansatte på kirkene i Singapore, Thailand og Dubai. I tillegg deltok ambulerende sjømannsprester for Asia, studentdiakon i Australia og New Zealand og Beredskap og næringsliv. Fra ledelsen deltok HR-sjef, operativ leder Asia og generalsekretær. Utover organisasjonsmessige programposter deltok førstelektor i teologi, religion og filosofi ved NLA Høgskolen Bergen, Peder Solberg med to foredragene «Kristne trospraksiser – veier til integrering og fordypning» og «Kirkens og Sjømannskirkens oppdrag i vår tid». Sjømannskirken er en spredt organisasjon når det gjelder geografi og arbeidsmåter og det er svært nyttig å komme sammen til inspirasjon og faglig påfyll på tvers av enhetene.
4. Audiens hos Kong Harald: 24. januar 25: Styreleder og generalsekretær orienterer muntlig i møtet.
5. Vurdering av IT-systemer for lønn, reiserefusjon, HR-verktøy og regnskap: IT-leder Nils utreder tre ulike alternativ som følgende firma leverer: Xledger, KNIF og Visma. Alle systemene har sine sterke og mindre sterke sider innen pris, funksjonalitet, brukervennlighet og mulighet for backup. Avgjørelse ventes å bli tatt innen primo februar.

Momenter fra samtalen:

- Kronprinsen skal til New York 8. og 9. oktober. Sjømannskirken i New York er orientert og tar kontakt med konsulatet for å bli involvert i besøket.
- Generalsekretær orienterte om reaksjoner etter at hovedstyret vedtok nedleggelse av stasjonen på Mallorca. Markering av nedleggelse på Mallorca vil skje i mai/juni.

Vedtak: Hovedstyret tok orienteringen fra generalsekretær til orientering.

 Reiserapport Filipinene 2024.pdf

HS-sak 6/2025

Beslutning

London: Refinansiering av byggelån og internt lån

Hein Anders Kvalheim

Kort ingress: Saken handler om reforhandling av låneavtalen mellom Hovedkassen og St. Olav's House Limited, Company nr. 12497576 (St. Olav's house), samt refinansiering av eksternt lån til St. Olav's House. Økte bygge kostnader har som kjent medført opptak av et større lån enn forutsatt da prosjektet ble satt i gang, noe som medfører at prosjektet ikke er så bærekraftig som da prosjektet ble vedtatt.

Likevel mener administrasjonen at prosjektet har mye for seg og at administrasjonen og stab lokalt trenger tid på seg til innkjøring av driften før man med større sikkerhet kan vite hvordan økonomien i prosjektet vil arte seg. Bærekraften i prosjektet er nemlig avhengig av fire faktorer; økningen i leiemarkedet, belegget på sommerhotellet, volumet på bruk av menighetsdelen og ikke minst rentenivået i England.

Administrasjonen mener at prosjektet fremdeles kan være bærekraftig og tilføre midler til drift. Tiden vil imidlertid vise om dette stemmer og administrasjonen går derfor inn for å refinansiere lånet til Hovedkassen i tråd med betingelsene i vedtaksteksten.

Momenter fra samtalen: Det er ønskelig at administrasjon forbereder en sak om valutasikring og en sak forvaltning av overskuddslikviditet.

I forkant av hovedstyrets møte hadde Drangsholt fått styreleder sin aksept på å sende ut et notat med kommentarer til administrasjonens saksfremlegg. Dette er lagt ved protokollen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

Vedtak:

1. **Reforhandling av låneavtale mellom hovedkassen og St. Olavs House:** Hovedstyret inngår ny låneavtale med St. Olavs House med en løpetid på 3 år. Det skal ikke betales avdrag i perioden. Renten settes til 4% p.a. Rentene blir betalt kvartalsvis. Avtalen forhandles på nytt før avtalens utløp.
2. **Refinansiering av byggelån:** Hovedstyret gir fullmakt til styret i St. Olavs House Ltd til å undertegne den fremforhandlede låneavtalen med Secure Trust Bank på GBP 4 545 000.
3. **Valutasikring og kapitalforvaltning:** Administrasjonen bes komme tilbake med en sak om valutasikring og en sak om strategiske retningslinjer for kaptilforvaltning.

 HS - 29. januar 2025 - London Refinansiering av byggelån og internt lån.pdf

 HS - 29. januar 2025 - Refinansiering av byggelån Vedlegg 2 Notat fra Einar.pdf

HS-sak 7/2025

Orientering

Hovedstyrets vedtak i 2024

Jeffrey Huseby

Kort fremstilling: Vedlagt er oversikt over saker som hovedstyret har behandlet og vedtatt i 2024. Hensikten er å gi hovedstyret anledning til å gjennomgå vedtakene for å kvalitetssikre at vedtatte saker har blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Man vil se at flere av sakene er sluttført og at de øvrige sakene er under behandling/arbeid.

Moment fra samtalen: Vedtak om finansiering av bygget i London må tas inn i oversikten.

Vedtak: Hovedstyret tok oversikten over vedtatte saker til etterretning og ber administrasjonen følge opp sakene som ikke er fullført.

 HS- 29. januar 2025- Oversikt over saker som hovedstyret har vedtatt i 2024.pdf

 Oversikt over saker som hovedstyret har vedtatt i 2024 - til HS protokoll.pdf

HS-sak 8/2025

Orientering

Orientering om Beredskap og næringsliv

Jan Stellef Rønningen

Kort fremstilling: Operativ leder Jan Stellef Rønningen vil gi en muntlig orientering til hovedstyret om status på dette området. Det legges ved en artikkel i Luthersk kirketidene nummer 8.2024, som omhandler litt av utviklingen av dette i vår organisasjon. Stikkord for orienteringen:

- Overordnet strategi
- Beredskap ute på stasjonene og i enhetene
- Beredskapsavtalene med næringslivet og andre samarbeid
- Internopplæring, kurs og øvelser
- Potensialer i arbeidet
- Spørsmål og kommentarer

Saken er utsatt fra møtet i desember.

Vedtak: Hovedstyret tok orienteringen fra Beredskap og næringsliv til orientering.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

GF 2025: Endringer i grunnreglene

Jeffrey Huseby

Kort saksfremlegg: Generalforsamlingen i 2023 foretok en omfattende revisjon av Grunnreglene. Det anses ikke som nødvendig eller ønskelig å foreta en så omfattende revisjon av grunnreglene på årets generalforsamling. På fire punkter foreslår likevel administrasjonen at det gjøres endring i grunnreglene:

1. Møteform på generalforsamlingene
2. Aldersgrense for å avgi stemme til kirkeråd og regionråd
3. Aldersgrense for å sitte i kirkeråd og regionråd
4. Navn på hovedstyret endres til styret

Pkt 1 ble drøftet på et digitalt informasjonsmøte om grunnregelendringen som ble foretatt i november 2024 gjennom en epost avstemning og styreleder gikk den gang inn for å ta saken opp til en bred drøfting på årets generalforsamling. Administrasjonen går inn for å grunnregelbeste at generalforsamlingen skal arrangeres fysisk hvert 3. år. Sekundært foreslår administrasjonen at generalforsamlingen arrangeres fysisk og digitalt annenhver gang og at myndighet til å endre på dette ligger hos generalforsamlingen ved simpelt flertall.

Når det gjelder punktene 2 og 3, så er formuleringene i § 9.3 og §10.3.1 ikke konsekvente. Administrasjonen foreslår derfor å innføre samme aldersgrense som Den norske kirke har til valg til menighetsråd. Der kan man stemme til menighetsrådsvalg for første gang i kalenderåret man fyller 15 år. For å være valgbar til å sitte i menighetsråd, må man være fylt

18 år i kalenderåret valget finner sted. De samme aldersgrensene foreslår administrasjonen skal gjøres gjeldende for valg til kirkeråd og regionråd.

Når det gjelder pkt 4, så er det slik at ved forrige revisjon av grunnreglene fikk regionstyrene betegnelsen *regionråd* i samsvar med kirkerådene ved sjømannskirkene. Sjømannskirken har med andre ord ikke lengre styrer på ulike nivå, men et - 1 - styre for hele organisasjonen. Det anses derfor som hensiktsmessig å benevne hovedstyret med begrepet «styret» slik man som oftest gjør i samfunnet for øvrig.

Momenter fra samtalen:

- Uheldig å senke frekvensen i en tid hvor verden endrer seg så fort. Senket frekvens vil oppleves som en svekkelse av demokratiet.
- Lengre valgperiode vil gjøre det mer krevende å få folk til å stille til regionråd, kirkeråd og hovedstyret, det taler for å fortsette med GF annethvert år.
- Kan ikke grunnregelbeste at annenhver generalforsamling skal være digital. Det må omhandles i saksframlegget at økonomi kan være grunn til å holde generalforsamlingen digital.
- Ingen grunn for at man må være 18 år for å sitte i regionråd og kirkeråd.

Vedtak: Hovedstyret vedtok å foreslå for generalforsamlingen følgende endringer i grunnreglene:

1. Aldersgrense for å stemme på og sitte i kirkeråd og regionråd foreslås til å være det året man fyller 15 år.
2. Det åpnes for å arrangere generalforsamlingene digitalt, også av andre årsaker enn pandemi og fysiske hindringer, da for eksempel økonomi.
3. Generalforsamlingen skal ha myndighet til å avgjøre om en generalforsamling skal arrangeres digitalt.
4. Navnet på hovedstyret endres til "styret".

 HS - 29. januar 2025 - GF 2025 Endringer i grunnreglene.pdf

HS-sak 10/2025

Orientering

Budsjett 2025

Hein Anders Kvalheim

Kort fremstilling: Administrasjonen la i hovedstyrets møte i desember frem et forslag til budsjett som ikke var i balanse. Hovedstyret drøftet saken og vedtok et budsjett i balanse under forutsetning at administrasjonen klarte å arbeide dette frem. Det legges med dette frem budsjett for 2025 til orientering slik hovedstyret ba om.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

Vedtak: Hovedstyret vedtok det reviderte budsjettet for 2025.

 HS - 29. januar 2025 - Budsjett 2025.pdf

HS-sak 11/2025

Beslutning

GF 2025: Forretningsorden

Jeffrey Huseby

Kort fremstilling: Administrasjonen har gjennomgått forretningsordene for generalforsamlingen og vil foreslå tre forbedringer:

1. Siste setning i kapittel 2 foreslås sløyfet da forretningsordene i seg selv er retningslinjer for digital gjennomføring. Setningen foreslås sløyfes for å unngå misforståelser.
2. Det legges en setning i kapittel 5 pkt 8 som gir mulighet for anonym stemmegiving også ved digital gjennomføring av en generalforsamling.
3. Det legges til en setning i kapittel 5 pkt 8 som åpner for muligheten til å levere forslag til vedtak ved å skrive dem inn i chatboksen til det digitale verktøyet.

Endringene anses ikke som avgjørende, men foreslås ettersom de utvider fleksibiliteten og kvaliteten i gjennomføringen av en digital generalforsamling.

Vedtak: Hovedstyret vedtok å legge frem en sak for generalforsamlingen om forretningsorden i tråd med de endringene som fremkom i saksfremlegget.

 HS - 29. januar 2025 - GF 2025 Forretningsorden Vedlegg.pdf

 HS - 29. januar 2025 - GF 2025 Forretningsorden.pdf

HS-sak 12/2025

Diskusjon

Åpen post- styrets kvarter

Bård Mæland

I denne saken gis hovedstyret anledning til å evaluere møtet, gi tilbakemeldinger og etterlyse saker. Administrasjonen kan fratse saken dersom det er ønskelig.

Forslag til vedtak: Saken utgikk

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2E87871747C64381851A40ABF4759925

Saksbehandler:
Jeffrey Huseby

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	3.3.2024

HS – 3. mars 2025 – Generalsekretærens orienteringer

Kort fremstilling: I denne saken redegjør generalsekretær om interne og eksterne møter som han har deltatt på, samt saker som det jobbes med. Saker som legges frem i de ordinære sakene presenteres der.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar generalsekretærens orientering til orientering.

Ytterligere informasjon:

1. Bidrag fra Staten: Sjømannskirken ble tilgodesett med fjorårets bevilgning pluss et påslag for lønns- og prisvekst. Det betyr at vi ikke fikk ekstra tilskudd til lav kronekurs og en stilling i Familieveiviseren slik vi håpet. Det hører med å nevne at vi holder på å forberede en søknad om støttet for 2026 og at den skal sendes inn før 1. mars.
2. Prosjektstilling eiendom og digitalisering: Det jobbes med å få til en prosjektstilling for 1-2 år for å kartlegge både eiendommene, tilstanden på vedlikeholdet, mulighetene for eiendomsutvikling, samt et digitaliseringsprosjekt som tar sikte på å videreutvikle bruken av digitale verktøy i organisasjonen. Dette er foreløpig konfidensielt ettersom vi er tidlig i prosessen og fordi vi ønsker å rekruttere til stillingen uten å lyse den ut. Vi må derfor ta forbehold om innvendinger fra fagforeningene.
3. Nedleggelse av Sjømannskirken på Mallorca: Etter at Hovedstyret gjorde vedtak om nedleggelse har en forretningsmann med hus på Mallorca tatt kontakt og tilbudt seg å dekke underskuddet på driften av stasjonen i en periode på to år. Vedkommende

har uttrykt stor misnøye med driften de siste årene, utredningsprosessen og legger ikke skjul på en stor skuffelse over vedtaket om nedleggelse.

Administrasjon har pekt på at vedtaket først og fremst ikke handlet om økonomi, men om en strategisk vurdering av oppslutningen om arrangement, gudstjenester, tilgangen på frivillige, fravær av barn og unge, samt ressursbruk. Administrasjonen har stor forståelse for at lokale krefter ønsker å beholde kirken, men mener fremdeles at de strategiske vurderingene står seg og at det ikke er grunnlag for en stasjon på Mallorca selv om man blir tilbudt en raus økonomisk garanti. Administrasjonen foreslår likevel å utsette nedleggelsen til 1. november.

4. Renovering av boligene i Dubai: Kirkeråd og stab har jobbet godt med å innhente anbud og skaffe midler til renoveringen av boligene. Kirkerådet har melder at prosjektet har en ramme på 5,2m kroner og at man har fått løfte om 2,5m kroner fra næringslivet. Sjømannskirken har bevilget 1m kroner og dermed gjenstår det 1,7m kroner igjen av finansieringen. Kirkerådet går inn for å engasjere en lokal entreprenør Pax-Kent som har en svensk eier/daglig leder. Fra hovedkontoret er det IT-sjef Nils Kristian Søfteland som holder i prosjektet. Administrasjonen har bedt om at det utarbeides et anbud med fastpris. Det at kirkeråd og sponsorer har tro på prosjektet er betryggende, likevel vil vi undersøke hvorfor et av kirkerådsmedlemmene har trukket seg. Administrasjonen kan svare på ytterligere spørsmål i møtet.
5. Nytt bygg i London: Det har blitt ytterligere forsinkelser og dermed må det som skulle være den første konfirmantleiren i nye lokaler, arrangeres på gamlemåten med madrasser på gulvene. Oppdatert info legges frem i hovedstyremøtet.
6. IT-system: IT-leder har jobbet iherdig for å få innhentet anbud på de største brikkene i Sjømannskirkens IT-system. Det handler om programvare for regnskap, lønn, reiseregninger, elektronisk signering av dokumenter, HR-verktøy m.m. som skal ligge i «skyen». Vi har landet på en hovedprogramvare som heter Xledger som håndterer regnskap, lønn og reiseregninger. Elektronisk signering og andre HR-behov dekkes ved hjelp av annen programvare. Løsningen som er valgt møter alle våre behov og skal være brukervennlig. Vi skal også inngå en avtale med et firma om å kjøre lønn ved sykdom. Rosinen i pølsa er at vi vil ha en økonomisk gevinst på minimum 700 000 krone/året. Det blir et stort løft når vi skal forberede overgangen til alle disse systemene i løpet av 2025, 1. januar 2026 skal det tas i bruk.
7. Invitasjon til Sjømannskirken i London: Vi har sendt invitasjon til Kongen om deltakelse på en festgudstjeneste med en markering av frigjøringsjubileet (80 år) og nytt bygg ved Sjømannskirken i London. Signalene fra Slottet tyder på at det ikke blir før sommeren, men er fortsatt aktuelt til høsten. Det kan også nevnes at daglig leder i New York Geir har takket ja til stillingen som daglig leder i London. Vi ser for oss tiltredelse i august. Hilde Øy skal jobbe i 50% stilling.

8. Samfunnskontakt: Generalsekretær sendte en hilsen til Kong Harald på 88-årsdagen. Ellers ingen aktivitet på området «samfunnskontakt» siden forrige møtet.
9. Mellomkirkelig råd for Den norske kirke: Generalsekretær deltok på møtet i MKR 25-26. februar på Kirkens Hus. De største sakene var knyttet til klimarettferdighet, naturmangfold og Bærekraftsmålene. Vi deltok også på seminar om «Trosfrihet under press». Ellers var det en rekke orienteringssaker fra inn- og utland fra kirkelige instanser, organer og organisasjoner. Nyttig å representere Sjømannskirken i det store kirkelandskapet. Sakene kan dere lese her [Møte i Mellomkirkelig råd 25.-26. februar 2025 - Mellomkirkelig råd](#)
10. Rasulykken i Alpene: Det tør være kjent at Sjømannskirken hadde en meget sentral rolle i håndteringen av skredulykken i Alpene sammen med Den norske ambassaden i Paris. Ambassaden i Genève var også svært aktivt i kulissene med å ordne praktiske ting og logistikken. Sjømannskirken har fått mye skryt for vår innsats og måten medarbeiderne våre i Sveits og Frankrike håndterte arbeidet på stedet i uken etter ulykken. Ledelsen sendte ned to medarbeidere uken etter for å debriefe og evaluere håndteringen, det er også utarbeidet et læringsnotat til intern refleksjon og læring.

Saksbehandler:

Jeffrey Huseby

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	3.3.2024

HS – 3. mars 2025 – Innmeldt GF-saker

Kort fremstilling: I denne saken ønsker administrasjonen å redegjøre for de ulike sakene, samt gi noen anbefalinger for hvordan man ser på de ulike sakene. Det er imidlertid hovedstyret som legger frem sakene for generalforsamlingen og som må stå inne for det som legges frem. Brev ble sendt september 2024 til instansene som sender delegater om å melde saker til generalforsamlingen, og innen fristen kom det seks henvendelser med seks saker hvorav den ene saken om grunnreglene inneholder forslag til syv endringer i grunnregelene.

Forslag til vedtak: Hovedstyret ber administrasjonen utarbeide saksfremlegg til generalforsamlingen i tråd med føringene gitt i møtet.

Bakgrunn

På forrige generalforsamling ble det vedtatt en paragraf om at alle forslag som kommer fra delegatene til generalforsamlingen, skal fremlegges for generalforsamlingen. Tidligere var det slik at hovedstyret kunne vurdere hvorvidt saken var en generalforsamlingssak eller om den burde behandles i hovedstyret eller i administrasjonen. Vurderingene måtte hovedstyret redegjøre for under sak «Innkalling og dagsorden» på vedkommende generalforsamling.

I denne saken ønsker administrasjonen å redegjøre for de ulike sakene, samt gi noen anbefalinger for hvordan man ser på de ulike sakene. Det er imidlertid hovedstyret som legger frem sakene for generalforsamlingen og som må stå inne for det som legges frem.

Aktuelt

I september 2024 ble det sendt ut brev til instansene som sender delegater om å melde saker til generalforsamlingen og innen fristen kom det seks henvendelser med seks saker hvorav den ene saken inneholder forslag til syv endringer i grunnregelene. Administrasjonen

tolker grunnreglene som om det er delegatene selv og ikke de man representerer som fremmer de ulike sakene.

Innkomne henvendelser

Henvendelsene som administrasjonen har mottatt er fra:

- 1) Regionråd Nidaros v/leder Marit Hermstad, vedlegg 1
- 2) Styret i fagforeningen Negotia v/leder Håvard Osland, vedlegg 2
- 3) Regionråd Oslo og Akershus v/leder Rune Wennevold, vedlegg 3
- 4) Regionråd Bjørgvin v/leder Lene Iversen, vedlegg 4
- 5) Kirkeråd Lanzarote v/leder Ottar Haugen, vedlegg 5
- 6) Regionråd Østfold v/leder Kari Ø. Danielsen, vedlegg 6

Innkomne saker

Der er noe overlapp i sakene og dessuten gjelder flere av henvendelsene endringer i grunnreglene. Dersom man sorterer henvendelsene etter saker, får man følgende saker å legge frem for generalforsamlingen:

1. Sak om grunnreglene

- a. §2 Formål: Wennevold (vedlegg 3) ønsker å endre formålsparagrafen ved å sette inn ordet «tjenende» foran «kirke» slik at visjonen blir å «være en tjenende kirke i verdens hverdag».
- b. §4 Generalforsamlingen: Wennevold (vedlegg 3) ønsker å legge inn et punkt under punkt 6 om generalforsamlingens oppgaver: «Drøfte og avgi uttalelse om overordnede strategiske planer for organisasjonen».
- c. §4 Generalforsamlingen: I tillegg til dette vil Wennevold (vedlegg 3) at fristen for å melde inn saker til generalforsamlingen skal flyttes fra 15. februar og til 1. januar. Dette for at regionrådene skal få bedre tid til å drøfte GF-sakene på sine årsmøter.
- d. §6.1 Generalforsamlingens møteform: Wennevold (vedlegg 3) og Hermstad (vedlegg 1) ønsker at generalforsamlingens møteform skal avgjøres av generalforsamlingen og ikke av hovedstyret.
- e. Ny §8 Tillitsverv: Wennevold (vedlegg 3) mener at de som har tillitsverv i Sjømannskirken må forplikte seg på organisasjonens formål og være medlem av Sjømannskirken. Wennevold foreslår samtidig å sløyfe krav om medlemskap i et luthersk kirkesamfunn der hvor det er nevnt.
- f. §8.1 Tillitsverv: Osland (vedlegg 2) ønsker at kravet om å tilhøre en luthersk kirke skal bortfalle for ansatte sine representanter i hovedstyret.
- g. §10.4 Tillitsverv: Haugen (vedlegg 5) ønsker å ta opp grunnregel 10.4 hvor det står at man må være medlem av Sjømannskirken sentral for å kunne stemme på årsmøtene på sjømannskirkene, herunder stemme på valg til kirkerådene. Haugen mener at paragrafen ikke ble tilstrekkelig utredet og at ønsket om å harmonisere stemmeretten på sjømannskirkenes årsmøter med stemmeretten på regionårsmøtene, ikke er tilstrekkelig gjennomtenkt.

2. **Sak om endring i reglement for nominasjonskomiteen.** Osland (vedlegg 2) ønsker at valg av ansattes representant i nominasjonskomiteen skal velges i et separat valg istedenfor at nominasjonskomiteen skal spørre en representant for de ansatte som deretter velges på generalforsamlingen.
3. **Sak om strategirapport 2021-2026.** Wennevold (vedlegg 3) ønsker at generalforsamlingen skal bli forelagt en evaluering av arbeidet i Sjømannskirken opp mot gjeldende strategiplan. Wennevold ønsker at rapporten også skal inneholde vurderinger om hvorvidt målene ble nådd og en forklaring på hvorfor/hvorfor ikke.
4. **Sak om strategiplan 2026-2030.** Wennevold (vedlegg 3) ønsker at generalforsamlingen skal bli forelagt en presentasjon om den kommende strategien og at den skal drøftes på generalforsamlingen.
5. **Sak om å arrangere generalforsamling.** Iversen (vedlegg 4) ønsker å legge frem en sak om viktigheten av å arrangere neste generalforsamling fysisk. Hun ønsker også å lage et program rundt forhandlingene til inspirasjon og økt engasjement. Regionrådet inviterer hovedstyret til å arrangere generalforsamlingen i Bergen neste gang.
6. **Sak om inkludering.** Danielsen (vedlegg 6) ønsker fremme en sak om inkludering i Sjømannskirkens arbeid. Hun ønsker at kommunikasjonen må gjenspeile et større mangfold for at flere skal føle seg velkomne til sjømannskirkene.

Kommentarer til forslagene

Som nevnt er det hovedstyret som legger frem sakene for generalforsamlingen og det er derfor hovedstyret som må gå god for saksfremlegget. Administrasjonen legger likevel med dette frem noen synspunkter på de innkomne sakene i denne saken, men skal selvsagt forberede saksfremleggene til generalforsamlingen i tråd med hovedstyrets ønsker.

Administrasjonens foreløpige ståsted ide ulike sakene er følgende:

7. Sak om grunnreglene

- a. **§2 Formål:** Wennevold (vedlegg 3) ønsker å endre formålsparagrafen ved å sette inn ordet «tjenende» foran «kirke» slik at visjonen blir å «være en tjenende kirke i verdens hverdag».

Kommentar: Dette var oppe på GF 2023 og forslaget om å ta inn «tjenende» ble den gang nedstemt. Begrunnelsen for dette var at adjektivet «tjenende» var begrensende. En kirke er mer enn å være tjenende, den er også undervisende, forkynnende, bekjennende, åpen, inkluderende osv. Administrasjonen foreslår derfor å ikke ta inn ordet «tjenende».

- b. **§4 Generalforsamlingen:** Wennevold (vedlegg 3) ønsker å legge inn et punkt under punkt 6 om generalforsamlingens oppgaver: «Drøfte og avgi uttalelse om overordnede strategiske planer for organisasjonen».

Kommentar: Administrasjonen er av den oppfatning at dette punktet ikke bør tas inn. Det fordi vi kun har en overordnet strategiplan og fordi generalforsamlingen har delegert ansvaret for den til hovedstyret. Hovedstyret la for øvrig frem strategiplanen i 2023 til drøfting, og skal gjøre det i 2025 og generalforsamlingen er dermed inkludert i arbeidet med strategi.

- c. **§4 Generalforsamlingen:** Wennevold (vedlegg 3) vil at fristen for å melde inn saker til generalforsamlingen skal flyttes fra 15. februar og til 1. januar. Dette for at regionrådene skal få bedre tid til å drøfte GF-sakene på sine årsmøter.

Kommentar: Administrasjonen støtter forslaget om å endre fristen til å melde inn saker til generalforsamlingen. Vi har forståelse for at regionene trenger mer tid til å drøfte sakene på sine årsmøter og dessuten vil det gi administrasjonen bedre tid til å forberede alle sakene.

- d. **§6.1 Generalforsamlingens møteform:** Wennevold (vedlegg 3) og Hermstad (vedlegg 1) ønsker at generalforsamlingens møteform skal avgjøres av generalforsamlingen og ikke av hovedstyret.

Kommentar: Denne saken har allerede hovedstyret hatt oppe. Hovedstyret gikk da inn for å la generalforsamlingen avgjøre møteform på generalforsamlingene. Forslaget støttes av administrasjonen.

- e. **Ny §8 Tillitsverv:** Wennevold (vedlegg 3) mener at de som har tillitsverv i Sjømannskirken må forplikte seg på organisasjonens formål og være medlem av Sjømannskirken. I saken fra Wennevold argumenteres det med at krav om kirketilhørighet er begrensende og at styremedlemmer, ansattes representanter og medlemmer av regionråd og kirkeråd bør kunne velges uavhengig av kirketilhørighet.

Kommentar: Dette var oppe på forrige generalforsamling i saken om grunnreglene. Administrasjonen er av den oppfatning at Sjømannskirken har en formell tilknytning til Den norske kirke og har fått et oppdrag fra Kirkemøtet om å ivareta Den norske kirkes medlemmer i utlandet. Sjømannskirken er også forpliktet på Den norske kirkes ordninger og liturgier. Det anses derfor som naturlig at hovedstyremedlemmer og 2/3 av de som sitter i kirkeråd og regionråd, tilhører Den norske kirke eller en annen luthersk kirke.

Administrasjonen mener at måten Sjømannskirken praktiserer det å være inkluderende og gjestfri, taler for at det er fullt mulig å føle seg inkludert i våre sammenhenger selv med dagens krav til medlemskap. Når det gjelder spørsmålet om medlemskap, anses det som et legitimt krav at de som tar på seg et tillitsverv er medlem av Sjømannskirken.

- f. **§8.1 Tillitsverv:** Osland (vedlegg 2) ønsker at kravet om å tilhøre en luthersk kirke skal bortfalle for de ansatte sine representanter i hovedstyret. Dette er i samsvar med henvendelsen fra Regionrådet i Oslo og Akershus.

Kommentar: Administrasjonen mener at det er naturlig at samme krav om kirketilhørighet skal gjelde ansatte og for de øvrige medlemmene av hovedstyret. Vi kan vanskelig se for oss at dette er en sak som skaper utfordringer for de ansatte når representanter til hovedstyret skal velges.

- g. **§10.4 Tillitsverv:** Haugen (vedlegg 5) ønsker å ta opp grunnregel 10.4 hvor det står at man må være medlem av Sjømannskirken sentralt for å kunne stemme på årsmøtene på sjømannskirkene, herunder stemme på valg til kirkerådene. Haugen mener at paragrafen ikke ble tilstrekkelig utredet og at ønsket om å harmonisere stemmeretten på sjømannskirkenes årsmøter med stemmeretten på regionårsmøtene, ikke er tilstrekkelig gjennomtenkt.

Kommentar: Administrasjonen er enig med Haugen om at dette var en utfordring da disse grunnreglene ble vedtatt og denne saken ble behørig drøftet under generalsekretærens besøk på Lanzarote i 2024. Administrasjonen har imidlertid tatt grep og tilbyr nå daglige ledere og kirkeråd tilgang til Sjømannskirkens medlemsregister slik at de foran årsmøtene kan få tilgang til oppdaterte medlemslister. Det arbeides for øvrig med å utarbeide et pilotprosjekt med å koordinere det sentrale medlemsregisteret med det lokale medlemsregisteret på Gran Canaria. Dette pilotprosjektet kan på sikt ruller ut i hele organisasjonen.

8. **Sak om endring i reglement for nominasjonskomiteen.** Osland (vedlegg 2) ønsker at valg av ansattes representant i nominasjonskomiteen skal velges i et separat valg istedenfor at nominasjonskomiteen skal spørre en representant for de ansatte som deretter velges på generalforsamlingen.

Kommentar: Dette ble tatt opp på forrige generalforsamling og forslaget kan ha noe for seg. Det man eventuelt må vurdere, er om det er hensiktsmessig at nominasjonskomiteen velges på likt på generalforsamlingene. Administrasjonen har ikke sterke synspunkter på dette da der er relevante argumenter for/mot.

9. **Sak om strategirapport 2021-2025.** Wennevold (vedlegg 3) ønsker at generalforsamlingen skal bli forelagt en evaluering av arbeidet i Sjømannskirken opp mot gjeldende strategiplan. Wennevold ønsker at rapporten også skal inneholde vurderinger om hvorvidt målene ble nådd og hvorfor/hvorfor ikke.

Kommentar: Det Wennevold etterspør kan være en relativ omfattende sak. Det kan selvsagt være nyttig å se tilbake på strategiplanen og se hva som ble nådd/ikke nådd, det som viste seg å være vanskelig å måle, hva som var urealistiske eller lite adekvate. Utfordringen er å gjøre dette såpass omfattende at det oppleves nyttig samtidig, som man må være klar over administrasjonen har begrensede ressurser til

skrivning av saksfremlegg og at dette vil gå ut over andre gjøremål. Dessuten er årsmeldingene år for år en rapport på strategiplanen.

- 10. Sak om Strategiplan 2026-2030.** Wennevold (vedlegg 3) ønsker at generalforsamlingen skal bli forelagt en presentasjon om den kommende strategien og at den skal drøftes på generalforsamlingen.

Kommentar: Dette er allerede satt på sakslisten for GF 25, så dette er tenkt på.

- 11. Sak om å arrangere generalforsamling.** Iversen (vedlegg 4) ønsker å legge frem en sak om viktigheten av å arrangere neste generalforsamling fysisk. Man ønsker også å lage et program rundt forhandlingene til inspirasjon og økt engasjement. Regionrådet inviterer hovedstyret til å arrangere generalforsamlingen i Bergen neste gang.

Kommentar: Anliggendet i denne saken er godt, man ønsker et fysisk møte der man benytter anledningen til å samle venner av Sjømannskirken til fest og feiring av seg selv, oppdraget og for å gjøre Sjømannskirken kjent. Det skisseres et opplegg slik vi hadde i Oslo i 2023. Administrasjonen er imidlertid usikker på om en generalforsamling i juni er det beste tidspunktet for et slik arrangement, men vil uansett foreslå at hovedstyret vedtar å arrangere neste generalforsamling i Bergen.

- 12. Sak om inkludering.** Danielsen (vedlegg 6) ønsker fremme en sak om inkludering i Sjømannskirkens arbeid. Hun ønsker at kommunikasjonen må gjenspeile et større mangfold for at flere skal føle seg velkomne til sjømannskirkene.

Kommentar: Administrasjonen synes anliggendet om å få frem at Sjømannskirken er inkluderende, gjestfri og raus, er godt. Saken som er lagt frem handler om to ting, på den ene siden at vi som organisasjon må bli bedre på inkludering og på den andre siden at må kommunisere dette utad for at vi skal vise et større mangfold. Disse to sakene henger selvsagt sammen selv om de også er forskjellige. Administrasjonen har allerede et fokus på å overrepresentere marginale grupper i kommunikasjonen i forhold til hvor mange i disse gruppene vi faktisk møter. Administrasjonen mener vi ikke kan kommunisere et mangfold vi ikke har for å trekke til oss de gruppene som er nevnt i saken ved f. eks å leie inn skuespillere. Det frykter vi kan slå tilbake på oss selv. I hvilken grad det skal arbeides med dette som sak til GF er jeg litt spørrende til da administrasjonens oppfatning er at våre ansatte representerer en åpen, gjestfri og inkluderende holdning.

Videre saksgang

Administrasjonen vil jobbe videre med saksfremleggene i tråd med føringene fra hovedstyret og legge ut sakene fortløpende etter hvert som de blir ferdige. Vi ser for oss at administrasjonen lager et saksfremlegg med kort presentasjon av saken, og at originalt saksfremlegg og forslagsstillers forslag til vedtak, legges ved. Spørsmålet som melder seg, er hvorvidt hovedstyrets innstilling og eventuelt alternativt forslag skal legges ved.

Region Nidaros

Generalforsamling@sjomannskirken.no

SAK TIL SJØMANNSKIRKENS GENERALFORSAMLING 2025

Det vises til ny grunnregel § 6.1 etter ekstraordinær generalforsamling 25. november 2024.

Regionrådet i Nidaros av Sjømannskirken melder inn følgende sak til Sjømannskirkens generalforsamling 2025:

Grunnregel § 6.1: presisering i grunnreglene vedr.:

- frekvens på fysiske og digitale generalforsamlinger
- kombinasjonsløsninger: digital og fysisk deltakelse
- beslutningsmyndighet: hvem beslutter møteform

Bakgrunn:

Regionrådet i Nidaros behandlet denne saken 25. november 2024 og mente det var en del uklarheter knyttet til den nye formuleringen av grunnregel § 6.1.

Rådet mente det er viktig at generalforsamlingen kan avklare, presisere og fatte beslutninger på følgende tre områder:

1. Frekvens på fysiske og digitale generalforsamlinger:
Skal det nedfelles at generalforsamlingen minimum må avholdes fysisk annenhver gang?
2. Kombinasjonsløsninger:
Hvilken strategi har Sjømannskirken om noen ønsker kombinasjonsløsninger med digital deltakelse på de fysiske generalforsamlingene? Skal det nedfelles noe i grunnreglene om dette?
3. Beslutningsmyndighet:
Bør beslutningsmyndigheten for hvordan generalforsamlingen skal avholdes, legges til et av de nevnte organene i § 6.1 i stedet for det som nå står at «beslutning tas av generalforsamlingen eller hovedstyret»?

Regionrådet hadde ikke konkrete forslag til nye formuleringer, men ønsket at spørsmålene blir utredet og lagt frem for diskusjon og beslutning i generalforsamlingen 2025 slik at dette fremkommer i grunnreglene.

HS-sak 107/2024:

Regionrådet registrerer for øvrig i ettertid at det i protokollen fra Sjømannskirkens Hovedstyremøte man. 09. desember 2024, HS-sak 107/2024 – Møteform for generalforsamling 2025 er protokollert følgende vedtak, siste del:

«..... Sak om grunnregel § 6.1 legges frem for generalforsamlingen. Denne vil omhandle digital og fysisk gjennomføring, hyppighet, og om det er generalforsamling og/eller hovedstyret som skal ha myndighet til å vedta møteform.»

Sak til generalforsamlingen:

Regionrådet i Nidaros vurderer at våre anliggender i stor grad allerede er tatt høyde for av Hovedstyret.

Vi imøteser videre behandling av grunnregel § 6.1 på generalforsamlingen 2025 i tråd med beslutning i HS-sak 107/2024 og innspill fra vårt regionråd.

14.02.2025

Marit Hermstad
Leder Nidaros regionråd av Sjømannskirken

Til generalforsamlingen i Sjømannskirken

Saker til behandling på generalforsamlingen 2025

Negotia ber om at følgende to saker tas opp til behandling på Sjømannskirkens generalforsamling i 2025:

Sak 1: Endring av grunnreglenes punkt 8.1

Grunnregelendring, punkt 8.1 om hovedstyret: «Hovedstyrets medlemmer må være medlem av Den norske kirke eller annet luthersk kirkesamfunn.» Det foreslåes en tilføyelse etter denne setningen: «Dette kravet gjelder ikke for de ansattes representanter».

Det er viktig at de ansatte selv fritt kan velge hvem til de vil til å være sine representanter i hovedstyret. Da det fra tid til annen settes personer i Sjømannskirken som ikke er medlemmer av Den norske kirke eller annet luthersk kirkesamfunn, er dagens grunnregler til hinder for en slik frihet. Derfor foreslås denne tilføyelsen.

Sak 2: Endring i reglement for nominasjonskomitéen

Til sammensetning av nominasjonskomitéen:

Det står i dagens reglement for nominasjonskomitéen at det skal være en ansattes representant med i komitéen. Likevel er dagens ordning slik at det utpekes/foreslåes en representant av nominasjonskomitéen, som så velges av generalforsamlingen - ikke at denne velges av de ansatte. Negotia foreslår en endring, nemlig at a) ordlyden i reglementet endres til «en ansatt» som velges på samme måte som i dag, eller b) at ansattes representant velges av de ansatte, slik det gjøres for eksempel til hovedstyret, og dermed også reelt er de ansattes representant.

Mvh styret i Negotia Sjømannskirken v/ Håvard T. Osland, leder

Til Sjømannskirkens generalforsamling

Regionrådet i Oslo & Akershus drøftet på sitt møte 16.1.2025 å skulle sende inn saker til drøfting og vedtak på årets generalforsamling, og kom frem til følgende vedtak:

Sak 39/24	Saker til GF 2025
	<p>Vedtak: Regionrådet i Oslo & Akershus fremmer følgende saker til drøfting på Sjømannskirkens generalforsamling 14.6.25:</p> <p>Sak 1: Grunnregelendringer:</p> <p><u>Punkt 2: Formål</u></p> <p>I første setning settes ordene «en tjenende» inn før «kirke i verdens hverdag», slik at første setning vil lyde: Sjømannskirkens formål er å fremme Guds rike ved å være en tjenende kirke i verdens hverdag blant nordmenn i utlandet, på havet og norsk kontinentalsokkel.</p> <p><i>Begrunnelse:</i> Å beskrive Sjømannskirkens formål som å være en tjenende kirke i verdens hverdag fremhever organisasjonens diakonale profil. Det tydeliggjør at Sjømannskirken er kirke først og fremst ved å være en organisasjon, ikke et trossamfunn.</p> <p><u>Punkt 4: Generalforsamlingen</u></p> <p>Under «Generalforsamlingen skal» føyes det til ett nytt punkt 6: Drøfte og avgi uttalelse om overordnede strategisk(e) plan(er) for organisasjonen</p> <p><i>Begrunnelse:</i> Det slås fast i første setning under punkt 4 at «Generalforsamlingen er Sjømannskirkens øverste organ». Det er det vår mening at dette må gjenspeiles i generalforsamlingens oppgaver utover at de velger hovedstyre, nominasjonskomité og revisor. En overordnet strategisk plan er organisasjonens øverste styringsdokument, og bør som det behandles av organisasjonens øverste organ.</p> <p>I avsnittet etter beskrivelsen av generalforsamlingens oppgaver («generalforsamlingen skal»), foreslås det at fristen for å sende inn saker til behandling på generalforsamlingen endres fra 15.2. til 1.1., slik at setningen vil lyde</p> <p>Saker som ønskes behandlet på generalforsamlingen, må være kommet inn til hovedstyret innen 1. januar i generalforsamlingsåret.</p> <p><i>Begrunnelse:</i> Regionårsmøtene i Norge har til oppgave å blant annet drøfte</p>

saker til generalforsamlingen. De første regionårsmøtene finner normalt sted i slutten av mars, og flere regionråd erfarer at det gir for lite tid til forberedelser når fristen for å melde saker er 15.2. til hovedstyret. Det gir for lite tid når hovedstyret så skal behandle og sette opp saksliste, sende ut saksliste og evt. noe forklaring på hva sakene handler om så regionrådene rekker å drøfte og forberede dette før presentasjon på regionårsmøtene. Vi tenker at de som ønsker å sende inn saker til generalforsamlingen vil klare å tenke på dette i løpet av høsten foregående år og dermed klare en frist 1. januar på å sende inn saker til drøfting dersom de ønsker det. Det vil sikre en bedre og mer involverende prosess enn det vi får til i dag.

Punkt 6.1. Generalforsamling digitalt

Dagens ordlyd: Etter beslutning fattet av generalforsamlingen eller hovedstyret kan generalforsamling avholdes digitalt. Innkalling og utsendelse av sakspapirer gjøres som for en fysisk generalforsamling.

Den digitale løsningen som velges må ivareta behovet for debatt og forsvarlig saksbehandling og stemmegivning.

Det foreslås at ordene «eller hovedstyret» strykes, slik at nytt punkt 6.1. lyder
6.1. Generalforsamling digitalt

Etter beslutning fattet av generalforsamlingen kan generalforsamling avholdes digitalt. Innkalling og utsendelse av sakspapirer gjøres som for en fysisk generalforsamling. Den digitale løsningen som velges må ivareta behovet for debatt og forsvarlig saksbehandling og stemmegivning.

Begrunnelse: Dagens punkt 6.1. åpner for at hovedstyret alene kan bestemme om generalforsamlingen skal avholdes fysisk eller digitalt. Det betyr at et fåtall mennesker kan avgjøre hvorvidt Sjømannskirken skal møtes til fysiske generalforsamlinger i fremtiden eller ikke. Vi tenker at fysiske generalforsamlinger betyr så mye for engasjement, samhold og kultur i organisasjonen at en slik beslutning bør tas av generalforsamlingen selv, enten ved vedtak på en ordinær generalforsamling eller gjennom enkeltvedtaks generalforsamling på e-post el.l., slik grunnreglene åpner for.

Nytt punkt 8: Tillitsverv

For å inneha tillitsverv i Sjømannskirken må en

1. Forplikte seg på organisasjonens formål slik det er formulert i grunnreglenes punkt 2
2. Være medlem i Sjømannskirken

Begrunnelse: Vi mener det er viktig at tillitsvalgte i organisasjonen forplikter seg på organisasjonens formål, og selv er medlem i den organisasjonen de representerer. Vi tenker dette er viktigere enn hvilket kirkesamfunn en er

medlem av. Vi mener at kravet om at hovedstyrets medlemmer alle må være medlem av Den norske kirke eller annet luthersk kirkesamfunn, og at 2/3 av medlemmer i regionråd og kirkeråd det samme, er for begrensende. Ansatte bør fritt kunne velge hvem de vil til sine representanter i hovedstyret, også blant ansatte som ikke er medlem av DnK. Vi mener at alle kandidater som forplikter seg til organisasjonens formål bør være valgbare uavhengig om de er medlem av et kirkesamfunn eller ikke. Dette vil også synliggjøre at Sjømannskirken ønsker å være økumenisk og for alle nordmenn. Dette er særlig viktig i en tid hvor andre kirkesamfunn vokser mer enn Den norske kirke. Så får de som stemmer selv avgjøre om medlemskap i kirkesamfunn er noe de ønsker å vektlegge i sin stemmegiving.

Vi mener også at det er naturlig at tillitsvalgte i en medlemsorganisasjon selv er medlemmer av organisasjonen. Det vil i så fall være tilstrekkelig at de som velges til tillitsverv melder seg inn så raskt som mulig etter at de er valgt. Men vi har satt dette punktet som nummer 2 slik at drøftingen først kan handle om hvorvidt en i det hele tatt skal stille krav til de med tillitsverv, så drøfte punkt 1, så drøfte punkt 2.

OBS: Skulle forslaget bli vedtatt, vil dagens punkt 8-14 bli forhøyet med ett tall, og det foreslåes at setningene «Hovedstyrets medlemmer må være medlem av Den norske kirke eller annet luthersk kirkesamfunn.» i punkt 8.1., «Minst 2/3 av medlemmene må være medlemmer av Den norske kirke eller annet luthersk kirkesamfunn.» i punkt 9.3 og «Minst 2/3 av kirkerådets medlemmer må være medlem av Den norske kirke eller et annet luthersk kirkesamfunn.» i 10.3.1. strykes.

Sak 2: Strategirapport for 2021-2026: Det vises til strategi for inneværende strategiperiode. Det bes om at generalforsamlingen får en rapport der både hovedpunkt og underpunkt i strategisk handlingsplan 2021-2026 gjennomgås med kommentarer til hvorvidt målene ble nådd og i så fall hvorfor/hvorfor ikke. Det samme gjelder «Målsettinger for 2026» - er en i ferd med å nå disse målene, og i så fall hvorfor/hvorfor ikke? Rapporten drøftes på generalforsamlingen.

Sak 3: Strategi for kommende periode: Hovedstyret bes om å presentere hva de så langt tenker rundt strategi for kommende periode. Generalforsamlingen drøfter presentasjonen og gir innspill til videre arbeid.

Vennlig hilsen regionrådet i Oslo & Akershus

v/ Rune Wennevold, leder

Til hovedstyret i Sjømannskirken

Sak: Generalforsamlingen 2027 – Strategier for økt deltakelse og engasjement

Vi i regionrådet i Bjørgvin ønsker å understreke viktigheten av at neste GF blir fysisk, og vil utfordre Hovedstyret til å tenke gjennom hvordan vi kan vi kan skape økt engasjement rundt GF 2027.

Under følger noen spørsmål vi ber dere ta opp:

- Som organisasjon er vi avhengige av de frivillige, og av innspill fra de frivillige. Hvordan kan vi, i forbindelse med GF, legge til rette for en arena der vi samler frivillige og lar de komme med innspill til organisasjonen?
- Hvordan kan vi legge til rette for at Sjømannskirkevenner / frivillige som ikke er delegater til GF føler seg inkludert? Kan vi for eksempel samle sjømannskirkevenner til et kulturelt arrangement i forbindelse til GF?
- Bør vi se på muligheten for å utvikle et eget program for ungdom for å tiltrekke yngre deltakere, og sikre fremtidig engasjement i Sjømannskirken?

Regionrådet i Bjørgvin vil også benytte anledningen til å invitere Hovedstyret til å avholde GF 2027 i Bergen.

Til Generalforsamlingen 2025

I henhold til grunnregulenes § 4 pkt. 6 fremmer Kirkerådet på Lanzarote følgende sak for Generalforsamlingen 2025:

Grunnregulenes § 10.4, sier følgende om kravet til stemmeberettigede ved valg av kirkeråd: «... På årsmøtet har **medlemmer av Sjømannskirken** som har tilknytning til vedkommende sjømannskirke stemmerett.»

Vi oppfatter at dette kravet gjelder medlemskap gjennom det sentrale medlemsregisteret i Sjømannskirken og er sammenfallende med kravet til slikt medlemskap (§ 9.2) ved valg av regionråd i Norge.

Det virker på oss som om de praktiske konsekvensene av kravet etter §10.4 ikke er tilfredsstillende utredet og at det derfor hersker både usikkerhet og ulik praksis på den enkelte kirke ved valg av kirkeråd.

Vi observerer bl.a. følgende:

- Det sentrale medlemsregisteret er i dag ikke organisert for også å kunne dekke det enkelte medlems tilknytning til en kirke (kun region).
 - Det er derfor ingen gode kontrollfunksjoner til stede ved valg av kirkeråd for å kunne følge opp grunnregulenes bestemmelser.
- Ved flere kirker er det allerede krav om medlemskap lokalt og at grunnregulenes bestemmelser ikke brukes.
- Ved noen kirker synes det nå å bli etablert et lokalt medlemskap som en ny ordning.
- Ved noen kirker synes man, av forskjellige årsaker, ikke å ta hensyn til grunnregulenes bestemmelser.
- Sjømannskirkens nettsider er ikke oppdatert i henhold til grunnregulenes bestemmelser og gir derfor ingen råd i tråd med § 10.4.
- De muntlige råd som gis synes ikke å ta hensyn til kravet i grunnregulene.

Vi mener prinsipielt at det er ryddig med krav til medlemskap i en medlemskapsorganisasjon. Imidlertid må regelverket for medlemskap være både ryddig og gjennomførbart i hele organisasjonen. Slik synes det ikke å være i dag.

Det er uheldig å ha grunnregler som i praksis ikke blir fulgt. Slik vi ser det, så bør enten grunnregulene endres eller praksis endres/eventuelt utredes.

Utredningen bør ha som mål at vi får et samstemt regelverk og praksis i hele organisasjonen.

Vi fremmer derfor følgende forslag til vedtak for generalforsamlingen 2025:

- **Generalforsamlingen ber hovedstyret utrede og komme med forslag til et harmonisert regelverk om lokalt og sentralt medlemskap i Sjømannskirken inkludert forholdet til stemmerett til alle organer.
Forslag til vedtak fremmes på første ordinære generalforsamling.**
- **Inntil det foreligger et tilfredsstillende regelverk om lokalt og sentralt medlemskap, utsettes iverksettelsen av grunnregulenes krav i § 10.4 om at man må være medlem av Sjømannskirken for å stemme ved valg til kirkeråd.**

Lanzarote 14.02.25

Til generalforsamlingen i Sjømannskirken

Drøftingssak til generalforsamlingen 2025

Sjømannskirken ønsker i følge sitt strategidokument å være en inkluderende organisasjon som møter alle nordmenn der de er i livet og i verden, formulert slik i punktet «Vårt oppdrag»: Sjømannskirken er en inkluderende, oppsøkende og nyskapende kirke som er til stede for nordmenn der de er, og slik i «Våre målgrupper»: Sjømannskirken er til for alle nordmenn som oppholder seg i utlandet, på havet, eller som arbeider på norsk kontinentalsokkel i kortere eller lengre tid.

Er dette tydelig nok kommunisert ut slik at dette oppfattes av alle potensielle brukere, altså alle nordmenn? En rask gjennomgang av Sjømannskirkens nettsider, brosjyrer og sosiale medier pr. januar 2025 viser i stor grad det som ser ut til å være heterofile nordmenn med lys hud og ulike aldre, og i liten grad mennesker/nordmenn med minoritetsbakgrunner som for eksempel andre hudfarger, andre etnisiteter, LHBTQ+-identitet, ulike funksjonsvariasjoner, livsutfordringer m.m.

Vi er redde for at om organisasjonen i liten grad klarer å synliggjøre i sin informasjon at

Sjømannskirken er for alle, blir budskapet heller ikke så troverdig som det kunne vært.

Vi ønsker derfor at følgende spørsmål drøftes på generalforsamlingen, fordi det angår

hele organisasjonen:

1. Ønsker vi at Sjømannskirken skal være for alle nordmenn – uansett?
2. Bør vi i så fall synliggjøre dette på en bredere måte enn vi gjør i dag?
3. Hvis ja, hvordan kan vi få til dette sammen?

Vi tenker det vil være flott for drøftingen om den kan starte med at hovedstyret eller administrasjonen legger frem sine svar på spørsmålene.

Mvh regionrådet i Østfold v/ Kari Ø. Danielsen, leder

STYREINSTRUKS

Styreinstruksen er vedtatt av hovedstyret i 09.03.2021 og skal legges til grunn for styrets arbeid og for administrasjonens virksomhet i forhold til hovedstyret. Instruksen revideres ved behov.

1. Hovedstyrets ansvar og oppgaver

1.1. Overordnet

Hovedstyret fører tilsyn med at Sjømannskirken ledes i overenstemmelse med gjeldende grunnregler og vedtekter og i tråd med vedtak fattet av generalforsamling og/eller hovedstyret.

1.2. Forankring

Hovedstyret har ansvar for den strategiske, forvaltnings- og administrative ledelse av Sjømannskirken slik dette er nedfelt i grunnreglene, lovverk og de beslutninger generalforsamlingen gjør vedtak om; jfr Grunnreglene 8.3.

1.3. Hovedoppgaver

- a. Hovedstyret skal sørge for at organisasjonens virksomhet til enhver tid er forsvarlig organisert og at administrasjonen har tilstrekkelige ressurser og kvalifisert personell.
- b. Hovedstyret skal fastsette instruks mellom styret og administrasjon, herunder styreinstruks og delegeringsreglement, samt vedta fullmakts matrise
- c. Hovedstyret er organisasjonens overordnede ledelse, og skal ta beslutninger om overordnede mål, strategi og handlingsplaner.
- d. Hovedstyret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og virksomheten for øvrig.
- e. Hovedstyret skal holde seg orientert om organisasjonens økonomiske stilling og påse at organisasjonens virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll og utvikling.
- f. Hovedstyret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

1.4. Habilitet

For hovedstyret gjelder vanlige habilitetsregler. Styremedlemmene har selvstendig plikt til å opplyse om eventuelle forhold som i en konkret sak kan være egnet til å stille spørsmål om vedkommende sin uavhengighet og objektivitet. Styret og ledelsen skal ved starten av hver funksjonsperiode signere «Erklæring om uavhengighet».

1.5. Generalforsamling

Styret innkaller generalforsamling i tråd med gjeldende grunnregler og vedtekter.

2. Hovedstyrets saksbehandling

2.1. Styremøtene

- a. Styrets leder innkaller til styremøte i nært samarbeid med administrasjonen. Generalsekretær er saksbehandler for Hovedstyret.
- b. Styrets medlemmer plikter å delta på styremøtene. Første varamedlem møter fast. Dersom et styremedlem melder forfall, skal generalsekretær sørge for å innkalle nytt varamedlem så raskt som mulig.
- c. Alle varamedlemmene innkalles til møte en gang per år
- d. Generalsekretær har rett og plikt til å delta på styremøtene, med mindre styret bestemmer annet i den enkelte sak.
- e. Hovedstyreleder bestemmer i samråd med generalsekretær hvilke saksbehandlere fra administrasjon som skal delta på styremøtene for å legge frem en sak og svare på spørsmål. Administrasjonen har ikke stemmerett.
- f. Det avholdes minimum 3 møter hvert år (jfr §8.2), men som oftest bør det være 5-6 styremøter årlig.
- g. På første møte hver høst fastsetter styret en møteplan for det påfølgende år hvor det fremkommer de saker som planlegges inngå i de enkelte styremøtene.
- h. Dersom styrelederen finner det forsvarlig, kan saker unntaksvis behandles uten å holde møte, men ved hjelp av telefon eller mail-utveksling. Dersom et styremedlem eller generalsekretær krever møtebehandling, skal likevel behandlingen skje i møte. Styremøter kan også avholdes digitalt.
- i. Styreleder leder styremøtene. Nestleder er møteleder i leders fravær. Generalsekretær utpeker referent og hvem som er ansvarlig for utsending av innkalling og saksdokumenter, samt foretar praktisk tilrettelegging av styremøtene.
- j. Det skal benyttes et administrativt system for styrepapirene, for tiden Admincontrol.
- k. Styret er beslutningsdyktig når minst fem av medlemmene er til stede (jfr §8.2). En beslutning krever at flertallet av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak har stemt for. Ved stemmelikhet har styreleder/møteleder dobbeltstemme (jfr§8.2). Det er ikke mulig å avgi blank stemme.

2.2. Innkalling

- a. Hovedstyret innkalles skriftlig med minst en ukes varsel sammen med saksdokumentene, med mindre særlige forhold foreligger. Dagsorden og tidsplan legges ved innkallingen.
- b. Saksdokumentene skal inneholde et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag samt administrasjonens forslag til vedtak. Generalsekretær skal påse at vesentlig informasjon ikke holdes tilbake.
- c. Alle varamedlemmer får tilsendt innkalling og saksdokumenter.

2.3. Styreprotokoll

- a. Generalsekretær har ansvar for at det føres styreprotokoll fra møtene. Protokollen skal minst angi tid, sted, deltakere, behandlingsmåte (orienteringssak, drøftingssak eller beslutningssak) og styrets vedtak.
- b. Dersom styrets beslutning ikke er enstemmig, skal det angis i protokollen hvem som har stemt for og imot.

- c. Styremedlemmer som ikke er enig i en beslutning kan kreve sin oppfatning innført i protokollen.
- d. Utkast til protokoll sendes først hovedstyreleder for uttale, deretter til styremedlemmene for kommentarer og godkjenning. Dette gjøres innen to uker etter styremøtet.
- e. Protokollen underskrives av alle styremedlemmene som har deltatt i styrebehandlingen. Signatur kan skje digitalt.
- f. Protokollen er offentlig. Saker som er unntatt offentlighet, skal merkes særskilt.

2.4. Besøk av Sjømannskirkens arbeid

I løpet av styreperioden legges det opp til en styretur med besøk til en eller flere Sjømannskirker eller en regionsamling.

3. Generalsekretærens oppgaver og plikter ovenfor hovedstyret

- a. Generalsekretær tilsettes og sies opp/avskjediges av hovedstyret.
- b. Generalsekretær står for den daglige ledelse av Sjømannskirkens virksomhet imellom styremøtene. Han/hun skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir. Hovedstyret vedtar instruks for generalsekretær.
- c. Generalsekretær kan avgjøre en sak etter fullmakt fra hovedstyret i det enkelte tilfellet eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for organisasjonen. Styreleder skal rådføres i slike situasjoner og styret snarest underrettes om avgjørelsen.
- d. Saker av prinsipiell eller betydningsfull art tas opp i hovedstyret.
- e. Generalsekretær plikter å møte i styret og på generalforsamlinger med talerett.
- f. Generalsekretær uttaler seg til media i saker om virksomheten og den daglige driften, og etter avtale med styreleder også om styrets arbeid.
- g. Dersom medlemmer av administrasjonen ønsker å kontakte styremedlemmene mellom møtene, skal dette avklares med generalsekretær.

4. Styremedlemmenes rolle

- a. Hovedstyret er et kollegialt organ som samarbeider om den overordnede driften og utvikling av Sjømannskirken. Alle styremedlemmer rangeres likt og er i funksjon når styret er samlet i møte.
- b. Styret utøver sin myndighet gjennom generalsekretær.
- c. Styrets medlemmer er valgt for å ivareta hele organisasjonen, og det er organisasjonens beste etter en samlet vurdering som er det overordnede anliggendet for styret.
- d. Styremedlemmene må være seg bevisst sin rolle i møte med andre. Det forventes lojalitet til bestemmelser som er gjort. Kritikkk overfor ledelse og organisasjonens arbeid generelt skal tas opp i styremøtene, eventuelt direkte med organisasjonens ledelse.
- e. Styremedlemmene er forpliktet til å møte forberedt til styrets behandlinger.
- f. Styrets medlemmer kan kreve å få enkeltsaker behandlet i hovedstyret.
- g. Ansattes representanter er medlem med plikter og rettigheter som andre styremedlemmer.
- h. Dersom styremedlemmene ønsker å kontakte administrasjonen mellom møtene skal dette avklares med styreleder på forhånd.

5. Styreleder sin særlige rolle

- a. Hovedstyrets leder har ansvar for hovedstyrets arbeid i perioden.
- b. Hovedstyrets leder skal sikre et godt samarbeid med generalsekretær.
- c. Hovedstyrets leder har personalansvar for generalsekretæren.
- d. Hovedstyrets leder har signaturrett sammen med generalsekretær eller dennes stedfortreder.
- e. Hovedstyrets leder uttaler seg på vegne av hovedstyret, utenom møtene.
- f. Hovedstyrets leder skal ta initiativ til en årlig evaluering av styrets arbeid, inkludert samarbeid mellom styre og administrasjon.
- g. Hovedstyrets leder kan uttale seg til media om styrets arbeid.

6. Varighet

Denne styreinstruksen trer i kraft fra og med dato for vedtak og gjelder inntil en ny styreinstruks er vedtatt.

Saksbehandler:
Sissel Myklebust Mæland

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	3.3.2022

HS 3. mars 2025 Saksframlegg til GF om rekruttering av medlemmer og givere

Kort fremstilling av saken: Generalforsamlingen 2023 hadde oppe sak om utvikling i medlemskap og givere, og fattet følgende vedtak: Generalforsamlingen 2023 ber hovedstyret i Sjømannskirken om å følge opp generalforsamlingens drøfting, og legge frem en orientering for GF 2025 om hvordan ordning for og rekruttering av medlemmer og givere til Sjømannskirken best kan ivaretas for fremtiden. Vedlagt ligger forslag til orienteringssak om dette til generalforsamlingen.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Hovedstyret vedtar å legge fram saken for generalforsamlingen med de justeringer som kom fram i møtet

Utfyllende saksinformasjon:

Saken orienterer for hvordan det jobbes med dette i dag, og hva som er under arbeid. Saken inneholder noen synspunkter og konklusjoner.

Hovedstyret bes ta stilling til om de stiller seg bak synspunktene og konklusjonene i saken og om de vil legge til noe, gi andre retnings signaler.

Saksbehandler:
Sissel Myklebust Mæland og Erik Iden

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Generalforsamling	14.06.2025

GF 14.juni 2025 – Orientering om rekruttering av medlemmer og givere

Kort fremstilling av saken: Generalforsamlingen 2023 hadde oppe sak om utvikling i medlemskap og givere, og fattet følgende vedtak: Generalforsamlingen 2023 ber hovedstyret i Sjømannskirken om å følge opp generalforsamlingens drøfting, og legge frem en orientering for GF 2025 om hvordan ordning for og rekruttering av medlemmer og givere til Sjømannskirken best kan ivaretas for fremtiden. Det gjøres herved.

Forslag til vedtak: Generalforsamlingen takket for orienteringen og ba hovedstyret og administrasjonen om å ta med momentene fra samtalen i det videre arbeidet med rekruttering av givere og medlemmer.

Utfyllende saksinformasjon:

Bakgrunn

Generalforsamlingen fikk i 2023 en [bred utredning](#) av den historiske utviklingen av medlemskapsordningen og innsamlingsarbeidet som gjøres fra hovedkontoret. Som resultat av drøftingen i generalforsamlingen ble det bedt om en ny sak om hvordan Sjømannskirken best kan rekruttere medlemmer og givere for fremtiden.

Aktuelt

Kjennskap og engasjement for oppdraget og arbeidet som gjøres er grunnleggende både for å få folk til å bli givere og for å få folk til å engasjere seg som medlemmer eller frivillige. Erfaring og undersøkelser viser at de fleste som engasjerer seg som medlem eller frivillig har en personlig erfaring med Sjømannskirkens arbeid.

Omdømmepyramiden: Omdømme bygges trinnvist i bredde og styrke

Ipsos omdømmepyramide illustrerer hvordan kjennskap er grunnleggende for støtte og tillit. Kilde: Ipsos' profilundersøkelse for norske organisasjoner.

En undersøkelse gjennomført av Norstat for Sjømannskirken i 2017 viser at blant de som sier de kjenner til Sjømannskirken har flest fått kjennskap til Sjømannskirken fra media. 1 av 4 har besøkt en sjømannskirke. Undersøkelsen viser videre at det særlig er personer som har besøkt en sjømannskirke, som har sjøfolk i familien, eller som kjenner en som er, eller har vært, ansatt i Sjømannskirken som støtter Sjømannskirken økonomisk.

En kvalitativ undersøkelse gjennomført av innsiktsbyrået Perceptor for Sjømannskirken i 2017 viser at det er hjelpen Sjømannskirken gir i krisesituasjoner som ulykker, kriminalitet og naturkatastrofer, samt hjelp til barn og familier som trenger hjelp pga rus og psykiatri som motiverer til å støtte Sjømannskirken økonomisk.

Sjømannskirken har sett en noe fallende tendens både for kjennskapen til Sjømannskirken og folks inntrykk av arbeidet. Fortsatt har 90 prosent hørt om Sjømannskirken, men andelen som betrakter Sjømannskirken som fullstendig ukjent har økt fra tre til ti prosent de siste ti årene. Andelen som kjenner organisasjonen godt eller meget godt gått ned fra 57 til 53. Dette er på ingen måte dramatisk, men likevel verdt å merke seg. Når tallene brytes ned på aldersgrupper, viser det seg nemlig at en av tre under 30 år ikke kjenner til Sjømannskirken. For å sikre muligheter for givere og medlemmer i framtiden, er det viktig at vi når fram til yngre med tilbud de opplever relevant og at vi når fram til dem med dette tilbudet.

For best å sikre rekruttering av givere og medlemmer i framtiden mener hovedstyret og administrasjonen at Sjømannskirken må:

1. Ha tjenester som oppleves relevante for nordmenn i utlandet – også for nye generasjoner
2. Skape kjennskap til det Sjømannskirken har å tilby og kunnskap om hvordan det er relevant gjennom aktivt kommunikasjonsarbeid
3. Få fram behovet for Sjømannskirkens omsorgs- og beredskapsarbeid og hvordan frivillige gaver gjør dette mulig gjennom systematisk kommunikasjons- og innsamlingsarbeid i Norge og utlandet.
4. Tydeliggjøre betydningen av medlemsordningen i organisasjonen ved f.eks å forvente at alle med tillitsverv er medlemmer, forvente at ansatte, frivillige medarbeidere og sesongmedarbeidere er medlemmer og at medlemsordning og givertjeneste fremmes både i den eksterne og interne kommunikasjonen

Hva gjøres på disse områdene i dag og er planlagt framover? (tilsvarende nummerering som listen over)

1. Gjennom å tydeliggjøre Sjømannskirkens identitet, egenart og oppdrag, og peke ut overordnede strategiske satsingsområder, skal vi sikre at organisasjonen er relevant også i framtiden. Ny strategi for Sjømannskirken er under utvikling og drøftes på generalforsamlingen. Behovet til nye generasjoner, og hvordan Sjømannskirken kan møte disse, bør belyses i strategien
2. Kommunikasjonsavdelingen og den enkelte enhet arbeider målrettet med kommunikasjonsarbeid i Norge og utlandet for å få fram hva Sjømannskirken gjør og hvordan vi er relevante for nordmenn i utlandet. Mediekontakt, kampanjer særlig rettet mot yngre, økt trykk på digital annonsering og nyhetsbrev, sosiale medier og deltakelse på arenaer hvor vi når de som ikke kjenner oss så godt fra før er eksempler på satsinger gjort så langt i Norge. I tillegg er den enkelte enhet aktiv i kommunikasjonsarbeidet med sine målgrupper gjennom bruk av nettsider, sosiale medier, oppsøkende kommunikasjon i sosiale medier og fysisk, plakater og brosjyrer samt nyhetsbrev. Kommunikasjonsavdelingen arbeider kontinuerlig med å utvikle dette arbeidet gjennom analyser, kompetanseheving og iverksetting av nye tiltak. Økte kommunikasjonsbudsjetter kan øke måloppnåelsen.
3. Innsamlingsteamet i kommunikasjonsavdelingen har gjort flere tiltak for å øke rekrutteringen og hindre frafall blant giverne til Sjømannskirken de siste årene. Arbeidet er i kontinuerlig utvikling gjennom analyse, testing og samarbeid med eksterne kompetansemiljø.
 - a. I Norge: Gjennom analyser av giverdata er det utviklet datamodeller (score-modeller) for å optimalisere hvem man ber om gaver fra. En tydeligere

prioritering av hvem man spør om å bli giver, har medført et mer effektivt innsamlingsarbeid, med lavere kostnader samtidig som inntektene er holdt oppe.

b. I Norge: Det er satt opp automatiserte giverreiser

Fra august 2024 er det arbeidet med en ny strategi for å rekruttere givere via digitale kanaler. Dette arbeidet er under utvikling og omfatter blant annet differensierte nyhetsbrev i forhold til hvilken relasjon man har til Sjømannskirken, digital annonsering og tilpassede landingssider på nett. Høsten 2024 var en testperiode. Prosjektet utvikles videre i 2025.

4. Det stilles i dag ikke krav eller forventning om medlemskap for å ha tillitsverv i Sjømannskirken, men man må ha medlemskap for å stemme. Vi oppfordrer alle interessenter til å melde seg inn, og ansatte som slutter i tjenesten får informasjon om medlemsordningen, og blir i mange tilfeller spurt om frivillig innsats for Sjømannskirken en stund etter hjemkomst. Norgesarbeidet arrangerer treff for tidligere ansatte, og vi ser at de som avslutter tjenesten i Sjømannskirken har glede av å få opprettholde sitt engasjement for organisasjonen.

Norgesarbeidets medarbeidere og frivillige inviterer til fellesskap rundt Sjømannskirkens arbeid på arrangement som basarer, gudstjenester med kirkekaffe, fest på kjerka og lignende. Disse arrangementene er åpne, og muligheten for medlemskap blir synliggjort. De aller fleste medlemmer verves gjennom personlig kontakt. I perioder har medlemsordningen hatt et særlig fokus på Norgesarbeidets Facebookside. Vi vil fortsette å invitere til fellesskap og løfte fram medlemsordningen.

Fast givertjeneste på sjømannskirken

Fast givertjeneste på Sjømannskirkene er frivillighetsarbeid som innbyr til større lokal deltagelse og varig engasjement. Inntektene fra givertjenesten kan gi et viktig og budsjetterbart bidrag til stasjonens økonomi over mange år.

Det er våre faste lokale støttespillere, ansatte, frivillige, nære kirkegjengere og deres familier, samt brukere med god kjennskap til og som benytter våre tjenester lokalt, som utgjør brorparten av faste givere på sjømannskirkene.

I 2008/2009 startet markedsavdelingen rekruttering og drift av lokal Fast givertjeneste på Gran Canaria og i Albir – Villajoyosa. I 2016 ble nettbasert rekruttering og sentral drift og administrasjon av giverbase lansert for hele utarbeidet. I påfølgende år gjennomførte en håndfull kirker rekrutteringskampanjer med gode resultater.

De siste 4-5 årene har lokal rekruttering av nye faste givere og oppfølgende giverpleie generelt sett vært lavt prioritert i Sjømannskirken. Givertjenestens omfang i utarbeidet er følgelig betydelig redusert i perioden.

Medlemskap i sjømannskirkene

Ifølge grunnreglene skal også sjømannskirkene ha medlemsordninger, men alle har ikke fått dette på plass. Sjømannskirkene i USA har lenge hatt krav fra myndighetene om en medlemsordning, og har derfor dette på plass.

Det er lagt til rette for at lokale medlemskap kobles på den digitale medlemsordningen som administreres i Norge. Foreløpig er det bare ved Sjømannskirken på Gran Canaria ordningen er samordnet med medlemskap i Norge. Denne sammenkoblingen er helt i startgropa når saken skrives.

Det er krevende å få folk til å melde seg inn som medlemmer også blant aktive brukere av kirken. Rabatt i butikken/nettbutikken er et tiltak som brukes for å gjøre det mer attraktivt å bli medlem.

Det er et potensiale til å øke det samlede medlemstallet dersom kirkene får opp ordning med medlemskap og denne kobles til medlemsregisteret i Norge. Spørsmålet er om hvor høyt dette arbeidet skal prioriteres i en hektisk hverdag med mange ønsker og behov som skal dekkes.

Muligheter og utfordringer

Innsamlingsarbeidet i Sjømannskirken er organisert slik at hver sjømannskirke har ansvar for sitt eget innsamlingsarbeid, mens innsamlingsteamet jobber med innsamling blant givere bosatt i Norge. Marked Utland gir support til enhetene i deres innsamlingsarbeid.

Rekruttering av givere i Norge

Terskelen for å komme i kontakt med potensielle givere har økt de siste årene. Konkurransen om oppmerksomhet blir bare større og større. Det må sterke virkemidler til for å få stoppeffekt i et kommunikasjonslandskap der vi eksponeres for mange tusen budskap daglig. De færreste blir fast giver eller medlem uten å bli spurt direkte og personlig. Rekruttering til fast givertjeneste i Norge gjøres i dag per telefon, og mange tar ikke telefon fra ukjente nummer i dag. Dermed når vi sjelden mer enn halvparten av dem vi prøver å ringe. Det er satt i gang et større arbeid for å rekruttere interessenter og derigjennom givere via digitale kanaler.

Rekruttering av faste givere på sjømannskirkene

I vår sentrale database (CRM) er det registret ca. 220 lokale faste givere som samlet gir ca. NOK 660 000 årlig. I tillegg drifter en håndfull stasjoner lokale givertjenester som ikke er

registrert i CRM. Kun 5-6 kirker har i dag ha en lokal fast givertjeneste med mer enn 15 aktive givere.

Gjennomføring av lokale rekrutteringskampanjer fra noen år tilbake viser med all tydelighet at de fleste stasjoner har potensiale for vesentlig vekst i antall faste givere. Flere steder kan man sannsynligvis oppnå en dobling eller mer av givermassen gjennom målrettede lokale rekrutteringskampanjer.

Det er også rom for en styrket og mer skreddersydd og effektiv drift på samtlige stasjoner.

Samtidig er det underliggende forhold som hindrer vekst og svekker drift av fast givertjeneste i utarbeidet. Noen av de viktigste er:

- Generell mangel på lokal kapasitet, kompetanse, kultur og prioritering for rekrutteringsarbeid og drift av fast givertjeneste.
- Sentral ansatt med støttende innsamlingskompetanse er i begrenset kapasitet (60 % stilling) og uten sentralt mandat for igangsettelse av lokale rekrutteringstiltak.
- Sjømannskirkens sentrale betalingsordning for faste givere som ikke har konto i norsk bank er ikke tilfredsstillende.

Følgende kirker har hatt/planlager rekrutteringskampanjer for fast givertjeneste i 2025: Gran Canaria, Pattaya, Albir-Villajoyosa og Tenerife

Rekruttering av medlemmer

Sjømannskirken har i mange år jobbet for å øke antallet medlemmer, og har til tider hatt stort fokus på dette i Norgesarbeidet. Likevel har vi ikke greid å få mer enn rundt 3000 på det meste. Et medlemskap er tilnærmet gratis, og det er ikke kostnaden på 150 kroner i året som hindrer folk i å bli medlem. Se sak til GF 2023 som har bred redegjørelse av utfordringene.

Antall medlemmer som avgir stemme ved valg har variert gjennom årene, men har generelt sett ligget på 10-20 prosent av medlemsmassen. Administrasjonen har forsøkt ulike ordninger for å gjøre det enklere å stemme ved valg. Til denne generalforsamlingen er muligheten for digital avstemming ytterligere forenklet. Hvor stor andel som benytter sin stemmerett, vil tiden vise.

Det er foreslått å automatisk definere alle faste givere som medlemmer. Det er det ikke rom for ifølge personvernforordningen som omfatter personvernloven og markedsføringsloven. Vi må ha aktivt samtykke for å registrere noen som medlemmer. Vi testet ut å tilby gratis medlemskap til 1000 faste givere i 2023, uten at noen takket ja til tilbudet. Vi har derfor konkludert med at det ikke er mange medlemmer å hente på denne måten.

Vi har prøvd ut medlemsgoder som rabatter og lignende som rekrutteringstiltak. Erfaring viste at f.eks rabatter på våre overnattingssteder til dels var populært blant eksisterende medlemmer, men at det virket lite rekrutterende. Våre overnattingssteder tapte også

økonomisk på dette, og det betalte seg ikke i form av økt medlemsmasse, inntekter eller engasjement. Det ble derfor avvirket.

At det ikke stilles forventning om medlemskap for å ha tillitsverv i organisasjonen, oppleves kontraproduktiv i arbeidet med å rekruttere medlemmer. Når medlemskap ikke betraktes som viktig nok til å forvente at ansatte og tillitsvalgte er medlemmer, er det krevende å argumentere for at frivillige skal melde seg inn. Dette er løftet fram og belyst i innmeldt sak fra regionrådet i Oslo og Akershus.

Konklusjon

Hovedstyret og administrasjonen mener Sjømannskirken må jobbe videre i stadig forbedring med:

1. Opprettholde og utvikle tjenester som oppleves relevante for nordmenn i utlandet – også for nye generasjoner
2. Skape kjennskap til det Sjømannskirken har å tilby og kunnskap om hvordan det er relevant gjennom aktivt kommunikasjonsarbeid
3. Få fram behovet for Sjømannskirkens omsorgs- og beredskapsarbeid og hvordan frivillige gaver gjør dette mulig gjennom systematisk kommunikasjons- og innsamlingsarbeid, både i Norge og ved sjømannskirkene. .
4. Tydeliggjøre betydningen av medlemsordningen i organisasjonen ved f.eks å forvente at alle med tillitsverv er medlemmer, forvente at ansatte, frivillige medarbeidere og sesongmedarbeidere er medlemmer og at medlemsordning og givertjeneste fremmes både i den eksterne og interne kommunikasjonen

Saksbehandler:
Aleksander Aasen Knutsen

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyre	03.03.2025

HS – 3. mars 2025 – orientering om pensjonsordningen i Sjømannskirken

Kort fremstilling av saken: Hovedstyret har bedt om å bli orientert om hvilken pensjonsleverandør og –ordningen Sjømannskirken har. Som det er redegjort for, har Sjømannskirken en ytelsesbasert pensjonsordning i Statens Pensjonskasse for nåværende ansatte. I tillegg til selve pensjonen, kan pensjonsordningen være av stor betydning for rekruttering av nye medarbeidere. I saken er det redegjort for noe av historikken, samt dagens pensjonsordning.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar saken om pensjon til orientering.

Utfyllende saksinformasjon:

Et kort historisk riss

Prestene i Sjømannskirken har vært medlemmer i Statens pensjonskasse (SPK) etter det såkalte prestevedtaket i 1918. Dette ga prestene i Sjømannskirken medlemskap i SPK på lik linje med prestene i Den norske kirke (Dnk). Da Dnk skilte lag med Staten i 2017 og ble særskilt rettssubjekt, mistet prestene status som tjenestemenn. Det gjorde ikke prestene i Sjømannskirken og disse har derfor vært medlemmer i SPK siden 1918.

Ved opprettelsen av tariffavtalen i Virke i år 2000, ble det inngått avtale om en offentlig ytelsesbasert pensjonsordning i Vital for ansatte som ikke var prester. Disse ble senere overført til DnB. Før år 2000 hadde vi først en egen pensjonskasse i Sjømannskirken og senere i Vesta/Hygea (fripoliser).

I 2007 ble ansatte som ikke var prester med i SPK, men rettighetene fra DnB ble overført til KLP, med oppsatte rettigheter, ettersom DnB sluttet med å tilby en offentlig ytelsesbasert pensjon. Vi betaler fortsatt for disse rettighetene.

Det er altså verd å merke seg at Dnk ble pålagt å finne en annen pensjonsleverandør enn SPK da Stat og kirke skilte lag. Sjømannskirkens medlemskap er imidlertid uavhengig av hva Dnk gjør, noe som ble bekreftet av SPK i september 2018. I Stortingsmelding nr 1993-94 står det:

"Verksemder som ikkje er statlege og som heller ikkje endrar status, bør ikkje miste retten til medlemskap, men innlemming av fleire like verksemder bør ikkje tillatast.»

Det betyr at Sjømannskirken har anledning til å benytte SPK sine pensjonsordninger og være medlem der, men at Sjømannskirken ikke vil kunne bli medlem i SPK på et senere tidspunkt dersom man på et eller annet tidspunkt velger å forlate SPK.

Dagens ordning i SPK

Dagens tjenestepensjon i SPK består av:

- a) en ytelsesbasert tjenestepensjon
- b) en alderspensjon
- c) en avtalefestet pensjon (AFP),
- d) en uførepensjon og
- e) en etterlatte/barnepensjon

Den ytelsesbaserte tjenestepensjonen har en garanti på 66% av lønnen for de som er født i 1958 eller tidligere. For de som er født i 1959-62 og i 1963 og yngre, er der ulike ordninger. Pensjonen blir levealdersjustert og samordning med folketrygden.

Økonomi

De ansatte i Sjømannskirken betaler inn 2% og arbeidsgiver betaler inn 9-12% avhengig av hvilken ansatte gruppe det dreier seg om. Sjømannskirken står selv økonomisk ansvarlig for uttak av pensjon fra ansatte både i SPK og KLP.

Den årlige nettokostnaden for Sjømannskirken *før* aktuarberegning har variert mellom 9 og 12 millioner kroner, det vil si etter fratrukk av ansattes andel og mellom 6 og drøyt 10 millioner *etter* korrigering for aktuarberegningen. De historiske tallene hentet ut av regnskapet som inkluderer både SPK og KLP finner man i tabellen nedenfor.

	Pensjon				
	2024	2023	2022	2021	2020
SPK	11 133 184	8 449 337	10 751 232	10 664 233	12 332 078
KLP	1 872 763	2 461 387	2 197 356	2 962 834	1 404 722
Aktuar	- 3 150 359	- 2 420 772	- 2 239 926	- 3 350 620	- 2 071 960
Korr	235 364				
Ansattes andel	- 1 949 136	- 1 887 053	- 1 767 158	- 1 567 628	- 1 591 486
	8 143 840	6 604 922	8 943 526	8 710 840	10 075 374

Andre aktører og mulige pensjonsalternativer

Dnk ble pålagt å finne seg en annen pensjonsleverandør senest 01.01.25. Man valgte da en tilsvarende ordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og har fått lov til å være der til 2040. Etter 2040 må Dnk ha valgt en annen pensjonsordning (trolig innskudd eller hybrid), men vurderer å gjøre det før 2040. Rettigheter for ansatte og kostnad for arbeidsgiver er tilnærmet lik for Dnk i KLP som de hadde i SPK (og som vi har). Dnk ønsket primært å fortsette i SPK.

Mange av de øvrige ansatte i Sjømannskirken kommer fra helse- og utdanningssektoren, politi og annen offentlig virksomhet. Disse har en lik offentlig tjenstepensjon som oss, og da enten i SPK eller KLP. Dette gjør overgangen fra tidligere jobb og pensjonsordning og over i Sjømannskirken og SPK, lettere. Med andre ord medfører dette en tilnærmet sømløs overgang til Sjømannskirken når man begynner hos oss og til en annen arbeidsgiver når man slutter hos Sjømannskirken og skal tilbake til profesjonen man kommer fra.

Administrasjonen anser dette som en fordel med hensyn til rekruttering av medarbeidere da hvor attraktiv og sømløs overgangen til Sjømannskirkens pensjonsordning er, oppfattes å ha en stor, og kanskje økende, betydning for rekrutteringsgrunlaget. Det vil også kunne skape uro blant ansatte hvis det gis signaler om endring av pensjonsordningen, som kommer i tillegg til den uro for økonomien og fremtiden som spesielt utstasjonerte gir uttrykk for.

En hybridpensjon i f.eks. Virke/Storebrand vil sannsynligvis gi mer forutsigbare kostnader for arbeidsgiver, men kan gi økt usikkerhet og risiko for de som vurderer å søke jobb i Sjømannskirken. På kort sikt kan det til og med gi økte kostnader, og kan føre til at vi i mange år må betale på og administrere tre ordninger. Normalt sett vil ansatte over en gitt alder (52 år) bli værende igjen i SPK ved et skifte.

En ren innskuddspensjon har den fordel at pensjonskostnaden er forutsigbar for arbeidsgiver, men vil medføre at vi må skifte både arbeidsgiverorganisasjon og tariffavtale ettersom en offentlig AFP er tariffestet og fordi Virke ikke per i dag har innskuddspensjon. En innskuddspensjon blir trolig billigere for arbeidsgiver, men gir økt risiko og usikkerhet for ansatte.

For nåværende ansatte med lang ansiennitet som blir værende igjen i Spk vil det kunne oppleves positivt, mens for potensielle ansatte med lang ansiennitet vil det å måtte gå inn i en hybridpensjon kunne oppleves negativt. En overgang til ny pensjonsordning har uansett lang tidshorisont både for når den får full effekt, og at det kan ta 1-2 år fra start og til man er over i ny ordning, avhengig av når på året den startes.

Oppsummering

En innskuddspensjon eller hybridpensjon har en fordel for arbeidsgiver og en for arbeidstaker, arbeidsgiver får en mer forutsigbar utgift ettersom pensjonsinnskuddet kun varierer med lønsvolumet og for arbeidstaker anses det som en fordel at man «eier» pensjonsbeholdning og at når man dør går det som eventuelt er igjen i arv. Ulempen med en ytelsespensjon for arbeidsgiver er at premiebeløpet blir aktuarberegnet år for år og at denne dermed varierer i større grad enn for en innskuddsbasert pensjonsordning, samt at ordningen i seg selv er noe dyrere. Administrasjonen anser per nå ulempen med en ytelsesbasert pensjonsordning som overkommelig ettersom en ytelsesbasert pensjon anses som svært verdifull i rekrutteringsøyemed.

Saksbehandler:
Hein A. Kvalheim

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	03.03.2025

HS - 03.03.2025 – Formuesforvaltning i Sjømannskirken

Kort ingress: Hovedstyret har ønsket en gjennomgang og prinsippfastsettelse for Sjømannskirkens formuesforvaltning. Administrasjonen legger her frem premisser for en slik. Vurderinger som må gjøres er tidshorisont, risikoprofil og ESG profil (ESG: mål på den økonomiske, materielle, miljømessige, sosiale og styringsmessige risikoen).

Forslag til vedtak: Hovedstyret legger til grunn at forvaltning av kapital i Sjømannskirken vurderes løpende. Dersom overskuddslikviditet er tilgjengelig skal denne forvaltes med mål om høyest mulig avkastning, men innenfor moderat risiko og ESG-profil i tråd med Statens Pensjonsfond Utland eller bedre. For kortsiktig plassering foretrekkes høyrenteinnskudd i bank.

Ytterligere opplysninger

Sjømannskirkens hovedstyre hadde i sitt møte 03.09.2018 oppe sak om forvaltning av likviditet. Den gang hadde hovedkassen 20 millioner i likviditet som vi ønsket å plassere på en måte som hadde moderat risiko, men som ga mer avkastning enn plassering i bank. Det ble den gang plassert 50/50 i Holberg forvaltning og den gang Forvaltningshuset. I ettertid kan vi si at Holberg gjorde en betraktelig bedre jobb enn Forvaltningshuset (Nå Søderberg og Partners). Det som ble vurdert var sammensetning av aksjer versus renter, risiko og ESG. Andelene i Søderberg og Partners ble solgt høsten 2024.

Det er de samme forutsetningene som er brukt for plassering av midlene til Fellesforvaltningen av stiftelser til fordel for Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet (Fellesforvaltningen). Her står det plassert ca 19,6 millioner kroner.

Hovedkassen har pr. 31.12.2024 fremdeles kapital plassert i fond i størrelsesorden 16 millioner kroner. Disse er plassert etter vedtak fra 2018 og administrasjonen har fulgt opp investeringen med Holberg som forvalter disse. Avkastningen må sies å være tilfredsstillende i denne perioden. Utover dette har hovedkassen tilgjengelig kapital normalt sett, men ikke så mye at det vil medføre vesentlig gevinst å omplassere ettersom volumet svinger med statstilskuddet som kommer inn 4 ganger pr. år da vi har en topp og svekkes kraftig imellom. I tillegg kommer momskompensasjonen i desember som også gir et løft ved årsskifte. I 2024 har vi en gang hatt knapphet på likvider og måtte omdisponere. Utlånet til London har selvsagt betydd noe for likviditeten i 2024.

I sin epost til styret 18. november anmoder styremedlem Einar Drangsholt styret om at det må lages retningslinjer for formuesforvaltning og foreslår følgende punkt:

- a) Definisjon av eiendeler som ikke faller inn under Formuesforvaltning.*
- b) Øvrige eiendeler som underlegges regler og retningslinjer for formuesforvaltning, Dette inkluderer aktiva som gir årlig avkastning i form av renteinntekter og/eller verdistigning/utbytte.*

Retningslinjene kan inkludere:

- 1) Investeringskriterier i form av andel i rentepapirer/lån, aksjer og eiendom.*
- 2) Prinsipper for risikostyring og spredning av investeringer.*
- 3) Håndtering av valutarisiko.*
- 4) Handlingsregel for prosentvis årlig avkastning som kan inntektsføres som kapitalinntekter i budsjettet.*

Om vi skal følge deler av Drangsholt`s forslag vil administrasjonen legge frem følgende:

Aktiva som det kan være aktuelt å samle innenfor prinsipper for forvaltning kan være:

- 1) Kirkers midler må fordeles etter samme prinsipp som for hovedkassen. Midler som må til for å sikre daglig drift plasseres i bank. Øvrige midler følger retningslinjer fra styret.
- 2) Hovedkassens overskuddslikviditet som normalt ikke inngår i den daglige drift
- 3) Eiendommer som ikke brukes som kirkebygg eller boliger for ansatte kan vurderes for salg eller utleie etter kommersielle kriterier målt opp mot organisasjonens behov. Slik eiendom leies ut til markedspris¹.

¹ For tiden gjelder dette bl.a. boliger på Sjømannskirkene i New York, London, Houston, San Fransisco og Florida. Flere av disse vil ha en beliggenhet og nærhet til sjømannskirkene som gjør det utfordrende å selge til utenforstående dersom man vil ha kontroll på hvem som bor i boligene.

Pr 31.12.2024 har vi følgende kapitalbase ved kirkene med beholdning over 1,5 millioner NOK tilgjengelig (omgjort til kurs 01.01.2025):

Stockholm	15 425 032
New York	11 423 535
Sydney	3 514 254
Rotterdam	3 363 600
Sveits	3 148 068
København	3 046 800
Paris	2 729 735
Houston	2 650 748
Los Angeles/San Pedro	2 290 713
San Francisco	2 055 076

Av kirkene ovenfor, har Stockholm og New York egne styrever som har suverenitet på dette. Bakgrunnen for dette kan vi redegjøre for i møtet. San Fransisco har i tillegg til det som står i tabellen, ca. 1 million NOK stående i obligasjoner og har dessuten nylig fått en arv på 500 000 USD. Sydneys midler står plassert i bank med løpende rentevurdering og bindingstid. Denne kapitalen går med til drift og reduseres jevnt. De øvrige er driftskapital.

I tillegg er det noen leiligheter og bygg som i en kortere periode ikke anvendes som kirkebygg eller som boliger til våre ansatte. Disse inngår ikke i oversikten, men med unntak av London er dette småskala og i de fleste tilfeller forbigående.

Sjømannskirkens filosofi knyttet til investering i eiendom har vært rimelig enkel. Styret er de som til enhver tid bestemmer kjøp og salg av eiendommer. Dersom Sjømannskirken investerer i eiendom, er dette i hovedsak knyttet til boliger for våre ansatte og kirkebygg på steder der Sjømannskirken har en lang tidshorisont. Lønnsomheten vurderes fra gang til gang i forhold til det utleiemarkedet som råder i det aktuelle området og samkjøres med Sjømannskirkens behov for stabilitet, leilighetsstørrelse og standard.

I områder med høy bemanning og stor utskiftning av ansatte ("turnover"), har vi til tider hatt en kombinasjon mellom eie og leie, der vi har eiet noe og leiet noe. Da har vi opprettholdt fleksibilitet i forhold til ansattes familiestørrelse. I enkelte områder har det vært rimelig å leie, men kontraktene har vært korte og våre ansatte har måtte flytte ofte. I en del slike tilfeller har vi likevel valgt å kjøpe for å ivareta våre ansatte.

Ofte har eiendomskjøp vært et sambruk mellom bidrag fra hovedkassen som oftest i form av lån og lån tatt opp i lokale banker. Sjømannskirken har ikke investert i eiendom for å plassere kapital. Forholdet i London og for så vidt i New York er annerledes ettersom hele bygget støtter opp under virksomheten og er nødvendig for driften, mens tilleggsinvesteringene har blitt gitt som mulighet gjennom eiendommens beskaffenhet. Leilighetene i London hadde ikke blitt bygget med mindre vi planla en 1. etasje slik det nå blir. Således blir leilighetene et mulighetsrom for fremtidige inntekter med den pris kapitalbindingen gir. En del slutninger blir til ettersom man stokker faktorer og tall, men en måte å se på investeringen i London kan være slik om vi ser Sjømannskirken som en helhet:

Samlet investering+ tomt		£9 500 000		
Salgsverdi 11 leiligheter	£6 585 000		etter vurdering av meglerhus	
Rest= verdi 1. etg.	£2 915 000		anslag	
	↓			
1. etg.	£2 915 000			
3 leiligheter (snittpris)	£1 795 909		6,585/11*3	
Samlet investering SK	£4 710 909			
øvrige investering/plassering	£4 789 091			
Leieverdi pr. år	£232 727		Snitt av kalkulert leieverdi på 320 000 GBP pr. år	
Driftskostnader 8 leil	£32 727		10 %	
Netto leieverdi år 1	£200 000	→ £200 000		
Forventet verdistigning 2025	4 %	191 564		
		391 564	8,2 %	

Her er det selvsagt mulig å diskutere verdistigningsprosent. Jo svakere den er jo svakere samlet forrentning får vi. Samtidig er dette for år 1. Hva som skjer videre, er vanskelig å spå.

Risikovurdering og horisont

Horisont for plasseringer kan være med å avgjøre hvordan det er mulig å plassere midlene. Bankinnskudd er det sikreste, men også med lavest potensiale for forrentning. De fleste kirker med noe overskuddslikviditet plasserer midlene på høyrentekonti. For en virksomhet som Sjømannskirken er vi utsatt for kritikk dersom vi eksponerer oss for høy risiko. Å plassere seg innenfor moderat risiko tenker administrasjonen er greit dersom horisonten er lang. Lav risiko vil være tryggere, men prisen for dette er lavere avkastning over tid.

Administrasjonens forslag vil derfor være å sette taket til «Moderat risiko». Hva moderat risiko er vil kunne avhenge av tiden og sammensetningen av porteføljen, men normalt vil det si mindre aksjer og mer renter. Administrasjonen har ikke kompetanse på dette «in house», men bruker i stedet et forvaltningshus som f.eks. Holberg. Se videre under avsnitt «Historien»

Valutarisiko

Valutarisiko er omtalt i egen sak om valutasikring av lånet til St. Olav's house. Vi har selvsagt valutarisiko, men i praksis er det kirkene som tar denne risikoen ved at alle overføringer til kirkene skjer i norske kroner etter valutakursen på budsjetteringstidspunktet, som oftest 1. oktober eller 1. november året før budsjettåret. Kirkene overfører midler fra deres norske konto til lokal konto etter behov og i volum som er tilpasset behovet. Vi har ikke funnet det formålstjenlig å valutasikre disse transaksjonene.

Det har vært stilt spørsmål om våre ansatte og utlønningen av dem. Også her overføres lønn til norsk konto og den ansatte overfører selv det volum som trengs og når det trengs. På den måten er det også ansatte som bærer valutarisikoen både positivt og negativt. Dette kompenseres delvis gjennom indekskompensasjon, men kun i de tilfeller der vertslandet overgår Oslo i levekostnader ifølge FN-indeksen. Det betyr i praksis at dersom du bor i et lavkostland i forhold til Oslo vil du kunne risikere å få kjøpekraften svekket mye før det kompenseres. Vi har ikke et verktøy til å demme opp for dette

ettersom prinsippet som er valgt er at lønnen ytes i forhold til kjøpekraften man ville hatt i Oslo og kompenseres om kjøpekraften er svakere.

Handlingsregel

Det har kommet opp et spørsmål om handlingsregel. Den kapital som hovedkassen har investert har vi i samråd med revisor behandlet som omløpsmidler selv om tidshorizonten er lang. I praksis betyr dette at vi inntektsfører kapitalinntekter og tap før de er realisert. Inntektene blir inntektsført i regnskapsåret. Ettersom dette volumet er en «ustabil kilde» i den forstand at vi gjennom hovedstyrevedtak kan måtte ty til denne kapitalen for å realisere kjøp av eiendom eller annet har vi valgt å bokføre gevinsten fra år til år, men vi har ikke direkte anvendt kapitalen før vi nå måtte løse opp den ene fondsplasseringen for å låne penger til London.

En handlingsregel er normalt ment å sikre at man opprettholder kapitalens verdi samtidig som noe av avkastningen kan brukes til driften. Ettersom Sjømannskirken ikke har uttalt et krav eller forventning til at den nåværende plasserte kapitalen skal være en vedvarende «reserve» langt frem i tid er det vanskelig å se for seg at en handlingsregel vil gi mening for denne forvaltningen. Om det skulle ha en praktisk effekt vil det å så fall være at en bestemt andel av avkastningen kan tillegges inntekten før budsjettert driftsresultat dersom hovedstyret holder fast på forventningen om at budsjettet som fremlegges skal gå i balanse når man ser på driftsresultatet. I dag er dette ikke realistisk å få til på kort sikt.

Dersom Sjømannskirken f.eks. solgte en svært verdifull eiendom til f.eks. over 100 millioner kroner, ville en slik tenkning være mer på sin plass da det ville være et vesentlig poeng at kapital vunnet gjennom eiendomsinvesteringer ikke skulle slukes av driften og forvitte. Det vi har gjort i hovedkassen i 2024 er å «ta hjem» kapital fra Rotterdam etter salg av eiendom der. Denne kapitalen er plassert i balansen under eiendom utland og er i praksis lånt ut til London eller brukt til å sikre at hovedkassen fremdeles har kapital. Da er det bokført som en gjeld i hovedkassens regnskap og en fordring i Rotterdam.

Historien

Sjømannskirken har i en rekke år hatt positivt resultat. Dette har for det aller meste vært anvendt til eiendomsinvesteringer i utlandet. Fra 2019 er det utlånt 42 millioner kroner til kirkene inkl. St. Olav's house. I 2023 var tallet 24 millioner kroner. Gjennomsnittlig likviditetsbeholdning fra 2019-2024 er 47 millioner kroner, hvorav ca 25 millioner kroner har vært bundet i fond og resten vært nødvendig driftskapital. Statstilskuddet er basen og blir betalt ut 4 ganger pr. år. Avkastningen på våre plasseringer har vært slik:

	Innskudd	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Holberg	10000000	1 376 717	1 462 359	- 291 071	1 849 833	2 111 954	16 509 792
		14 %	13 %	-2 %	15 %	15 %	
Søderberg	10000000	836 028	525 611	- 954 422	1 133 923	931 533	12 472 673
		8 %	5 %	-8 %	11 %	8 %	

I utgangspunktet hadde de to plasseringene samme bestilling. Vi var årlig i samtaler med Søderberg om at deres portefølje ga lavere avkastning enn Holberg. De viste til at deres risikoprofil ga større trygghet og at det var årsaken. Når markedet falt i 2022 viste det seg at tapet ble større hos Søderberg til tross for deres antydninger om mindre risiko. Tallet for 2024 er lavere for Søderberg ettersom vi solgte oss ut der i august og september. Her er samlet oversikt for Holberg:

Sjømannskirken		Verdi 24/1-25				
Totaloversikt år for år						
År	Starten av året	Kjøpt	Solgt	Slutten av året	Avkastning	Avkastning %
2018	0	10 000 000	0	9 790 342	-209 658	-2,1 %
2019	9 790 342	0	0	10 927 945	1 137 603	11,6 %
2020	10 927 945	0	0	11 376 717	448 772	4,1 %
2021	11 376 717	0	0	12 839 076	1 462 359	12,9 %
2022	12 839 076	0	0	12 548 005	-291 071	-2,3 %
2023	12 548 005	0	0	14 397 838	1 849 833	14,7 %
2024	14 397 838	0	0	16 509 792	2 111 954	14,7 %
2025	16 509 792	0	0	16 754 802	245 011	1,5 %
		10 000 000	0		6 754 802	
Netto kjøp	10 000 000					
Verdi i dag	16 754 802					
Avkastning	6 754 802					
Aksjeandel	36 %					
Renteandel	64 %					

Det kan nevnes som en tilleggsopplysning til saken at Fellesforvaltningen også har en investert portefølje og følger i store trekk det samme som hovedkassen (som nevnt innledningsvis). Her er oversikt over den porteføljen:

Fellesforvaltningen		Verdi 24/1-25				
Totaloversikt år for år						
År	Starten av året	Kjøpt	Solgt	Slutten av året	Avkastning	Avkastning %
2015	0	10 000 000	0	10 112 602	112 602	1,1 %
2016	10 112 602	0	0	10 683 076	570 474	5,6 %
2017	10 683 076	2 200 000	2 200 000	11 830 069	1 146 993	10,7 %
2018	11 830 069	1 106 777	1 106 777	11 736 588	-93 481	-0,8 %
2019	11 736 588	0	0	13 507 963	1 771 375	15,1 %
2020	13 507 963	0	0	14 299 467	791 504	5,9 %
2021	14 299 467	0	0	16 635 758	2 336 291	16,3 %
2022	16 635 758	0	0	16 272 501	-363 257	-2,2 %
2023	16 272 501	0	0	18 934 446	2 661 944	16,4 %
2024	18 934 446	0	2 250 000	19 266 821	2 582 376	14,4 %
2025	19 266 821	0	0	19 608 496	341 675	1,8 %
		13 306 777	5 556 777		11 858 496	
Netto kjøp	7 750 000					
Verdi i dag	19 608 496					
Avkastning	11 858 496					
Aksjeandel	38 %					
Renteandel	62 %					

Anbefaling

Administrasjonen anbefaler at Sjømannskirken forvalter sin tilgjengelige kapital slik:

- 1) Kortsiktig kapital (<5 år) settes som høyrenteinnskudd i bank
- 2) Langsiktig kapital (>5 år) plasseres med moderat risiko og en ESG-policy på nivå med Pensjonsfond utland eller bedre. Slik midlene til Hovedkassen og Fellesforvaltningen er plassert i dag er innenfor anbefalingen.
- 3) Kjøp og salg av eiendom gjøres fortløpende i dialog og etter vedtak i styret med tilhørende begrunnelse og vurdering.

Kunnskapsbasert Investerings strategi

Diskusjons- og beslutningsgrunnlag for Retningslinjer for Sjømannskirkens Formuesforvaltning.

Utarbeidet av Styremedlem Einar Drangsholt, februar 2025.

Innledning

Sjømannskirken har pr i dag ikke etablerte noen Retningslinjer for Formuesforvaltningen. I henhold til Styreinstruksen pkt. 1.3.e vedtatt av Hovedstyret i 2021 (kopiert fra Aksjelovens § 6.-12), plikter Styret å påse at Formuesforvaltningen er under betryggende kontroll og oppfølging.

Styret ble i juni 2024 nødt til å innvilge inntil GBP 2 mill av Hovedkassens frie midler i kortsiktig lån for å fullføre eiendomsprosjektet i London. Siden hoveddelen av lånet ikke kan refinansieres eksternt ble Hovedkassens lån langsiktig. Dette var ikke Styrets frie valg basert på gjennomtenkt formuesforvaltning, men en situasjonsbestemt nødvendighet som vi på sikt bør gjenopprette. Retningslinjer for klok Formuesforvaltning kan forhåpentligvis hjelpe oss i denne prosessen.

Fra å ha en god spredning på investeringene har vi endt opp med en skjev fordeling med ca. 50% av finansformuen i ett eiendomsprosjekt. Dette er ikke gunstig da det innebærer relativt høy risiko med lav løpende avkastning og svakere totalavkastning enn forventet.. Styrets Retningslinjer for Formuesforvaltning bør følge anerkjente, kunnskapsbaserte kriterier.

Dette notatet søker å gi et sammendrag av det teoretiske grunnlaget for en best mulig investeringsstrategi. På samme måte som medisinsk forskning er forskning innenfor finans ment å hjelpe oss til å ta kloke valg. Læreboken Personlig Finans av Trond M. Døskeland, nå professor på NHH, gir en god oversikt over det teoretiske og empiriske grunnlaget for gode investeringsvalg. Av bokens 12 kapitler har jeg satt søkelys på 3 tema: 1) Nytteteori, 2) Investerings-former og 3) Porteføljeteori. Noen av eksemplene i dette notatet er direkte avskrift fra boken.

Analyse og valg av investeringer bør alltid ta utgangspunkt i anerkjent finansteori og empiri. De konklusjoner og valg man til slutt tar kan selvsagt bli annerledes dersom man også ønsker å vektlegge andre ikke finansfaglige momenter som f.eks. miljøhensyn, politiske prioriteringer, immaterielle synergieffekter eller ren nostalgi og spesielle personlige ønsker. Et eksempel er da Christian Ringnes (en av Norges mest profesjonelle eiendomsinvestorer) nylige kjøpe Tryvannstårnet. Han medga at investeringen neppe kom til å bli særlig lønnsom. Han hadde gjort sine kalkyler basert på sine erfaringer og finansteori, visste at pengene kunne bli investert bedre, men hadde likevel lyst til å eie og utvikle tårnet.

Jeg mener at Sjømannskirkens finansformue som utgangspunkt bør investeres kunnskapsbasert. Jeg håper dette notatet bidrar til økt innsikt så Styret har god bakgrunn for beslutnings prosessen om Retningslinjer for Formuesforvaltningen.

De neste 3 hovedavsnittene beskriver Nytteteori, Investeringsalternativer og Portefølje-teori. Mot slutten av notatet beskriver jeg 3 scenarier benevnt som 'godvær, dårlig vær og full storm' og stiller dessuten spørsmålet hvorvidt eiendoms utviklingsprosjektet St. Olavs House nødvendigvis må innebære at vi også eier og driver med utleie av de leilighetene vi ikke selv

trenger. Hovedgrunnen til å eie og leie ut de 7 leilighetene er å skaffe langsiktige inntekter. Spørsmålet er om denne investeringen sammenlignet med alternative investeringer er den beste måten å skaffe inntekter på mhp Risiko, Forventet Avkastning og Likviditet. Jeg tar også opp Valutasikring som virkemiddel for å redusere risikoen i Hovekassens eksisterende lån til St. Olavs House

Jeg har strukturert notatet slik at de neste 6 sidene gir en kortversjon av temaene Nytteteori, Investeringsalternativer og Porteføljeteori og valgt en mer utførlig beskrivelse av disse tema i Vedlegg 1. Man behøver derfor ikke å lese og forstå Vedlegg 1 for å forstå konklusjonen min på slutten av side 6. Siden Valutasikring hører med i spørsmålet om Styrets risikoappetitt har jeg i Vedlegg 2 tatt et dypdykk i dette tema om man ønsker å bedre forståelse.

1) Nytteteori

Vi har ulik evne og vilje til å ta risiko og kan dele finansiell risikoprofil i tre begreper:

1. Risikokapasitet er evnen til å tåle at avkastning blir dårligere enn forventet. De som har mye kapital har størst risikokapasitet og motsatt, mindre kapital gir mindre risikokapasitet.
2. **Risikoaversjon** er evnen (tildels følelsesmessig) til å leve med usikkerhet.
3. Risikooppfatning er hvordan vi oppfatter risikoen. Den kan være situasjonsavhengig og variere avhengig av tidligere og nåværende erfaringer. Vi har en annen holdning til risiko når alt går bra enn når det går dårlig. Det kan også variere i forhold til hva andre gjør.

Risikoaversjon (punkt 2) er viktig for valg av hvilke investeringer vi bevisst velger. Vi kan: A) Ønske trygghet fremfor høy avkastning B) Ønske jevn avkastning, men akseptere at investeringene kan svinge i verdi og kanskje også medføre tap. C) Ønske høy avkastning, aksepterer verdisvingninger og tåle betydelige tap.

Hvis vi er fattige, og bare har 2 kr. oppleves det svært smertefullt å gå fra 2 kr til 1 kr. Har vi 1000 kr. er det ikke så smertefullt å gå fra 1000 kr til 999 kr. Det samme gjelder økningen i nytte fra 1kr til 2 kr eller fra 999 kr til 1000 kr. La oss kalle en person med 2 kr 'Fattigmann' og den med 1000 kr. for 'Rikmann'. Det er lettest å forstå Nytteteori når man først beskriver to ekstreme eksempler og deretter vurderer området mellom de to ekstreme eksemplene

1) Fattigmann har høyst sannsynligvis stor risikoaversjon og vil lete etter en risikofri sparekonto med høyest mulig rente dersom han vil skaffe seg en ekstra krone som han kan ha bruk for på kort varsel. Han tåler dårlig at en krone går tapt og vil derfor ikke gå for en risikabel investering tross muligheten for høy avkastning

2) Rikmann tåler greit om en krone går tapt og har råd til at en risikabel investering. Han leter derfor ikke en sparekonto men satser på høy risiko og høy avkastning, men han er også forberedt på at en investering på en krone kan gå tapt.

Jeg har i Vedlegg 1 under avsnittet Nytteteori tegnet Nyttekurven (side 9) som viser Nytte på y-aksen og Formue på x-aksen. Kurven er konkav, dvs. den krummer innover, og viser at man har høyest risikoaversjon når man er 'fattig' og vesentlig lavere risikoaversjon når evnen til å tåle tap er større, dvs. når formuen øker og man er 'rik'.

Jeg har i Nyttefunksjonen også plottet inn Sjømannskirken i New York og i London hvor jeg antar at kirken i NY er finansielt mer robust og dermed lenger ut på x-aksen enn kirken i London som har mindre finansielle reserver og høy gjeld. Grunnen til at jeg har valgt disse to kirkene er at begge har utviklet eiendommen med et vesentlig antall leiligheter for utleie i

det kommersielle markedet. Det som fra et Nytteperspektiv er rasjonelt for kirken i New York er ikke like rasjonelt for kirken i London.

Nyttfunksjonen sier også noe om hvordan vi bør håndtere Valutarisiko siden den forteller hvor my risikoappetitt vi bør ha. Jo fattigere man er, desto større grunn er det til å unngå eller i alle fall mest mulig redusere all risiko inklusiv valutarisiko.

Fattigmann vil f.eks. neppe ta sjansen på å plassere innskuddet sitt i Tyrkiske Lire selv om renten i denne valutaen er vesentlig høyere enn i NOK. Til det er risikoen ved at denne valutaen svekkes for stor og kan fort redusere verdien av sparepengene. Nyttfunksjonen sier at smerten med tap er større enn tilfredsstillelsen ved tjene litt ekstra.

Den samme tankegangen gjelder spørsmålet om vi bør valutasikre lånet til St. Olavs House. Selv om det kan være fristende å ta sjansen på å få en gevinst om NOK svekker seg mot GBP, forteller Nyttkurven at det i vår situasjon er smart å valutasikre selv om det er like stor sjanse for at NOK svekker seg som at den styrker seg. Har man valutarisiko og bevisst velger å ikke sikre den, er det omtrent som å drive valutaspekulasjon. Om vi spurte våre medlemmer: "Mener dere at Sjømannskirken bør drive med valutaspekulasjon?", tror jeg flertallet vil svare nei. Frykten for tap tror jeg overskrider håpet om gevinst hos de fleste.

Generelt mener jeg at Hovedkassen bør være risikoavers, men litt mindre risikoavers enn Fattigmann som kan ha behov for alle sparepengene på kort varsel. Vi kan tåle at noen av investeringene svinger i verdi over tid da vi ikke har behov for alle midlene i Hovedkassen på kort varsel. Vi bør derfor kunne akseptere investeringer i verdi som f.eks. i aksjefond. Vi bør imidlertid ikke ha en stor del av våre reserver bundet i en stor enkeltinvestering som er lite likvid, dvs ikke raskt kan selges. Mer om dette under temaene Investerings alternativer og Porteføljeteori.

2) Investerings alternativer

Sjømannskirken har grovt sett følgende investeringsalternativer.

- 1) Aksjer eller aksjefond,
- 2) Bankinskudd,
- 3) Obligasjoner eller obligasjonsfond og
- 4) Eiendom, enten
 - a) Børsnotert eiendomsselskap eller et Eiendoms verdipapirfond definert som Notert, eller
 - b) En enkelt eiendomsinvestering f.eks. 7 leiligheter i London definert som Unotert.

Notert betyr at man kan kjøpe og selge eiendoms investeringer i små andeler på en børs. Unotert betyr at man er eneste eier omtrent som å eie en sekundærbolig til utleie.

Det er naturlig å bruke følgende 5 kriterier til å evaluere investerings alternativene:

- 1) Løpende avkastning, 2) Totalavkastning, 3) Risiko, 4) Likviditet 5) Vanskelighetsgrad.

I Vedlegg 1 har jeg gjennomgått hvert investerings alternativ mer i detalj.

I denne hoveddelen av notatet (første 7 sider) har jeg nøyet meg med å oppsummere de 5 kriteriene i tabellen på neste side. Graderingen på hvert enkelt kriterium er ikke generell for alle investorer, men tilpasset Sjømannskirkens situasjon. Jeg har valgt en gradering fra 1-5 i tillegg til Høy, Middels, Lav. En annen investor vil kanskje velge en annen gradering for

Risiko og Avkastning. Et slikt eksempel er at en stor, profesjonell eiendoms investor i London med god kapital base og god likviditet ikke vil ha noe problem med lav løpende avkastning eller høy vanskelighetsgrad. Han vil nok gi disse en høyere gradering da en slik investor sannsynligvis har en vel etablert organisasjon til å administrere alle eiendommer og god likviditet til å tåle at enkeltprosjekter i perioder ikke er 'bærekraftig', dvs. går med likviditets underskudd.

	Løpende avkastning	Total avkastning	Risiko Høy gir lav gradering'	Likviditet	Vanskelighetsgrad Lav gir høy gradering'	Samlet numerisk 'gradering
Aksjer/aksjefond	Middels/Høy, 4	Høy, 5	Høy, 3	Høy, 5	Lav, 5	22
Bankinnskudd/Pengemarkedsfond	Middels, 3	Middels, 3	Lav, 5	Høy, 5	Lav, 5	21
Obligasjoner/Obligasjonsfond	Høy, 4	Middels/Høy, 4	Middels, 4	Høy, 5	Lav, 5	22
Børsnotert Eiendom/(Eiendomsfond)	Middels, 4	Middels/Høy, 4	Middels/Høy, 4	Middels/Høy 4	Middels/Høy, 4	19
Utleie leiligheter i London (Unoterte)	Lav, 2	Middels/Høy, 4	Middels, 2	Lav, 1	Høy, 2	11

Utleie leiligheter kommer dårligst ut i tabellen over. Dette viser at Unotert eiendom er den minst egnede investeringsform for en ideell organisasjon som ikke skal gå med overskudd, men skal tilpasse kostnadene til de løpende inntektene. Grunnen er at man ikke kan gjøre seg nytte av verdistigningen før eiendommen selges, men bare den løpende avkastning. For alle eiendomsinvesteringer putter man altså forskjellen mellom Totalavkastning og Løpende avkastning i 'fryseboksen'. For Notert eiendom vil verdistigning reflekteres i høyere børskurs. En aksjonær i et børsnotert eiendomsselskap vil kunne realisere verdistigningen ved salg av aksjen selv om eiendomsselskapet selv ikke selger eiendommen.

3) Porteføljeteori - hvordan sette sammen investeringsporteføljen.

Moderne portefølje teori er en matematisk modell opprinnelig utviklet av Harry Markowitz på 1950-tallet. Den beskriver hvordan investorer kan diversifisere sine investeringer for å oppnå den høyeste forventede avkastning for et gitt risikonivå. Hovedprinsippet er at en investor kan redusere risikoen med samme forventede avkastningen ved å spre investeringene.

Porteføljeteori har siden vært en helt sentral tilnærming til investeringsvalg og revolusjonerte investorbransjen de påfølgende år etter at Markowitz kom med sine analyser. Økonomer kan være uenige om så mangt, men på dette området er det ingen uenighet. Harry Markowitz fikk i 1991 nobelprisen i økonomi.

Hovedpoenget er altså diversifisering, dvs. ikke legge alle eggene i en kurv. Hvis vi plasserer alle aksjeeggene i en kurv, har vi ingenting igjen om kurven ramler i bakken. Ved å legge aksjeeggene i to eller flere kurver sikres en viss avkastning selv om en kurv ramler i bakken. Vi kan illustrere diversifisering med flere eksempler.

Eksempel: Øde øy. (dette eksemplet er tatt direkte fra læreboken til Døskeland)

På en øde øy består økonomien av to bedrifter. Det ene selger paraplyer, og det andre selger solkrem. Hvis vi investerer alt i bedriften som selger paraplyer, vil vi få godt resultat hvis det regner, men dårlig resultat hvis det er sol. Det motsatte vil skje hvis vi bare investerer i solkremsselskapet. For å minimere risiko er det lurt å investere i begge bedriftene.

Regnestykket som viser dette poenget, er: Anta at det er 50% sannsynlighet for at det blir sol og 50% sannsynlighet for at det regner. Vi antar at vi har investert så mye at man får 100,- i avkastning i begge selskaper om de lykkes. Har man bare investert i selskapet som lager paraplyer og det bare blir sol får vi 0 i avkastningen. Blir det bare sol får man kr 100,- i

avkastning. Hvis man ikke vet hva slags vær man får, er forventet avkastning kr 50,-, men det blir altså enten kr 100 eller 0. Hvis man i stedet investerer halvparten i hvert selskap slik at avkastningen blir kr 50,- i hvert av selskapene, er forventet avkastning fortsatt kr 50,-. Blir det bare regn får vi kr 50,- fra paraplyelskapet og kr 0 fra solkremelskapet. Blir det bare sol får man kr 50,- fra solkremelskapet og 0 fra paraplyelskapet. Forventet avkastning blir altså fortsatt kr 50,-, men risikoen har gått ned og man er uansett sikret kr 50,- i avkastning. Dette viser at man ved å diversifisere kan redusere risikoen uten at det fører til reduksjon i forventet avkastning.

Vi kan utvide porteføljen med to andre bedrifter, - en som lager ullgensere og en som lager utsyr til å skjerme for vinden. En portefølje med investeringer i flere typer bedrifter er diversifisert og vil i alle fall gi noe avkastning uansett vær (sol, regn, kulde eller vind). Ved å satse alt på en bedrift vil vi få enten veldig bra eller svært dårlig, kanskje 0 i avkastning.

For langsiktige investorer er sammensetning av aksjer og obligasjoner også en viktig beslutning siden de er motsatt korrelert. Den totale risiko blir redusert fordi når en av investeringene gjør det dårlig, vil ofte det andre gjøre det bra. Når f.eks. aksjer gjør det dårlig, har obligasjoner empirisk hatt stor sjans for å gjøre det bra. Risikoen ved å holde bare aksjer blir dermed delvis oppveide med å holde en andel i obligasjoner. Eiendoms investeringer kan sees på som en mellomting mellom aksjer og obligasjoner.

Spørsmålet er hvor mange investeringer i ulike selskaper bør vi ha for å oppnå mesteparten av diversifiseringsgevinsten. En portefølje av ca. 15 aksjer i ulike bransjer kan vi betrakte som en veldiversifisert aksjeportefølje.

Sjømannskirkens formue har nå ca. 50% eksponering mot en enkelt investering. Vi har med en så stor andel i en investering tatt større risiko enn nødvendig uten at den forventede avkastningen har økt.

4). Hva kan skje de neste årene? (Godvær, dårlig vær eller full storm).

Det er selvsagt fullt mulig og ønskelig at de 7 leilighetene i London viser seg å bli en god investering, men det er spekulativt å satse bare på det. Det avhenger av at vi i overskuelig fremtid får en periode med lave renter, god vekst i økonomien og ingen uventede geopolitiske og/eller finansielle sjokk. Vi opplevde en slik situasjon i de fleste årene mellom finanskrisen som var over i slutten av 2010 og frem til pandemien startet i begynnelsen av 2020. Etter pandemien har vi imidlertid hatt stigende inflasjon, økte renter og lavere vekst grunnet forstyrrelser i de globale forsyningskjedene og krigen i Ukraina.

Mange trodde i høst at rentene kom til å raskt nedover. Selv om det fortsatt er utsikt til en viss nedgang i de kortsiktige rentene som følge av reduksjon i Sentralbankenes styringsrenter, er stemningen nå i ferd med å snu. De langsiktige rentene i GBP og US har de siste 2-3 månedene gått opp. En av grunnene er markedets økt frykt for ny inflasjon og uro etter valget av Trump og den generelle usikre geopolitiske situasjonen som ved inngangen til 2025 er mer usikker enn på lenge. Det er økende friksjon mellom supermaktene US og Kina. Russland er blitt en meget aggressiv stormakt. Ingen vet hva Trump kommer til å finne på mhp. tollmurer og annen proteksjonisme og den Amerikanske statsgjelden fortsetter å vokse. Statsgjelden til UK er også høy og voksende. Det er dessuten politisk ustabilitet i de to store EU landene Frankrike og Tyskland. Fugleinflensaen har potensialet i seg til å bli en ny alvorlig pandemi. Om ikke

fugleinfluensa, så er forskere enige om at en ny pandemi før eller senere vil komme.

I siste godværs periode for verdensøkonomien fra 2011 til 2020 var ingen av de nåværende ubalansene eller truslene fremtredende. Vi har nå dermed en mer ustabil geopolitisk situasjon enn på lenge. Det er ikke usannsynlig at vi de neste 5-10 år kan oppleve uventede sjokk i verdensøkonomien med høye renter og svak til negativ økonomisk vekst som vi hadde under finanskrisen. Eiendoms investeringer kan da være ekstra utsatt.

Det verste scenariet er en økning av de korte og lange rentene over en lengre periode sammen med negativ vekst i økonomien. Vi kan nå inngå 5 års fastrente på banklånet i GBP til ca. 5,9% rente. Kombinert med 4% rente på Hovedkassens lån (NOK 25 mill) vil dette gi null driftsoverskudd, altså ingen bidrag til driften og ingen avkastning på innskutt egenkapital.

Hvis vi om 4-5 år når det eksterne lånet skal fornyes har en enda høyere rente kan bidraget bli negativt med mindre renten på Hovedkassens lån settes enda lavere eller lånet helt eller delvis avskrives. Hvis styret mener at Hovedkassen bør ha pengene tilbake bør man forberede seg på det i god tid før det eksterne lånet skal fornyes og kanskje allerede før Hovedkassens lån forfaller om 3 år. Vi erfarte både i 2007 og i 2020 at finansielle sjokk kommer brått og uventet. Når det plutselig skjer er det for sent å ta grep.

Administrasjonen og teamet i London har i saksdokumenter til Styret høsten 2024 åpnet for at salg av leilighetene kan finne sted om det skulle bli nødvendig. Spørsmålet er definisjonen på når er det nødvendig? Ordene 'når det blir nødvendig' tolker jeg slik at det kan da være eneste eller best utvei hvis situasjonen forverrer seg fra dagens situasjon. Jeg mener det er i de gode tidene man skal forberede seg på og ruste seg til de dårlige tidene. Venter man til de dårlige tidene kommer kan det være for sent for da vil hele finansmarkedet ha det vanskelig. Må vi da selge leilighetene kan det bli til en pris vi ikke ønsker eller forventer oss.

Uansett hvordan det går de neste 5 til 10 år vil høyst sannsynlig eiendomsprosjektet på et eller annet tidspunkt gi et positivt bidrag til driften. Spørsmålet er bare hvor lang tid det tar og hvor mye har vi i mellomtiden blitt nødt til å fore prosjektet med billige eller gratis penger (ved avskrivning av lånet) fra Hovedkassen.

5). Hvordan passer de 7 leilighetene i London inn i vår strategi for Formuesforvaltning.

Dersom Styret kommer til at vi må tilbake til en diversifisert finans portefølje og at et visst antall leiligheter må selges betyr det ikke at eiendoms utviklingsprosjektet i London har vært mislykket. Vi har utviklet et flott nytt kirkebygg med nye kontorer, nytt kjøkken, 12 lugarer og 4 nye leiligheter til ansatte og kan forhåpentligvis sitte igjen med lite eller ingen gjeld og lav risiko.

Det er viktig å sette et skille mellom utvikling av eiendommen og beslutningen om å eie eller selge leiligheter som ikke er nødvendige for kjernevirksomheten. Det er liten logisk sammenheng mellom disse to prosessene. Under prosjekteringen og byggingen har vi primært hatt behov for byggeteknisk kompetanse. Når så eiendommen er ferdig utviklet er vi over i fagfeltet finans- og investerings strategi hvor vi må ta gode beslutninger om formuesforvaltning (avkastning, risiko, likviditet og portefølje styring).

I Styresak HS 30.10.2024 Statusrapport om seksjonering og refinansiering står det:
"Det har blitt diskutert om det er mulig å skille ut og selge noen leiligheter for å redusere gjelden. Dette er ikke et strategisk mål, men en mulig løsning for fremtiden hvis det blir nødvendig".

Jeg tror ikke vi har vedtatt at det er et strategisk mål å beholde leilighetene, men kanskje det er et strategisk mål at Hovedkassen får tilbakebetalt lånet for å investere med høyere forventet avkastning og lavere risiko. Bruk av Hovedkassens midler hører hjemme i diskusjonen om vår formuesforvaltning. Plassering av disse midlene og spørsmålet om nivået på ekstern gjeld er et strategiske finansielle spørsmål. Reduksjon av finansiell risiko ved redusert gjeld bør Styret nå vurdere i lys av den usikre geopolitiske situasjonen.

I samme saksdokument står det videre under tema Langsiktige konsekvenser:
"Salg av leiligheter vil redusere lånestørrelsen og rentebetalinger, men også verdien og inntekten fra eiendommen". Selvsagt vil verdien av eiendommen og netto leieinntektene bli redusert, men spørsmålet er om de midlene som frigjøres kan reinvesteres på en bedre måte.

Salg av alle leiligheter er ikke nødvendigvis den eneste måten Hovedkassen kan få pengene tilbake på. Om hele bygget etter hvert kan belånes høyere enn 65% av takst og/eller verdien av leilighetene og taksten går opp, vil vi kunne øke den eksterne finansieringen og tilbakebetale i alle fall deler av Hovedkassens lån. Spørsmålet da er om leieinntektene (inkludert internleie av de 4 til egne ansatte) vil kunne betjene det økte eksterne lånet også ved økt rentenivå. Her er det behov for sensitivitets analyser.

Hvorvidt noen av avkastningen fra Hovedkassen skal øremerkes kirken i London som kompensasjon for reduserte leieinntekter er en annen diskusjon.

6). Konklusjon.

- Sjømannskirken bør være finansielt risikoavers og dermed minimere enhver form for finansiell risiko inklusiv valutarisiko og risiko for fremtidig økt rentenivå.
- Vi bør plassere vår finansformue etter anerkjente kriterier med hensyn på avkastning, risiko og likviditet. Miljøhensyn og bærekrafts mål må også vektlegges.
- Vi må diversifisere for å få høyest mulig forventet avkastning til lavest mulig risiko.
- Vi ønsker høyest mulig løpende avkastning.
- For å unngå risiko mot uventede finansielle sjokk bør vi ikke gjeldsfinansiere investeringer som ikke er nødvendige for kjernevirksomheten.

Vedlegg 1 Nytteteori, Investeringsalternativer og Porteføljeteori.

Noen av avsnittene i dette vedlegget er kopiert fra teksten i hovednotatet på sidene foran. Jeg har stort sett satt disse i kursiv. De er likevel tatt med også her for sammenhengens skyld.

1) Nytteteori

a) Behovsdekning.

Vårt mål med en investering er at den skal gi god avkastning. Risiko i forbindelse med en investering vil si at det er usikkerhet knyttet til hvor høy avkastningen blir. Generelt kan man si at jo mer risiko vi tar, desto større avkastning bør vi forvente.

b) Risikoprofil.

Vi har ulik evne til å ta risiko. For å finne ut hvor mye risiko vi kan ta, må vi søke å identifisere vår finansielle risikoprofil. Det er vanlig å dele denne inn i tre begreper:

- 1. Risikokapasitet: Dette er vår finansielle kapasitet til at fremtidig avkastning blir dårligere enn forventet. Som utgangspunkt ser vi på vår finansielle balanse dvs. tilgjengelige midler til investeringer som kan gi avkastning. De som har mye kapital, har størst risikokapasitet.*
- 2. Risikoaversjon: Dette er viljen (tildels følelsesmessig) til å leve med usikkerhet knyttet til investeringene. I en investerings prosess må det brukes tid på å identifisere dette.*
- 3. Risikooppfatning: Hvordan vi oppfatter risikoen er situasjonsavhengig. Den varierer avhengig av tidligere og nåværende erfaringer. Vi har en annen holdning til risiko i et oppadgående marked enn i et nedadgående marked. Risikooppfatning kan også variere i forhold til hva andre gjør.*

Jeg har valgt å legge hovedvekt på punkt 2: Risikoaversjon dvs. viljen til å ta risiko for å nå vårt mål. Risikoaversjon er den grunnleggende input for å bestemme hvilke investeringer vi velger. Hvordan risikoaversjon inngår i sammensetningen av en portefølje av investeringer kommer jeg tilbake til i avsnittet om Porteføljeteori.

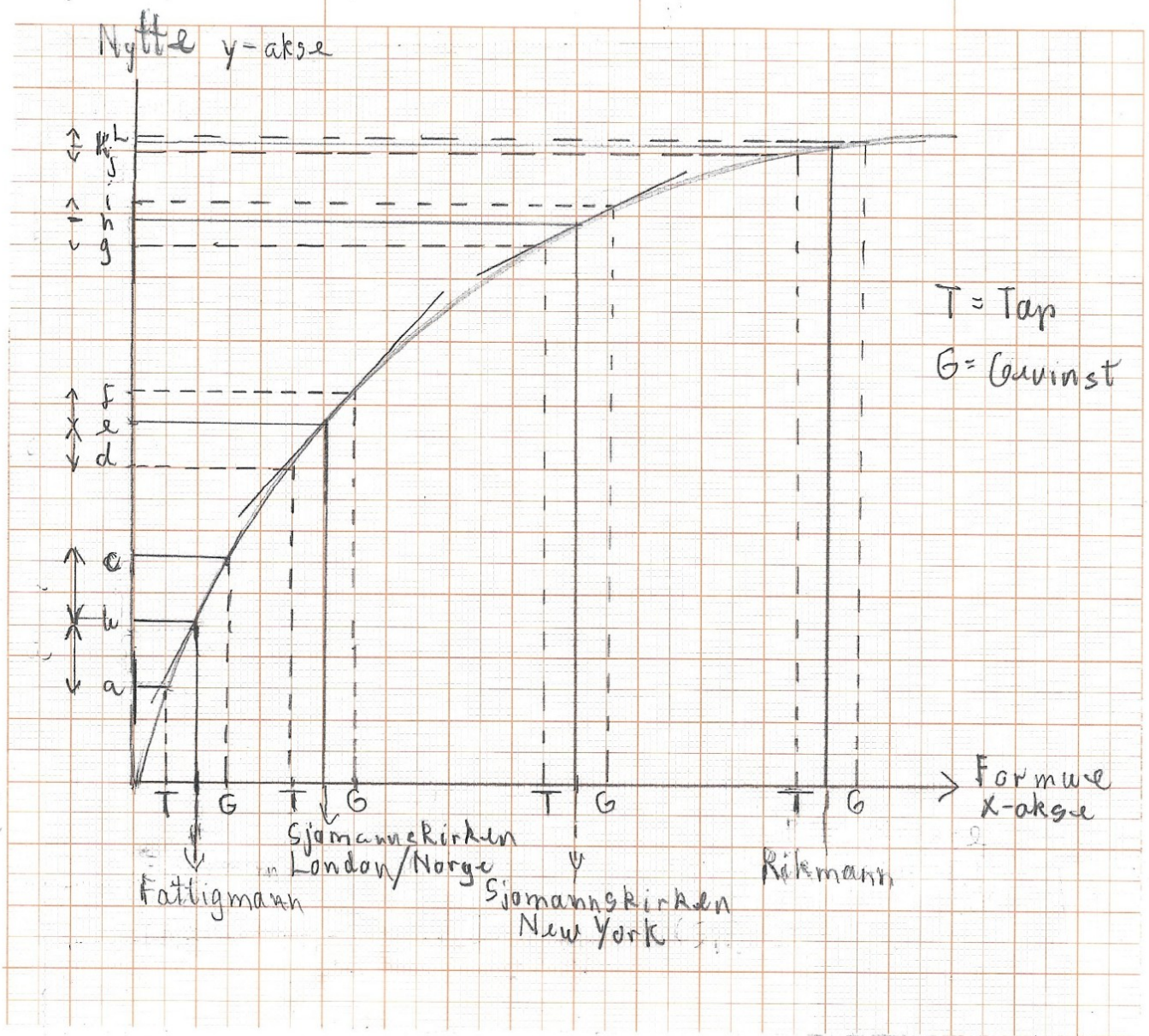
Vi må stille oss spørsmålet: Hvilken risiko er vi villig til å ta, og hvor viktig er avkastning? Her er 3 alternativer hentet fra Nordeas kategorisering av sine kunder:

- Ønsker trygghet fremfor høyere avkastning, og aksepterer kun små verdisvingninger.*
- Ønsker jevn avkastning, og aksepterer at investeringene kan svinge litt mer i verdi og vi aksepterer at svingninger kan medføre tap også på lang sikt.*
- Ønsker høy avkastning og aksepterer verdisvingninger. Svingninger kan medføre betydelige tap også på lang sikt.*

Måten å analysere risikoaversjonen på, er ved å vurdere nytten av ulike avkastnings–risiko alternativer i tenkte situasjoner.

Nytteteori – forventet nytte.

Fundamentalt i nytteteori er begrepet Nytte. Det er et mål på hvor tilfredse eller glade vi er for ulike formuer f.eks. 10, 100 eller 1000. For alle vil nytten stige med økende pengeverdi. Basert på nytteverdien vi setter på ulik formue, kan vi lage en såkalt nyttefunksjon. Figuren på neste side beskriver begrepet Nytte i forhold til Formue eller sagt på en annen måte, hvor robust man er for å tåle et tap, alternativt hvor stor glede man har av gevinst. På neste side har jeg laget en graf som viser Nyttefunksjonen. Den har Formue langs X aksene og Nytte langs Y aksene.

Vi ser at nyttefunksjonene i figuren øker med formue. Videre er nyttefunksjonen konkav i forhold til formue, dvs den krummer innover. Konkavitet forteller oss hvor mye vi verdsetter en ekstra krone ved økt av formue.

Når vi er fattige, er vi nær y-aksen og kurven er veldig bratt. Vi kan si at når vi har 2 kr. oppleves det svært smertefullt å gå fra 2 kr til 1 kr. Når formuen er stor, er nyttefunksjonen flattere. Har vi 1000 kr. er det ikke så smertefullt å gå fra 1000 kr til 999 kr. Det samme gjelder økningen i nytte om vi går fra 1kr til 2 kr eller fra 999 kr til 1000 kr. Vi sier at nyttefunksjonene viser avtakende marginal nytte. For alle gjelder det uansett at nytten av å få den neste kronen er lavere enn nytten av den forrige.

Marginal nytte kan altså uttrykkes ved stigningsgraden til nyttefunksjonen. Dette sier noe om hvor bra eller dårlig vi liker endring i formue. Er vi veldig risikoavers er det rasjonelt å la muligheter for god avkastning passere.

Sjømannskirken er en liten og 'fattig' aktør i det profesjonelle eiendomsmarkedet. Vi har et eiendomsprosjekt med stor gjeld og er lite robust mot høye renter og svak eller negativ utvikling in eiendomsprisene. Vi er opererer derfor nær y-aksen i motsetning til store

eiendomsfond og pengesterke investorer som har gode reserver til å tåle tap eller godt kan leve med lav løpende avkastning over tid.

Vi bør derfor ha stor risikoaversjon og sikre våre investeringer mest mulig selv om det kan gå utover avkastningen. Et eksempel er nødvendigheten av å valutasikre et lån som skal tilbakebetales på et bestemt tidspunkt. Siden det er like stor sannsynlighet for at valutaen stiger som at den synker i verdi, er forventet avkastning null, mens risikoen er stor. Vi bør ikke ta oss råd den risikoen og sørge for valutasikring frem til forfall eller det tidspunktet vi skal bestemme oss om lånet skal forlenges.

Selv om det ikke er så lett å se av grafen, er avstanden mellom d) og e) langs y-aksen større enn avstanden mellom e) og f) eller som nevnt ovenfor, nytten av den neste kronen er litt mindre enn nytten av den forrige. Langs x-aksen er avstanden mellom T og den ikke stiplede streken til høyre like stor som avstanden mellom denne streken og G. Dette betyr at tap av Nytte ved å gå mot venstre på x-aksen er større enn gleden av Nytte ved å gå mot høyre.

I forhold til en investering, er mer smertefullt å ta et tap enn økningen i nytte (glede) ved å få gevinst. Forskjellen mellom smerte ved tap, og glede ved gevinst minker jo større formue man har. Det innebærer at det som kan være rasjonelt for en stor og kapitalsterk eiendomsinvestor ikke er like rasjonelt for Sjømannskirken..

Nyttedefunksjonen kan også forklare hvorfor det er mer rasjonelt for f.eks. Sjømannskirken i New York å ha eiendom som inntektskilde enn for Sjømannskirken i London.

Jeg må her skyte inn at jeg kjenner ikke den økonomiske situasjonen for kirken vår i New York, men det fremstår som om kirken i London er mindre finansielt robust siden den var avhengig av lån Hovedkassen for å kunne fullføre eiendomsprosjektet. Den har dessuten med det nåværende rentenivå litt pustebesvær da den er avhengig av at lånet har en lavere rente enn markedsrenten for å kunne være bærekraftig. Jeg er ikke kjent med at kirken i New York har bedt om subsidiert lån fra Hovedkassen.

Vi kan derfor plassere Sjømannskirken i NY lenger ut på x-aksen enn kirken i London. Dette betyr ut ifra Nytteteori at kirken i London bør være vesentlig mer risikoavers enn kirken i NY og dermed søke å redusere gjelden mest mulig.

Sjømannskirken i New York ser dessuten ut til å leve godt med den løpende avkastning på eiendommen og har ikke problem om det blir en vesentlig økning i rentenivået. Jeg mener å tro at Sjømannskirken i New York er i gang med oppussing av leilighetene uten at det er behov for bistand fra Hovedkassen.

For begge kirkene vil en del av totalavkastningen skje i form av verdistigning. Kirken i New York ser ikke ut til å ha noe problem med slik tvungen sparing siden de klarer seg fint med den løpende avkastningen. Sjømannskirken i London ser ikke ut til å få noen løpende avkastning i de nærmeste årene da denne, slik det nå ser ut i helhet går til å dekke renter og driftsutgifter.

2) Investerings alternativer

Vi har grovt sett følgende 5 investerings alternativer hvor 4 a og 4b er to ulike alternativ.

- 1) Aksjer eller aksjefond,
- 2) Bankinskudd,
- 3) Obligasjoner eller obligasjonsfond og
- 4) Eiendom, enten
 - a) Børsnotert eiendomsselskap eller et Eiendoms verdipapirfond definert som Notert, eller
 - b) En enkelt eiendomsinvestering f.eks våre 7 leiligheter i London definert som Unotert.

Notert betyr at man kan kjøpe og selge eiendoms investeringer i små biter på en børs.

Unotert betyr at man er eneste eier omtrent som ved kjøp av en sekundærbolig.

Det er naturlig å bruke følgende 5 kriterier til å evaluere de 5 investerings alternativene opp mot hverandre.

- 1) Løpende avkastning, 2) Totalavkastning, 3) Risiko, 4) Likviditet 5) Vanskelighetsgrad.

Det er viktig å vurdere hver enkelt av disse i lys av Sjømannskirkens spesifikke situasjon og behov. For å ikke gjøre sammenligningen for komplisert antar jeg at det ikke er aktuelt å investere i enkelt-aksjer eller enkelt-obligasjoner, men heller gå for aksjefond eller obligasjonsfond. Hovedgrunnen er kostnaden med å følge opp enkelt aksjer og obligasjoner samt behovet for risikospredning (mer om dette i avsnittet om Porteføljeteori).

1) Avkastning

a) Løpende avkastning. De fem investeringsalternativer gir henholdsvis lav (for notert og unotert eiendom), middels (bankinnskudd/pengemarkedsfond) og god (obligasjoner og aksjefond) løpende avkastning. For aksjefond er da forutsetningen at de er likvide så man raskt kan realisere den løpende avkastning bestående av akkumulert utbytte og kursgevinster. Den løpende avkastningen for aksjefond svinger imidlertid mye mer enn for de andre alternativene grunnet svingningene i aksjemarkedene.

Eiendom har relativt lav løpende avkastning siden total avkastningen er en kombinasjon av "Yield" og verdistigning. Yelden er definert som leieinntekter minus renteutgifter og driftskostnader. Grunnen til at eiendom generelt likevel kan være et konkurransedyktig investerings alternativ er at verdiøkningen over tid kompenserer for den lave løpende avkastningen og investeringen bli en mellomting mellom obligasjoner og aksjemarkedet. Over tid har det vist seg at verdiøkningen i eiendom følger økningen i BNP og inflasjonen. Forutsetningen for å ta ut verdistignings gevinsten er imidlertid at eiendommen selges. Store eiendomsfond som har diversifiserte porteføljer som de kjøper og selger, kan i tillegg til den løpende avkastningen ta ut hele avkastningen ved salg av eiendommer.

Et annet karakteristika med eiendomsinvesteringer er at de i sin natur er stedbundet og derfor vanskelig å diversifisere dersom man ikke er en stor aktør med anledning til å investere i mange typer eiendom i ulike land og lage en diversifisert eiendomsportefølje.

Obligasjoner har over tid hatt lavere avkastning enn aksjefond. Fordelen ved obligasjoner er imidlertid at man har en sikker og kjent løpende avkastning og man vet at man får det investerte beløpet tilbake ved forfall forutsatt man ikke velger høyrente obligasjoner utstedt av bedrifter med lav kredittverdighet og enn viss sannsynlighet for tap. Obligasjoner har imidlertid ikke potensial for verdistigning hvis man holder obligasjonen frem til forfallsdato.

Bankinnskudd og pengemarkedsfond har normalt lavere løpende avkastning enn obligasjoner og aksjefond.

b) Totalavkastning. Det er vanskelig presist å si hva som gir best totalavkastning av aksjefond og eiendom da aksjefond kan ha ulike investeringsuniverser mhp. sektorer og regioner/land de er investert i. Brede indeksfond har imidlertid levert bedre enn eiendom over tid.

Valutausikret verdiøkning i aksjemarkedet har siste 10 år vært på 150%. Tilsvarende for globale eiendomsinvesteringer er 40% som inkluderer både yield og verdistigning. Investering i leiligheter i London har gitt en avkastning på ca. 60%.

Valutakursutviklingen mellom ens hjemmevaluta og den valutaen investeringene er gjort i er imidlertid vesentlig. Eksempelvis har valuta-usikrede globale indeksfond de siste 5 år gjort det meget bra for norske investorer blant annet på grunn av svekkelsen av NOK mot USD, EUR og GBP. Hvis NOK imidlertid hadde styrket seg like mye som den har svekket seg de siste 5 årene hadde valutausikrede globale fond gitt nokså svak avkastning sammenlignet med et bredt norskbasert indeksfond.

Investering i eiendom er en blanding mellom obligasjons- og aksjeavkastning. Store institusjonelle investorer holder derfor som regel in relativt liten andel i eiendom. Da NBIM som forvalter Oljefondet startet med investeringer i Unotert eiendom for ca. 10 år siden ble disse kategorisert innenfor obligasjonsporteføljen som den gang var maksimum 40% av fondets totale investeringer. Av disse 40% kunne investering i eiendom være maksimalt 5% av totalen. Fordelingen var altså 60% aksjer, 35% obligasjoner og 5% eiendom. NBIM har nylig kunngjort at eiendomsporteføljen i stedet skal flyttes inn i kategorien for aksjebeholdning som nå er økt til maksimum 70% av totalporteføljen.

2) Risiko

Risiko ved de ulike investeringer betegnes normalt ved standardavvik for mulige utfall av investeringenes avkastning. Dette blir omtalt mer omfattende i neste kapittel. Uten å gå for mye i detalj kan man si at bankinnskudd og pengemarkedsfond har meget lav til nesten ingen risiko for tap.

Obligasjoner har nær null risiko hvis man velger statsobligasjoner, men høyere om man velger såkalte kreditobligasjoner utstedt av private bedrifter. Her kan man velge bedrifter med alt fra lav risiko (Investment grade) til høyrenteobligasjoner utstedt av bedrifter med svak kredittverdighet (non-investment grade). Forventet avkastning øker jo mindre kredittverdig en utsteder er. Hvis man holder en fastrente obligasjon til forfall har man ingen renterisiko.

Aksjefond og en diversifisert eiendoms portefølje har høyere risiko, men også høyere forventet avkastning enn et bankinnskudd og obligasjoner. På relativt kort sikt (dvs. mindre enn 3-5 år) har generelt aksjer og aksjefond hatt en litt høyere risiko enn obligasjoner og eiendom, men investering i en enkelt-eiendom vil statistisk sett ha høyest risiko pga. manglende diversifisering. Eiendomsinvesteringer er generelt svært sensitive for renteendringer. Grunnen er at renteendringer skjer relativt raskt, men leieinntekter normalt er bundet i lange utleiekontrakter. En renteøkning vil derfor kunne svi ekstra hardt siden det vil ta tid før denne kostnadsøkningen vil kunne kompenseres med økte leieinntekter.

3) Likviditet.

Investeringer i pengemarked-, obligasjons-, aksje- og noterte eiendomsfond har alle meget god likviditet. Man kan omgjøre investeringen til kontanter / bankinnskudd omtrent over natten. Investeringer i Unotert eiendom vil utvilsomt ta lenger tid å realisere og har derfor svak likviditet. Vi har blitt informert om at det kan ta opptil 9 måneder å få solgt en av våre leiligheter i London om vi skulle ha behov for det, så denne investeringer er utvilsomt svært lite likvid.

4) Vanskelighetsgrad.

Innvesteringer i og salg av alle typer fond (aksjer, eiendom, pengemarked og obligasjoner) er i dagens marked svært enkelt så lenge man bruker en profesjonell forvalter og megler. Unotert eiendom enten det er en portefølje eller en enkelt eiendom krever spesialkunnskap og mye ressurser.

Oppsummering.

Jeg har oppsummert de kriteriene beskrevet ovenfor mot hver av de ulike investeringsalternativer i tabellen på nedenfor. Min vurdering av graderingen av hvert enkelt kriterium er ikke generell for alle investorer, men fokusert på Sjømannskirkens situasjon. Jeg har gitt hver enkel en gradering fra 1-5 i tillegg til Høy, Middels, Lav. En annen investor vil kanskje velge en annen gradering for Risiko og Avkastning. Et slikt eksempel er at en stor, profesjonell eiendoms investor i London med god kapital base og god likviditet ikke vil ha noe problem med løpende lav avkastning eller høy vanskelighetsgrad. En slik investor har sannsynligvis en vel etablert organisasjon til å administrere alle eiendommer og god likviditet til å tåle at enkelt investeringer i perioder ikke er 'bærekraftig', altså har likviditets underskudd.

	Løpende avkastning	Total avkastning	Risiko Høy gir lav gradering'	Likviditet	Vanskelighetsgrad Lav gir høy gradering'	Samlet numerisk 'gradering'
Aksjer/aksjefond	Middels/Høy, 4	Høy, 5	Høy, 3	Høy, 5	Lav, 5	22
Bankinnskudd/Pengemarkedsfond	Middels, 3	Middels, 3	Lav, 5	Høy, 5	Lav, 5	21
Obligasjoner/Obligasjonsfond	Høy, 4	Middels/Høy, 4	Middels, 4	Høy, 5	Lav, 5	22
Børsnotert Eiendom/(Eiendomsfond)	Middels, 4	Middels/Høy, 4	Middels/Høy, 4	Middels/Høy 4	Middels/Høy, 4	19
Utleie leiligheter i London (Unoterte)	Lav, 2	Middels/Høy, 4	Middels, 3	Lav, 1	Høy, 2	12

Utleie leiligheter kommer ut dårligst i tabellen over. Jeg mener Unotert eiendom er den minst egnede investeringsform for en ideell organisasjon som Sjømannskirken som ikke har som formål å gå med overskudd, men skal tilpasse kostnadene til de løpende inntektene etter finansposter. Grunnen er at man ikke kan gjøre seg nytte av verdistigningen før man selger

eiendommen, men bare nyttiggjøre seg den løpende avkastning. For alle eiendomsinvesteringer putter man forskjellen mellom Totalavkastning og Løpende avkastning i 'fryseboksen'. For Notert eiendom vil verdistigning reflekteres i børskurs og verdistigningen vil kunne realiseres selv om Eiendomsselskapet ikke selge eiendommen. Grunnen er at verdien av selskapet som stort sett blir reflektert i børskursen tar hensyn til urealisert gevinst på eiendommene.

3) Porteføljeteori - hvordan sette sammen investeringsporteføljen.

Portefølje teori, også kjent som moderne portefølje teori (MPT), er en matematisk modell utviklet av Harry Markowitz på 1950-tallet. Den setter søkelys på hvordan investorer kan diversifisere sine porteføljer for å oppnå den høyeste forventede avkastning for et gitt risikonivå. Hovedprinsippet er at en investor kan redusere den totale risikoen ved å investere i en rekke forskjellige eiendeler.

Dette betyr at ved å spre investeringene over ulike sektorer eller markeder, kan man oppveie risikoen med enhver enkelt eiendel. Portefølje teori har siden Markowitz kom med sine analyser vært en sentral tilnærming til porteføljevalg og aktivallokering, og revolusjonerte investerings bransjen de påfølgende år. Økonomer kan være uenige om så mangt, men på dette området er det ingen uenighet. Harry Markowitz fikk i 1991 nobelprisen i økonomi.

Noe av det viktigste er å bestemme hvor stor andel av totalporteføljen vi skal investere i de ulike aktiva-klasser. Ved å investere i mange aktiva-klasser som beveger seg ulikt, vil vi unngå å være utsatt for risiko i bare ett investeringsalternativ.

Hovedpoenget er altså diversifisering, dvs. ikke legg alle eggene i en kurv! Hvis vi plasserer alle aksjeeggene i en kurv, har vi ingenting igjen om kurven ramler i bakken. Ved å spre eller diversifisere aksjeeggene sikres en viss avkastning selv om uhellet skulle være ute at en kurv ramler i bakken. Vi kan illustrere diversifisering med flere eksempler.

Eksempel 1: Øde øy

På en øde øy består økonomien av to bedrifter. Det ene selger paraplyer, og det andre selger solkrem. Hvis vi investerer alt i bedriften som selger paraplyer, vil vi få godt resultat hvis det regner, men dårlig resultat hvis det er sol. Det motsatte vil skje hvis vi bare investerer i solkremsselskapet. For å minimere risiko er det lurt å investere i begge bedriftene. En portefølje med investeringer i begge bedriftene sier vi er diversifisert. En slik portefølje gir i alle fall noe avkastning uansett vær. Ved å satse alt på en bedrift vil vi få enten veldig bra eller svært dårlig avkastning.

Eksempel 2: Myntkast

Vi blir tilbudt å spille mynt og kron. Tilbudet er slik at hvis vi får mynt, så dobles innsatsen. Hvis vi får kron, taper vi innsatsen. La oss si at vi er villig til å satse 100 000. Det er to alternative måter vi kan spille dette lotteriet på:

- Alternativ 1: I første omgang sier vi oss villig til å satse alt. Hvis det blir mynt, får vi 200 000', blir det kron, får vi 0. Forventet gevinst ($0,5 * 200\ 000' + 0,5' * 0 = 100\ 000'$) er lik innsatsen. For dette alternativet er det ikke mulig å få tilbake forventet verdi, for enten dobler vi innsatsen og får 200 000', eller så taper vi alt og får ingenting tilbake.
- Alternativ 2: Et annet alternativ er å fordele innsatsen over 100 mynt-kron lotterier. Vi satser fremdeles 100 000,-, men istedenfor ett lotteri, deltar vi i 100 like lotterier. Hvert lotteri gir

enten tilbake 2000 eller ingenting. Siden det ikke er sammenheng mellom to myntkast, er det ingen sammenheng mellom lotteriene. Utfallet av hvert lotteri er tilfeldig. Forventet gevinst til ett av de 100 lotteriene er $0,5 \cdot 2000 + 0,5 \cdot 0 = 1000$.

Forskjellen mellom alternativ 1 og alternativ 2 er at risikoen i alternativ 2 er mindre enn for alternativ 1. For i alternativ 2 får vi ikke tilbake enten 200 000' eller 0, men trolig omtrent 100 000. Er vi heldig og vinner i litt mer enn halvparten av lotteriene, får vi en sum som er noe høyere enn 100'. Er vi uheldig og vinner i litt under halvparten av lotteriene, får vi tilbake en sum som er noe lavere enn 100'. Siden det er sannsynlig at vi ender opp med en gevinst i nærheten av forventningen, er det lavere risiko forbundet med alternativ 2. Så ved å dele et lotteri opp i mange små lotterier har vi redusert risikoen. Det er det samme som skjer når vi sprer formuen i mange ulike investeringer.

Mekanismen bak diversifisering – Store talls lov.

Jeg har nå illustrert diversifisering med et par eksempler. Mekanismen bak diversifisering er det vi i statistikken kaller store talls lov. Løst formulert kan vi si at ved stigende antall uavhengige forsøk av et tilfeldig lotteri vil gjennomsnitt av resultatet oppnådd fra forsøkene, nærme seg forventningen. Selv om vi deler innsatsen opp i mange lotteri eller sprer investeringene i mange aktiva, vil forventningen fremdeles være den samme, men sjansen for å havne langt fra forventningen synker med økende antall forsøk. I eksempel 2 er det større sjanse for å komme nær forventet verdi når vi deler lotteriet opp i 100 forsøk, enn når vi bare har ett forsøk.

Målet på risiko i finans er normalt standardavvik. Det måler avvik rundt forventning, dvs. sjansen for at utfall skal være høyere eller lavere enn forventningen. Jo lavere standardavvik, desto større er sjansen for at realisert utfall er nær forventningen.

En strategi med å spre investeringene vil gi lavere risiko og dermed lavere standardavvik. Med diversifisering kan vi minimere den risikoen som er mulig å unngå, men vi vil dermed også ta bort sjansene for å vinne den store gevinsten.

Eksempel 3 – Portefølje av aksjer og obligasjoner. *For langsiktige investorer er sammensetning av aksjer og obligasjoner en av de viktigste beslutningene man tar. Porteføljens totale risiko blir redusert fordi når et av aktivaene gjør det dårlig, vil ofte det andre gjøre det bra. Når aksjer gjør det dårlig, har obligasjoner en god sjanse for å gjøre det bra. Obligasjoner har en slags forsikringseffekt på porteføljen. Risikoen ved å holde aksjer alene blir dermed delvis oppveid med å holde en andel i obligasjoner. Enkelt sagt er det lite korrelasjon mellom aksjer og obligasjoner.*

Hvor mange aktivum skal vi holde for å ta ut mesteparten av diversifiseringsgevinsten? Ved å dele porteføljen opp i flere aktiva vil porteføljens totalrisiko gå ned. Ved å holde en portefølje på ca. 15 aksjer har vi det vi kaller en veldiversifisert portefølje. Det er ikke så mye å hente på å inkludere enda flere aktiva. Velger man et Aksjefond holder det at fondet har en diversifisert portefølje på ca. 15 aksjer forutsatt at investeringene ikke er innenfor samme bransje. Man kan velge en portefølje som i stor grad følger utviklingen på Oslo Børs ved å investere i de 15 største selskapene.

Vedlegg 2 Valutasikring

Valutasikring for Sjømannskirken er bare relevant for en eiendel (verdi av en eiendom, innskudd eller et lån) som skal tilbakebetales til Hovedkassen på et bestemt tidspunkt. For 'evigvarende' eiendeler som kirkebygg og leiligheter til egne ansatte eller lån til kirkene i utlandet som ikke har en bestemt forfallsdato gir det lite mening å valutasikre.

De to hovedmåtene Hovedkassen (heretter kalt HK) og St. Olavs House (heretter kalt STOH) kan avdekke valutarisiko mellom GBP og NOK er ved 1) Valuta termin kontrakt eller 2) at vår norske bankforbindelse utsteder et GBP lån til STOH med sikkerhet i et NOK innskudd fra HK. Vi skal ikke gå inn på detaljene i alternativ 2) da det antas å være vesentlig mindre kostnadseffektivt sammenlignet med alternativ 1)

Valutatermin kontrakt.

Valuta terminkontrakter er et vanlig finansprodukt hvor det konstant stilles kjøps og salgskurser mellom banker. Det er et produkt med stor omsetning og derfor en relativt liten margin mellom kjøps- og salgskurser. Det er også et produkt som det er meget enkelt å konstruere da det kun består av spotkursene på de to valutaer og rentedifferansen mellom disse to for den løpetiden man vil valutasikre.

Dersom 3 års markeds renten på GBP er lik 3 års renten på NOK vil fermtidskursen på NOK/GBP i være den samme som dagens spot kurs. Det oppstår likevel en liten forskjell som følge av den marginen banken skal ha ved å levere dette produktet. De skal tjene litt penger på dette produktet og må også sette av egenkapital som følge av risikoen de tar dersom motparten (Sjømannskirken) ikke kan gjøre opp for seg.

Jeg vil nedenfor gjennomgå følgende 5 tema:

- a) Hva skjer rent teknisk i denne transaksjonen og hvordan beregnes kursene.
- b) Hva koster det å gjøre en valutaterminkontrakt.
- c) Hva er fordelene med en valutaterminkontrakt.
- d) Hva om man i dag ikke vet sikkert hvor lenge man bør valutasikre, altså hva om man om 3 år ønsker å utsette oppgjøret ytterligere 1 eller 2 år.

a) Hva skjer rent teknisk i en valutatransaksjon og hvordan beregnes kursene.

Jeg stilte Microsoft Copilot følgende spørsmål: Hva er sammenhengen mellom valutaterminkurser og rentedifferanser mellom to valutaer og fikk følgende svar:

Forholdet mellom valutaterminkurser og rentedifferanser mellom to valutaer er sentral i valutamarkedene og er en del av det som kalles "dekket renteparitet". Dekket

renteparitet hevder at forskjellen i renter mellom to land vil være reflektert i forskjellen mellom spotkursen og terminkursen for deres valutaer. Her er en forenklet forklaring:

1. Spotkurs: Dagens valutakurs mellom to valutaer.

2. Terminkurs: Den avtalte valutakursen for en transaksjon som vil finne sted på et fremtidig tidspunkt.

3. Rentedifferanse: Forskjellen i renter mellom de to valutaene.

Dersom det er høyere rente i land a enn i land b, vil terminkursen for valutaen i land A være lavere enn spotkursen. Dette skjer fordi investorene kan tjene på å plassere penger i den høyere rentevalutaen, men denne potensielle fortjenesten blir oppveid av en forventet depresiering av valutaen gjennom terminkursen. Formelen for dekket renteparitet er:

$F = S * (1 + Ra) / (1 + Rb)$ hvor: F er terminkursen. - S er spotkursen. Ra er renten i land a - Rb er renten i land b.

Kort sagt: Hvis en valuta har en høyere rente, vil den forventes å svekkes i fremtiden i forhold til en valuta med lavere rente, slik at forskjellene utjevnes når man ser på terminkursene.

En valutatermin kontrakt er altså beregnet ut ifra spotkursen mellom to valutaer og rentedifferansen mellom de to for den perioden man har valgt å valutasikre.

b) Hva koster det å gjøre transaksjonen.

Dersom StOH skal tilbakebetale GBP lånet (antatt f.eks 1 mill) til HK om 3 år, ønsker vi i dag februar 2025 å fastlegge eksakt NOK beløpet vi får for disse GBP i februar 2028. Vi kan da inngå en valutatermin kontrakt med banken på basis av dagens Spotkurs (f.eks 14.15) ved å avtale salg av GBP til banken for levering om 3 år altså i februar 2028 og kjøpe det fastsatte NOK beløp samme dag.

I dag er termin kursen for salg av GBP mot NOK i februar 2028 (altså 3 år frem i tid) i interbankmarkedet ca 13,95. Når StOH tilbakebetaler oss GBP lånet på 1 mill i februar 2028, leverer vi dette beløpet som avtalt direkte videre til banken og mottar NOK 1 395 000. Grunnen til at det er liten forskjell mellom dagens Spotkurs på 14.15 og kursen om 3 år skyldes at rentedifferansen på 3 års markedsår mellom GBP og NOK nå er svært liten. Hovedgrunnen til forskjellen på dagens kurs (14.15) og terminkursen (13.95) er marginen banken skal ha på handelen

Den motsatte transaksjonen nemlig 3 års terminkontrakt på kjøp av GBP mot NOK har i dag en kurs i interbankmarkedet på 14,15 altså litt høyere enn salgskursen på 13,95. Kostnaden ved å gjøre en terminkontrakt i interbankmarkedet er halvparten av forskjellen mellom 13,95 og 14,15 altså 0,10. Det skyldes at man beregner kostnaden ut fra det som i interbankmarkedet kalles midt-kurs, altså midt mellom

13,95 og 14,15. Grunnen er bankene stiller kurser begge veier og de beregner en svært liten margin på begge sider av midten.

Kursene over er hentet på nettet i dag (4 februar). Spotkursene varierer fra dag til dag så i morgen eller om en uke vil disse være annerledes. Som kunde av en bank vil man aldri få interbank kursene da bankene beregner et ekstra påslag på marginen når de selger dette produktet videre til kunder. For å fastslå hva valutasikring vil koste oss må du spørre banken hva det koster å selge GBP mot NOK på 3 års termin og hva det koster å kjøpe GBP mot NOK på termin. Da vil du kanskje får svaret 13,75 mot 14,35, altså en forskjell på 0,60 (14,35 minus 13,75). Forskjellen til midt-kurs er da 0,30 eller konkret kr. 300 000,-. Deler du dette over 3 år får du Kr 100 000,- pr år. I prosent er det en årlig kostnad på $100\ 000/13\ 950\ 000 = 0,71\%$.

c) Hva er fordelen ved å gjøre en valutaterminkontrakt.

His NOK styrker seg trenger STOH flere GBP for å betale et fastsatt lånebeløp tilbake i NOK. Tenk deg at i dag handles en GBP for NOK 14. Da må du ut med $1/14=0,0714$ GBP. Hvis NOK kursen styrker seg til 13 trengs det $1/13=0,0769$ GBP. Når STOH skal tilbakebetale Hovedkassens lån er det lettere for dem å gjøre det hvis GBP styrker seg og NOK svekker seg. Da trenger de altså færre GBP for å tilbakebetale NOK til Hovedkassen.

Valutakurs risikoen oppstår når man har en inntekt i en annen valuta enn den man har forpliktelser i (lån). Fordelen med en valutaterminkontrakt er altså at man eliminerer usikkerheten med fremtidige valutakurs svingninger og unngår å ta et valutatap. Man mister selvsagt også muligheten for en gevinst dersom kursen på den valutaen man har en forpliktelse i svekker seg. Det er 50/50 % sjanse for at en valuta styrker seg som at den svekker seg.

Min holdning er at man skal ha meget god økonomi og spekulativt innstilt for å ta en slik sjanse. Jeg mener at Sjømannskirken ikke er i den situasjonen at vi har råd til å drive valutaspekulasjon hvis vi kan unngå det. Ingen banker anbefaler at man gjør det og profesjonell økonomi styring fraråder det. En varig vesentlig svekkelse av pundet (på f.eks 10 -15%) mot NOK vil kunne ha meget negative konsekvenser den totale lønnsomheten for STOHS eiendomsprosjekt eller for Hovedkassen om lånet er strukturert i GBP og Hovedkassen dermed bærer valutarisikoen.

d) Hva om man i dag ikke vet sikkert når man skal utføre valutatransaksjonen i fremtiden, altså hva om man om 3 år vil utsette med f.eks 1 eller 2 år.

Hvis STOH om 3 år ikke er klar til å tilbakebetale lånet og Styret da vedtar å forlenge lånet med ytterligere 2 år kan man rullere den opprinnelige valutakontrakten videre så lenge man ønsker og samtidig beholde den NOK/GBP kursen man opprinnelig avtalte med banken på dag 1 da kontrakten ble inngått.

Saksbehandler:
Hein A. Kvalheim

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	03.03.2025

HS - 03.03.2025 – Valutasikring av låneavtale

Kort ingress: Hovedstyret har bedt om en sak vedrørende valutasikring av låneavtalen mellom Hovedkassen og St. Olav's House Limited, Company nr. 12497576 (St. Olav's house). Saken handler om hvorvidt Sjømannskirken bør søke valutasikring av lånevolumet mellom hovedkassen og St. Olav's House. I hovedsak handler saken om vilje og evne til å ta risiko for svingninger i valutakursen mellom britiske pund og norske kroner.

Forslag til vedtak: Hovedstyret tar orienteringen om muligheter for valutasikring til orientering og vedtar å (utformes i møtet)

Ytterligere opplysninger

Vi har flere scenarioer her: Dersom avtalen mellom St. Olav's House og hovedkassen er i pund vil det være hovedkassen som bærer risikoen dersom man overfører penger fra pundkonto til norske kroner. Blir avtalen gjort i norske kroner bære St. Olav's house kursrisikoen.

Jan Egil Norheim i Sparebanken sør skriver:

«Det faktum at om det da oppstår kursgevinst på disse GBP-ene som betales i datterselskapet og tilsvarende kurstap i Morselskapet eller motsatt – vil det bli eliminert og sett som et nullsum-spill. (Regner med at det blir konsolidert og dermed blir totalen 0). Da vil dette opplegget ikke ha noe kurs-risiko og være en perfekt finansiering i den henseende.»

Dette gjelder altså dersom man ikke flytter pengene fra pundkontoen. Skal pengene tilbake til Norge må det veksles.

I skrivende stund har Sjømannskirken overført GBP 1 917 935 til St. Olav's House. I våre bøker er dette bokført med NOK 25 598 468. Snittkursen er her 13,35 NOK per GBP. Høyeste kurs er 14,54 den 25.10.2024 og laveste kurs er 11,98 den 07.02.2022, da vår første overføring på 650 000 GBP ble foretatt. Kursen 30. januar er 14,07.

En modell for sikring er at det inngås en valutatermin med banken. Banken gir oss en sikkerhet for p.t. kursen 13,76 som garanteres med 3 års løpetid. Dette koster ikke Sjømannskirken noe. Grunnen til lavere kurs enn dagens kurs, er at det er renteforskjell mellom engelsk rente og norsk rente (utgjør 15 øre pr. Pund). I tillegg tar banken noen øre (i dag 3,5 øre pr pund pr. År) for å sikre. Om 3 år er Sjømannskirken nødt til å «kjøpe» det avtalte beløp til den avtalte kurs. Dette kan gjøres igjen om ønskelig med ønsket horisont, men da til en annen kurs. I praksis betyr dette at vi sikrer at verdien av våre pund ikke får en lavere verdi enn 13,76 pr. pund i denne perioden. Samtidig frasier vi oss en mulig gevinst dersom pundet holder seg sterkt

I notat til hovedstyret 18. november skisserer styremedlem Einar Drangsholt flere andre løsninger for valutasikring. Her foreslås det at St. Olav`s House kan låne penger av Sparebanken Sør i pund med sikkerhet i norske kroner. Dette er også en aktuell metode, men banken fraråder oss dette og sier rett ut at dette er en løsning som vil koste Sjømannskirken mer enn gjennom valutatermin.

Valutasikring sikrer oss mot en nedgang i valutakursen. Samtidig tar den bort muligheten til en gevinst ved kronesvekkelse og styrking av pundet. Som Einar selv skriver:

«Profesjonell finansstyring tilsier at valuta eksponering bør sikres så langt det er mulig. Grunnen er at det ikke er mulig med mer enn 50% sannsynlighet å korrekt forutse fremtidig utvikling i valutakursene, i dette tilfelle mellom GBP og NOK.»

Konklusjon: Vi kan sikre valutaen gjennom ett av disse verktøyene og sikre et fall fra dagens kurs, eller riktigere en kurs under 13,76 NOK pr GBP eller vi kan sjansen på at kursen holder seg og kronen ikke styrker seg. I så fall vil vi ta en ekstra gevinst, dersom kursen om 3 år er høyere enn 13,76 NOK per GBP.

SAK:

Ansettelses og oppsigelser

Måned: februar 2025

Saksnr: /24

Saksansvarlig: AAK

Forslag til vedtak:

Hovedstyret ble informert om ansettelses og oppsigelser ifølge ansettelsesprotokoll nr. 1/25-?/25.

Ansettelses

Sak 1/25 **Sjømannsprest/daglig leder i London**
Det var 12 søkere til stillingen.

Vedtak: Geir Øy, New York, ansettes som sjømannsprest/daglig leder i London. Han kommer fra stillingen som sjømannsprest/daglig leder i New York.

Sak 2/25 **Oppsigelser/avslutning av tjeneste**

Kai S. Flatekvål har sagt opp sin stilling som kommunikasjonsrådgiver i innholdsteamet på kommunikasjonsavdelinga med virkning fra 15. mars 2025.

Carina Møller har sagt opp sin stilling som sjømannsprest/daglig leder ved Sjømannskirken på Mallorca med virkning fra 1. juni 2025.

Christer og Live Marie Hafredal Lilienberg har sagt opp sine stillinger som diakonale medarbeidere ved Sjømannskirken i Benelux med virkning fra 1. juni 2025.

Magnus og Jannecke Bjørge Kohn har sagt opp sine stillinger som hhv. kirkemusiker og diakon ved Sjømannskirken på Costa del Sol med virkning fra 1. august for Magnus og 25. august for Jannecke.

Saksbehandler:
Hein Anders Kvalheim

Saksfremlegg

Behandlende organ	Møtedato
Hovedstyret	03.03.2025

HS – 03.03.25 – Regnskap Hovedkassen 2024

Samlet resultatet for 2024 er ca 6,1 mill bedre enn budsjett.
Inntektene ligger samlet ca 2,9 mill. kr over budsjett. Alle inntekten med unntak av «Hjem» ligger likt eller over budsjettet for perioden. Kostnadene ligger ca. 1 mil under budsjett. Spesielt er det husleietilskudd, Ekstraordinært tilskudd, lønn og juridisk bistand som ligger over budsjett.

Virkelig	Budsjett
Resultat 8 348 753 kroner	418 287 kroner

Administrasjonens forslag til vedtak:

Hovedstyret tar regnskapet for 2024 til orientering. Endelig vedtak om regnskapet for 2024 blir gjort i møte i mai.

Regnskap

2024

- **Resultatregnskap pr. 31.12.24**
- **Regnskapskommentarer**
- **Balanse**
- **Likviditetsbudsjett**
- **Kontantstrøm**
- **Aktivitetsoversikt**

Til internt bruk !

SJØMANNSKIRKEN	REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK	Avvik %
NORSK KIRKE I UTLANDET	Desember 2023	Desember 2024	2024	Desember 2024	
Offer, foreningsbidrag,trosopplæring	5 009	5 624	4 909	715	15 %
Testamentariske gaver	2 636	3 469	2 000	1 469	73 %
Tilskudd over statsbudsjettet	115 333	120 143	120 143	0	0 %
Magasinet "Hjem"	3 047	2 542	2 949	-407	-14 %
Konsulenttjenester, kurs, undervisning	2 407	3 362	2 400	962	40 %
Innsamling privatmarkedet	17 473	18 028	17 846	182	1 %
Næringslivsinntekter	13 040	14 941	14 718	223	2 %
Bidrag fra oljenæringen	10 896	11 822	11 822	0	0 %
Bidrag fra kirkene	1 538	1 658	1 673	-15	-1 %
Bidrag fra andre	6 563	5 629	5 065	564	11 %
SUM ORDINÆRE INNTEKTER	177 943	187 218	183 525	3 693	2 %
Sum Innsamlingskostnader	6 247	5 831	7 162	-1 330	-19 %
Sum andre aktivitetskostnader	4 646	5 181	5 404	-223	-4 %
Kommunikasjonskostnader	741	638	729	-91	-12 %
Tilskudd til kirkene ute	26 580	29 126	25 471	3 655	14 %
Personalkostnader	120 515	126 209	128 847	-2 638	-2 %
Eiendomskostnader	1 900	1 831	1 991	-159	-8 %
Kontor og adm.kostnader	6 801	6 755	5 927	828	14 %
Reise- og representasjon	9 267	8 815	9 809	-994	-10 %
Møtekostnader	1 052	193	145	48	33 %
Nedskrivning lån/verdipapir	0	0		0	
Avskrivning IT mm.	147	62	125	-63	-50 %
SUM ORDINÆRE KOSTNADER	177 895	184 641	185 608	-967	-0,52 %
DRIFTSRESULTAT	47	2 577	-2 082	4 660	-224 %
ANDRE INNT. OG KOSTN.	0	0	0	0	#DIV/0!
RES. FØR FIN.POSTER	47	2 577	-2 082	4 660	-224 %
NETTO FINANSINNEKT	3 874	5 771	2 500	3 271	131 %
RESULTAT FØR AVSETN.	3 922	8 349	418	7 931	1896 %

SJØMANNSKIRKEN	REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK	Avvik %
NORSK KIRKE I UTLANDET	Desember 2023	Desember 2024	2 024	Desember 2024	
Innsamlingskostnader	6 247	5 831	7 162	-1 330	-19 %
Sum Innsamlingskostnader	6 247	5 831	7 162	-1 330	-19 %
Produksjon/ann.kost. "Hjem"	1 568	1 426	1 923	-497	-26 %
Varekjøp	0	0	0	0	
Kostnader kursvirksomhet m.m.	3 078	3 755	3 481	274	8 %
Sum andre aktivitetskostnader	4 646	5 181	5 404	-223	-4 %
Nettjenester	35	40	54	-14	-26 %
Andre kommunikasjonskostnader	706	599	675	-76	-11 %
Kommunikasjonskostnader	741	638	729	-91	-12 %
Driftstilskudd	9 238	10 569	10 264	305	3 %
Etableringskostnader	0	0	0	0	
Ekstraord. tilskudd	3 506	1 350	200	1 150	575 %
Ekstraord. tilskudd/lotteri	0	0	0	0	
Husleietilskudd	8 230	10 717	8 720	1 997	23 %
Felles adm kirkene i Spania	1 276	1 637	1 500	137	9 %
Flyttekostnader	1 792	2 178	1 503	675	45 %
Norgesreiser	720	720	1 190	-469	-39 %
Reiser vikarer	1 729	1 889	1 953	-64	-3 %
Aviser til kirkene	0	0	0	0	
Prosjektkostnader utland	4	0	40	-40	-100 %
Arbeidstøy	86	65	101	-36	-36 %
Tilskudd vedr. kirkene ute m.m.	26 580	29 126	25 471	3 655	14 %
Lønn Adm./Hj.arb./Nordsjø	31 346	33 726	32 986	741	2 %
Avsatt ferielønn A/H/N	3 865	3 939	4 024	-85	-2 %
Kontorgodtgjørelse	766	822	793	29	4 %
Lønn enhetene ute	61 992	67 067	63 975	3 092	5 %
Refundert husleie ansatte	-6 974	-7 667	-7 797	130	-2 %
Vikarlønn enhetene ute	67	0	0	0	#DIV/0!
Refunderte sykepenge Norge og utlandet	-2 772	-2 374	-2 300	-74	3 %
Sum Lønnskostnader	88 290	95 514	91 681	3 833	4,18 %
Indekskompensasjon	406	133	111	22	20 %
Skatt betalt i utlandet	10 677	8 920	12 988	-4 068	-31 %
Kontantstøtte	0	0	0	0	#DIV/0!
Etableringstilskudd	0	0	0	0	#DIV/0!
Skolepenge enhetene i utlandet	3 423	2 020	1 927	93	5 %
Barnetrygd, enhetene i utlandet	52	81	85	-4	-5 %
Arb.giver.andel legeregn.	38	50	80	-30	-37 %
Sum utenlandskomp.	14 597	11 204	15 191	-3 987	-26 %

SJØMANSKIRKEN	REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK	Avvik %
NORSK KIRKE I UTLANDET	Desember 2023	Desember 2024	2 024	Desember 2024	
Arb.giveravgift i Norge	5 510	5 675	5 265	410	8 %
Avgift NAV Internasjonal og norsk Trygdeavg.	353	409	50	359	
Arb.giver andel pensjon	6 605	8 144	11 807	-3 663	-31 %
Kollektiv ulykkesforsikring	87	64	75	-11	-14 %
Yrkesskadeforsikring	248	241	260	-19	-7 %
Gruppelivsforsikring	257	256	270	-14	-5 %
Reiseforsikring/ansvar	1 675	2 043	1 800	243	13 %
Sum arbeidsgiveravgift, pensjon og forsikring	14 735	16 832	19 527	-2 695	-14 %
Rekrutteringskostnader	668	277	440	-163	-37 %
Medarbeidersamlinger	1 191	1 723	1 510	213	14 %
Ekstern etterutdanning	1 034	659	497	162	33 %
Sum andre personalkostn.	2 893	2 659	2 447	211	9 %
Sum Personalkostnader	120 515	126 209	128 847	-2 637	-2,05 %
Vedlikehold eiendommer	93	27	125	-98	-78 %
Eiendomsskatt, avg.	23	68	114	-46	-40 %
Forsikringer	0	0	0	0	
Husleie etc.	1 610	1 529	1 555	-26	-2 %
Lys, varme, etc.	173	207	197	10	5 %
Sum eiendomskostnader	1 900	1 831	1 991	-159	-8 %
Kontormask. Vedlikehold og kjøp	248	265	250	15	6 %
Inventar vedlikehold og kjøp	64	22	38	-16	-42 %
IT, vedlikehold og kjøp	1 721	1 660	1 720	-60	-3 %
Programvare	20	36	19	17	91 %
Vedlikehold programvare	1 313	1 642	1 473	169	11 %
Konsulentbistand IT	809	287	528	-242	-46 %
Revisjonshonorar	288	333	300	32	11 %
Juridisk bistand	924	597	50	547	1094 %
Div. adm.kostnader	154	513	314	199	63 %
Diverse gaver mm.	76	125	49	76	155 %
Aviser og tidsskrifter	23	26	23	3	12 %
Medlemskontingenter	336	395	353	41	12 %
Kostn. Levekårsundersøkelser	0	0	0	0	#DIV/0!
Rekvisita og trykksaker	131	133	103	30	29 %
Teleutgifter	424	462	397	64	16 %
Kostnader internett	155	153	166	-13	-8 %
Porto	114	109	145	-35	-24 %
Sum kontor- og administrasjonskostnader	6 801	6 755	5 927	828	14 %

SJØMANNSKIRKEN	REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK	Avvik %
NORSK KIRKE I UTLANDET	Desember 2023	Desember 2024	2 024	Desember 2024	
Reisekostnader	7 889	7 451	8 550	-1 099	-13 %
Diettgodtgjørelse	827	705	749	-44	-6 %
Kilometergodtgjørelse	486	484	407	77	19 %
Juleprester reisek	66	170	100	70	70 %
Representasjonsgodtgj.	0	4	4	1	26 %
Sum reisekostnader	9 267	8 815	9 809	-994	-10 %
Generalforsamling	609	17	0	17	#DIV/0!
Ekstraordinær generalforsamling 2014	0	0	0	0	
Hovedstyre, møtekostnader	339	149	100	49	49 %
Andre møtekostnader	105	27	45	-18	-40 %
Sum møtekostnader	1 052	193	145	48	33 %
Nedskr. lån/verdpapir	0	0	0	0	
Avskrivning IT, mm	147	62	125	-63	-50 %
SUM DRIFTSKOSTNADER	177 895	184 641	185 608	-966	-1 %
DRIFTSRESULTAT	47	2 577	-2 082	4 659	-224 %
Andre inntekter	0	0	0	0	
Andre kostnader	0	0	0	0	
Sum andre inntekter/kostnader	0	0	0	0	
RESULTAT FØR FIN. POSTER	47	2 577	-2 082	4 659	-224 %
Legatrenter	0	0	0	0	
Gevinst v/salg av eiendom	0	0	0	0	
Renteinntekter andre plass.	4 131	5 656	2 500	3 156	
Sum finansinntekter	4 131	5 656	2 500	3 156	
Rentekostnader eiendommer	0	0	0	0	
Valutarisiko	0	0	0	0	
Finanskostnader / agio	257	-116	0	-116	#DIV/0!
Sum finanskostnader	257	-116	0	-116	#DIV/0!
NETTO FINANSINTEKT	3 874	5 771	2 500	3 271	131 %
RESULTAT	3 922	8 349	418	7 930	1896 %

Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet

	BALANSE PR.:	
	Desember	
(Beløp i NOK 1000)		
EIENDELER	2024	2023
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Eiendommer	2 538	2 538
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	37	99
Sum varige driftsmidler	2 575	2 637
Finansielle anleggsmidler		
Stasjonslån	91 917	73 721
Billån m.m.	0	0
Aksjer og andeler	39	40
Pensjonsmidler	5 435	2 285
Sum finansielle anleggsmidler	97 391	76 046
Sum anleggsmidler	99 967	78 683
Omløpsmidler		
Varer	0	0
Fordringer		
Kundefordringer	1 369	2 925
Andre fordringer	781	1 652
Fordringer stasjonene og kretsene	786	1 189
Sum fordringer	2 935	5 766
Aksjefond	16 510	25 939
Skattetrekk	3 168	3 697
Andre bankinnskudd, kontanter m.m.	22 545	13 424
SUM Bankinnskudd, kontanter o.l.	42 223	43 060
Sum omløpsmidler	45 158	48 825
Sum eiendeler	145 125	127 509
EGENKAPITAL OG GJELD	2024	2023
EGENKAPITAL		
Opptjent egenkapital		
Eiendomsfond	6 838	0
Annen egenkapital	118 010	109 661
Sum opptjent egenkapital	124 847	109 661
Sum egenkapital	124 847	109 661
GJELD		
Annen langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelser	0	0
Sum annen langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	1 068	2 301
Skyldige offentlige avgifter	5 113	5 589
Feriepenger	8 858	8 850
Annen kortsiktig gjeld	5 239	1 108
Sum kortsiktig gjeld	20 277	17 848
Sum gjeld	20 277	17 848
Sum egenkapital og gjeld	145 125	127 509

Regnskapskommentarer pr. Desember 2024

Dette er en gjennomgang med kommentarer knyttet til de postene vi ønsker å ha særskilt oppmerksomhet på basert på størrelse eller andre forhold.

Regnskapet for 2024 viser et resultat på 8 348 753 kroner. Budsjettet for perioden er 418 287 kroner.

Resultat

Inntekter:

Offer, foreningsbidrag og trosopplæringsmidler og div inntekter fra Norgesarbeidet, har samlet inn 5 624 241 kroner. Dette er over samlet budsjett på kr. 4 909 000.

Inntekter	Hittil	Budsjett hittil	Budsjett hele året	Avvik
3206 Trosopplæringsinntekter	1 283 596	1 420 000	1 420 000	-136 404
3210 Offer	1 900 920	1 725 000	1 725 000	175 920
3211 Foreningsbidrag	1 072 997	700 000	700 000	372 997
3212 Div. inntekter Norgesarbeidet	1 366 728	1 064 000	1 064 000	302 728
	5 624 241	4 909 000	4 909 000	715 241

Magasinet «Hjem» viser i 2024 inntekter på 2 541 614 kroner. Dette er under budsjett på 2 948 550 og under tall for 2023 .

Innsamling privatmarkedet viser 18 028 176 kroner. Dette er over budsjett på kr 17 846 280. Følgesvenn og Girovedlegg ligger litt under budsjett (går under Hjem), men DM`ene har klart seg greit i 2024. Alle ligger over på nettoinntektene. Kalendersalget ligger også over på nettoinntekten.

Næringslivsinntekter (eks kurs og annonser) viser kr. 14 941 346 .Dette er litt over budsjett. Volumet er høyere enn i 2023. I beløpet er det ca 300 000 kr. som var solgt for i 2023, men først ble fakturert i 2024.

Bidrag fra andre er i hovedsak momskompensasjonen som kom inn med 100% av søkt beløp,. Kr. 5,34 mill.

Kostnader:

Andre aktivitetskostnader

Samlet er andre aktivitetskostnader påløpt med kr. 5 180 803 så langt i 2024 mot et periodisert budsjett på kr. 5 403 585.

Magasinet «Hjem»'s inntekter og kostnader fordeler seg slik (tall i hele 1000):

Regnskapet	Inntekter	Utgifter
Hjem girovedlegg	1 866	-
Annonsealg Hjem	525	-
Innsamlings aktiviteter Hjem	2 391	-
Abonnement Hjem	150	-
Andre Produksjonskost Hjem		1 426
Samlet Hjem	2 542	1 426

Kostnader til redaktør, backoffice og annonsesalg m.m. fremkommer ikke her.

Kostnader kursvirksomhet og seksjonskostnader- Andre

aktivitetskostnader er påløpt med kr. 3 755 097 målt mot et periodisert budsjett på kr. 3 481 000. Det har altså påløpt mer enn forventet. Samtidig er inntektene over budsjett og forventet netto er positiv mot budsjett for begge team, både Beredskap Næringsliv og Norgesarbeidet.

Tilskudd til kirkene ute gjelder i hovedsak driftstilskudd som utbetales månedlig og husleietilskudd som dekkes etter krav fra kirkene. Samlet utgjør disse så langt kr. 29 125 860, mens budsjettet for perioden er kr. 25 471 139. Dette er kr. 3 654 721 over budsjett. Avviket skyldes for det meste husleietilskudd.

Driftstilskudd er litt over som periodisert budsjett. Det skyldes i hovedsak etterslep på kostnader på Kypros.

Ekstraordinært tilskudd er bokført med kr. 1 349 705,- i 2024. 152 000 kroner av dette er knyttet til norske graver i London som Sjømannskirken har en avtale om å dekke. Tidligere var dette beløpet 20-30 000 kr. Pr. år. 1 mill kroner er avsatt til prosjekt eiendom i Dubai.

Husleietilskudd er utbetalt med kr 10 717 485 så langt i år. Dette er mye høyere enn budsjettet og langt høyere enn i 2023. Det er et stort avvik som følge av at vi har måtte flytte staben i Dubai ut av kirken og inn i leiligheter utenfor. Dette gir en merkostnad i 2024 på rundt 900 000 kr. I tillegg sprekker vi på Costa del Sol, Sveits, London og Alanya.

Flyttekostnadene i 2024 er på 2 177 836 kroner.
Budsjett er på kr. 1 503 000. Dette skyldes flere og dyrere flyttinger.

Personalkostnader:

Samlede personalkostnader her påløpt med kr. 126 208 959 mot et budsjett på kr. 128 846 716 og avviker fra budsjettet med kroner -2 637 757 og ca -2,05 %. . Av disse er hovedpostene:

Lønnskostnader

Samlet ligger lønnskostnadene med et avvik netto på kr 3 833 118 mot budsjett, noe som utgjør 4,18 % i avvik.

Lønn: For ansatte i Norge ligger vi kr. 655 397 under budsjett (inkl. Feriepenger).

Lønn stasjonene ligger 3 092 046 kroner over budsjett. Her er bildet noe mer sammensatt. Det er kostnadsført midler avsatt til lønnsoppgjøret som ikke ble ferdig i 2024. Estimert kostnad for dette er ca 3 mill kroner inkl feriepenger og arbeidsgiveravgift (for ansatte i Norge).

Det er kommet inn sykepengerefusjoner i 2024 på ca 2,4 mill kr.

Utenlandskompensasjon

Kostnadene så langt i 2024 er under budsjettet. Spesielt skatt ligger under budsjett og dette er vesentlig.

Arbeidsgiveravgift, pensjon og forsikring

Hovedpostene er:

Arbeidsgivers andel av pensjon:

Her er årssummen 3,7 mill lavere enn budsjettet. 3 mill kr. Er inntektsført som følge av aktuarberegningen for 2024 som altså tilsier at våre forpliktelser er 3 mill lavere enn samlede innbetalinger og innestående i KLP (dette gjelder kun KLP og ikke SPK). Samlet for begge ordninger er pensjonskostnaden 8,1 mill kr.

Vi ser at det er en kraftig sprekk på ca 200 000 kr. på årsbasis samlet på forsikringer.

Kontor- og administrasjons utgifter

Disse ligger som lavere enn i 2023 og litt over budsjett i 2024. Overskridelsen er på juridisk bistand (div. personal, Singapore, Skatt Stockholm, Fam .veiviseren ++), vedlikehold programvare og div adm. Kostnader.

Reisekostnader

Sum reisekostnader viser kostnader på kr. 8 814 938 mot et budsjett på kr. 9 809 089. Vi lander altså under budsjett samlet sett.

Reisekostnadene er så langt bokført med kr 7 450 774 Avviket mot budsjett er på -13 %. Samtidig er volumet litt lavere enn samme periode i 2023.

Diettkostnadene er bokført med kr 705 455. Budsjettet for denne posten er kr 749 000 så vi ligger under budsjett.

Finansinntekter

Som det fremkommer av regnskapsrapporten har vi i 2024 hatt svært gode finansinntekter. Kapitalbasen vår besto opprinnelig av 2 fondsplasseringer som ble plassert i 2018. Den plasseringen som ga svakes avkastning har vi solgt og midlene er lånt til prosjektet i St. Olav`s house i London. De har tidligere også hatt lån i hovedkassen og vi har ikke bokført renteinntektene før i 2024. Kapitalinntektene består av følgende:

Renter bank	Renter Holberg	renter Sjøderberg	Stocholm	St. Olav`s house	Annet	Sum
1 124 650	2 111 954	931 533	143 509	1 279 969	64 222	5 655 837

Balansen

Anleggsmidler viser en kraftig økning i 2024. Dette skyldes i hovedsak at hovedkassen har måtte øke lån til St. Olav's house.

Navn	01.01.2024	31.12.2024	Endring
Costa del Sol, lån til bolig	2 997 739	2 997 739	-
COSTA DEL SOL, korts.lån	468 000	968 000	500 000
GRAN CANARIA, LÅN	1 639 293	2 152 998	513 705
London lån	-	-	-
Lån Rotterdam	-	-	-
Torre Vieja, lån assosiasjonen	1 143 606	1 008 161	-135 444
BRUSSEL LÅN	4 735 452	4 735 452	-
LANZAROTE LÅN	937 996	937 996	-
SAN PEDRO LÅN	-	-	-
FORDR. ASOCIACION MISIONERA	9 173 339	9 173 339	-
ABERDEEN LÅN	852 855	852 855	-
Dubai lån	143 588	143 588	-
TORREVIEJA LÅN	8 944 174	8 794 174	-150 000
Albir-Villajoyosa LÅN	666 384	666 384	-
MIAMI LÅN	5 831 991	5 831 991	-
AUSTRALIA LÅN	-	-	-
Brasil Lån	6 146 683	6 146 683	-
København Lån	6 495 142	5 042 952	-1 452 190
Singapore lån	252 270	252 270	-
Pattaya lån	12 027 779	12 027 779	-
COSTA DEL SOL, Reisegaranti	-	-	-
Mallorca, likviditetslån	-	-	-
Stiftelsen Kronprinsesse Märthas kirke	2 625 000	2 450 000	-175 000
Lån St.Olavs House	7 783 815	26 878 437	19 094 622
Lån Familieveiviser	856 177	856 177	-
	73 721 283	91 916 976	18 195 693

Omløpsmidlene viser en negativ bevegelse fra årets begynnelse på ca 0,8 mill kr.. Fordringer har endring på netto -2,8 mill. kr fra årets begynnelse. Vi har økt kortsiktig gjeld med 2,4 mill. kr.

Kapitalen 31.12.2024 er ikke langt unna kapitalen for 31.12.2023. Dette er til tross for at vi har lån ut over 19 mill kr. Til St. Olav's house. Kontanstrømanalysen viser at kombinasjonen av godt resultat, innhenting av midler fra kirken i Rotterdam (lagt til Eiendomsfond utland) på 6,8 mill, reduserte fordringer og økt kortsiktig gjeld gjør dette mulig.

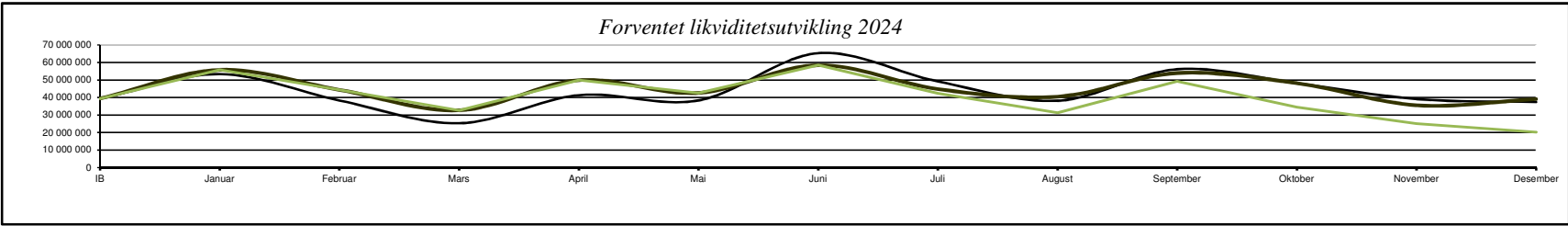
Langsiktig gjeld er ikke opptatt i 2024.

Egenkapitalen så langt endrer seg med resultatet.

Hein, 19.02.2025

Likviditetsbudsjett med virkelig utvikling

	IB	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Budsjett	39 363 000	53 337 926	38 316 855	25 297 331	41 331 613	38 311 573	65 293 082	49 169 956	38 153 012	56 135 037	48 117 226	39 099 767	37 375 471
Virkelig 2024	39 363 000	55 749 000	44 351 000	32 708 000	49 872 000	42 614 000	58 440 000	44 841 000	40 433 000	53 940 000	48 163 000	35 571 000	39 055 000
Prognose	39 363 000	55 749 000	44 351 000	32 708 000	49 872 000	42 614 000	58 440 000	42 316 874	31 299 930	49 281 955	34 435 175	25 109 602	20 209 296

KONTANTSTRØMANALYSE

Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet

Desember
2024
Kroner

KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN:

Driftsresultat	8 349 000
Tillagt eiendomsfond	6 838 000
Ordinære avskrivninger/endring EK direkte	62 000
Nedskrivninger aksjer	
Økning/(reduksjon) nedskrivning kunder	0
Økning/(reduksjon) nedskrivning varelager	
Reduksjon/(økning) varelager	0
Reduksjon/(økning) fordringer	3 360 000
Økning/(reduksjon) leverandørgjeld	2 429 000
Økning/(reduksjon) i andre tidsavgrensingsposter	

A. Netto kontantstrøm fra årets drift

21 038 000

KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGER:

Kjøp av anleggsmidler	0
Salg av anleggsmidler	0
Annet	-21 346 000

B. Netto kontantstrøm fra investeringer

-21 346 000

KONTANTSTRØM FRA FINANSIERING:

Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	
Utbetalinger ved nedbet. av langsiktig gjeld	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	
Utbetalinger ved nedbet. av kortsiktig gjeld	
Utbetalt utbytte	

C. Netto kontantstrøm fra finansiering

0

Netto endring i likvider (A+B+C)

-308 000

Likviditetsbeholdning 1.1.

39 363 000

Likviditetsbeholdning nå

39 055 000

-308 000

Tilleggsopplysninger:

Likviditetsbeholdning	39 055 000
Ubenyttet kassekreditt	

Reell likviditetsbeholdning

39 055 000

**Forenklet oppsummering av Innsamlingsaktiviteter
til og med Desember 2024**

Innsamling Privat	Inntekter	Kostnader	Netto	Budsjett		
				Inntekter	Kostnader	Netto
DM-aktiviteter	6 105 792	2 047 185	4 058 608	5 824 000	2 724 000	3 100 000
TM-aktiviteter	2 508 645	1 133 544	1 375 101	2 737 280	1 425 000	1 312 280
Hjem (girovedlegg) *	1 866 355	-	1 866 355	2 032 000	-	2 032 000
Støttevenn	-	-	-	-	-	-
Følgesvenn	8 777 249	746 466	8 030 784	9 200 000	900 000	8 300 000
Andre aktiviteter marked privat	636 490	1 904 137	(1 267 647)	(1 947 000)	2 100 716	(4 047 716)
Delsum	19 894 531	5 831 331	14 063 200	17 846 280	7 149 716	10 696 564
	-	-	-	-	-	-
Sum Innsamling Privat	19 894 531	5 831 331	14 063 200	17 846 280	7 149 716	10 696 564
Næringslivsgruppen						
Annoncesalg	68 400	-	68 400	750 000	-	750 000
Tjenesteavtaler m.m.	17 899 478	1 370 268	16 529 210	14 718 500	-	14 718 500
Sum næringslivsgruppen	17 967 878	1 370 268	16 597 610	15 468 500	-	15 468 500
Sum Innsamling	37 862 409	7 201 599	30 660 810	33 314 780	7 149 716	26 165 064

Tallene over er ikke lett å finne igjen i regnskapet, men tallene under som er uthevet er de tallene som finnes igjen direkte i resultatet:

Inntekter	Inntekter	Kostnader	Netto	Budsjett		
				Inntekter	Kostnader	Netto
Hjem *	1 934 755		1 934 755	2 782 000		2 782 000
Andre inntekter Hjem	606 859	2 541 614		166 550	2 948 550	
		-	-		-	-
Inntekter Team Innsamling		19 894 531	19 894 531		17 846 280	17 846 280
Inntekter næringslivsgruppen		17 899 478	17 899 478		14 718 500	14 718 500
Sum Inntekter			39 728 764			35 346 780
Kostnader						
Innsamlingssaktivitetskostnader		7 201 599	7 201 599		7 803 888	7 803 888
Hjem*	-			-		-
Andre prod kostnader Hjem	1 425 706	1 425 706	1 425 706	2 051 082	2 051 082	2 051 082
Sum kostnader			8 627 305			9 854 970

Sum Nettobidrag Innsamling 31 101 460

25 491 810

VELKOMMEN TIL NORDENS VENEZIA

En bygdekirke med folkekirkepreg midt i metropolen med plass til nye og gamle nordmenn!

Sjømannskirken i Sverige er en kirke med hovedsete i Stockholm.

Vi har også aktivt liv i den gamle kirken i Norges Hus i Gøteborg som ble avviklet rundt 2011. Det er også enkelte møter andre plasser i landet, særlig i Lund. Og sommerprosjekt i Nord.

Hovedarbeidet skjer i Stockholm, men vi håper det har ringvirkninger både til andre steder i Sverige, så vel som til den verdensvide kirke som vi er en del av – både innen organisasjonen, så vel som i det større kirkelige bildet. Arbeidet i Sverige står på solide bein og sågar vokser litt forsiktig. Sjømannskirken i Sverige, som er det offisielle navnet, arbeider i et *storbyområde* både i Gøteborg og Stockholm - det betyr aktiviteter knyttet til fastboende så vel som mennesker med kortere opphold her. I en tid med mye uro i verden, er det viktig at vi forsøker å være et sted der den uroen kan fanges opp og gis rom for å finne hvile for både kropp og sjel.

Målet er også at vi skal være en kirke for alle i byen vår og at alle skal vite at de har en sognekirke å kontakte i livets ulike skifter. Derfor betegnelsen bygdekirke 😊

I vårt område regnes det nærmere 30-35000, i hele Sverige. Bare i Stockholmsområdet antas det å være ca 15.-20.000 – noe som gjør dette til den antagelig største kolonien utenfor Norge. Derfor også den største nasjonaldagsfeiringen utenfor Norge!

I 2024 hadde vi absolutt mer aktivitet innad i kirken enn utenfor.

Skifte i stab og knappe ressurser gjorde at prioriteringen gikk den veien. Men vi har store arrangement allikevel og f.eks en super nasjonaldag med 300 på flaggheising og lunch, 100 på åpent hus på kvelden, stort vaffelsalg på Skansen med 500 vaffer solgt på en time samtidig som sjømannspresten ledet det nasjonale programmet fra scenen med nærmere 8.000 på plass!

Gjennom mange år har samarbeidet med Det Norske Samfund (norsk interesseforening) blitt ytterligere forsterket og det betyr mye her i byen. Dette matcher det målet vi (stab og menighetsråd) har om å være godt kjent i byen vår.

Dessuten er vi stolt av å være en kirke som med unntak av nyttårshelgen, aldri har stengt eller gudstjenestefri!

NY PREST!

Høsten startet med fornyelse på vertskap og ikke minst nyetablert prestestilling!

Dette er historisk i vår kirke og har betydd utrolig mye – ikke minst at de to prestene er ulike i alder og erfaring og bidrar til en fin bredde i målgrupper. Vi nådde et punkt der vi ikke kunne vokse mer uten å være flere i arbeidet.

MEN; viktig for oss er å satse på frivillige i alle aldre.

Det viser seg over tid at når frivillige (liker ikke tittelen, men den får være der så lenge 😊) får ansvarsoppgaver som er viktige og som ikke minst supplerer staben, vokser tilhørigheten og behovet for å satse enda mer. Vi er utrolig takknemlige også for at gruppen frivillige er så bred i aldersspenn; alt fra ungdomsledere som bidrar med mer enn konfirmantoppgaver til 85-åringer som bidrar med praktisk her og der. Men det vi er aller mest imponert over, er at vi har fått til et engasjement blant frivillige som fortsatt er i arbeidslivet! Foreldregruppen og de middelaldrende er vi takknemlige for som medarbeidere. Krever tilrettelegging og ansvarsfordeling på en annen måte, men det er utrolig viktig for storfellesskapet at alle grupper er representert her.

Klassisk julebasar, menighetstur med buss til Linköping, aktivt nettverk av unge voksne i Young Professionals-gruppen, MILK-gjeng på 7, vårmarked, bibelgruppe i vekst, småbarnstreff med stadig nye familier – for bare å nevne noe.

Det vi mangler og lengter etter; kor!

SAMARBEID

Vi samarbeider bredt og har stort kontaktnett i byen og landet.

Først og fremst er vi takknemlige for at det andre norske huset i byen, ambassaden, er våre gode venner og samarbeidspartner – først og fremst i beredskapssaker. Men også i de vanlige dagene der vi bygger relasjoner vi har glede av også i hverdagen.

Norske foreninger utenlands er viktige å ha et nært forhold til; hos oss er dette Det Norske Samfund. Her møter vi folk utenfor kirkens rom og bygger miljø der begge organisasjoner kan bidra med erfaring og kunnskap. Mange arenaer deler vi – så som nasjonaldag og særlige høytider. Om vi utsettes for en nasjonal utfordring, vet vi at vårt vennskap vil klare mye.

Biskopen i Stockholm kjenner oss godt og Svenska kyrkan er viktig å være i kontakt med.

Næringslivet er noe vi arbeider med å få gode kontakter hos, men her er det mer å gjøre; og det ser vi frem til nå som vi er flere på ballen!

HVA ER SÅ VÅRE MÅL VIDERE?

Etablere nye møteplasser med jevnlig besøk fra oss;
først og fremst Lund/Malmø - og studentbasert

Øke antall besøk utenfor huset til 20 (bedriftsbesøk, universitetsbesøk etc)

Øke antall hjemmebesøk (til 80) - dette blir både stab og diakoniutvalg ansvarlig for

Øke antall deltagere i studentmiddager/ Ung i Stockholm til 30

Styrke stabssamarbeid og utvikle arbeidet på kirken med flere frivillige i faste ansvarsområder.

KONKLUSJON

Kirken er et levende sted; relevant og til stede når det gjelder; både i akutte situasjoner, men mest over langs! Det er godt å være Sjømannskirke!

STOCKHOLM

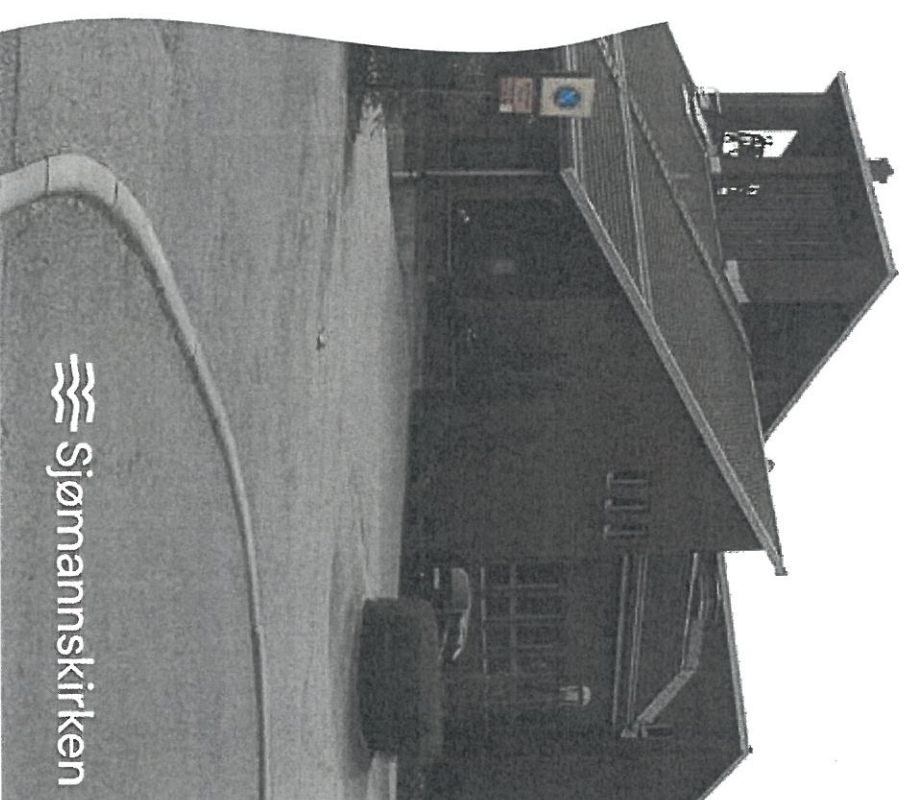

POSITIVE FAKTORER:

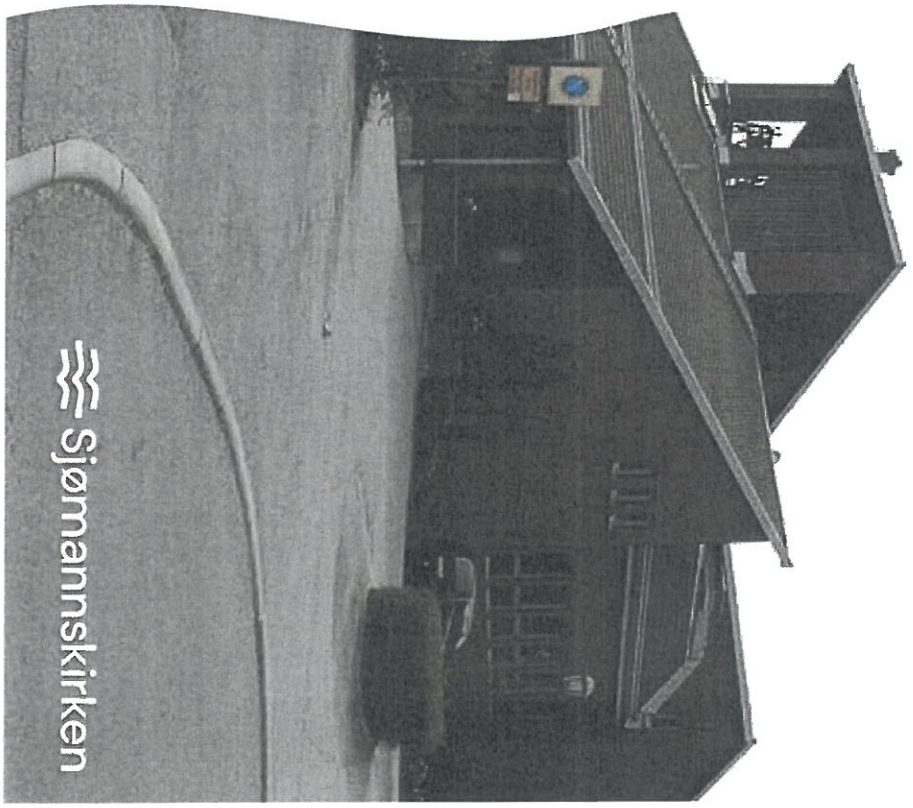
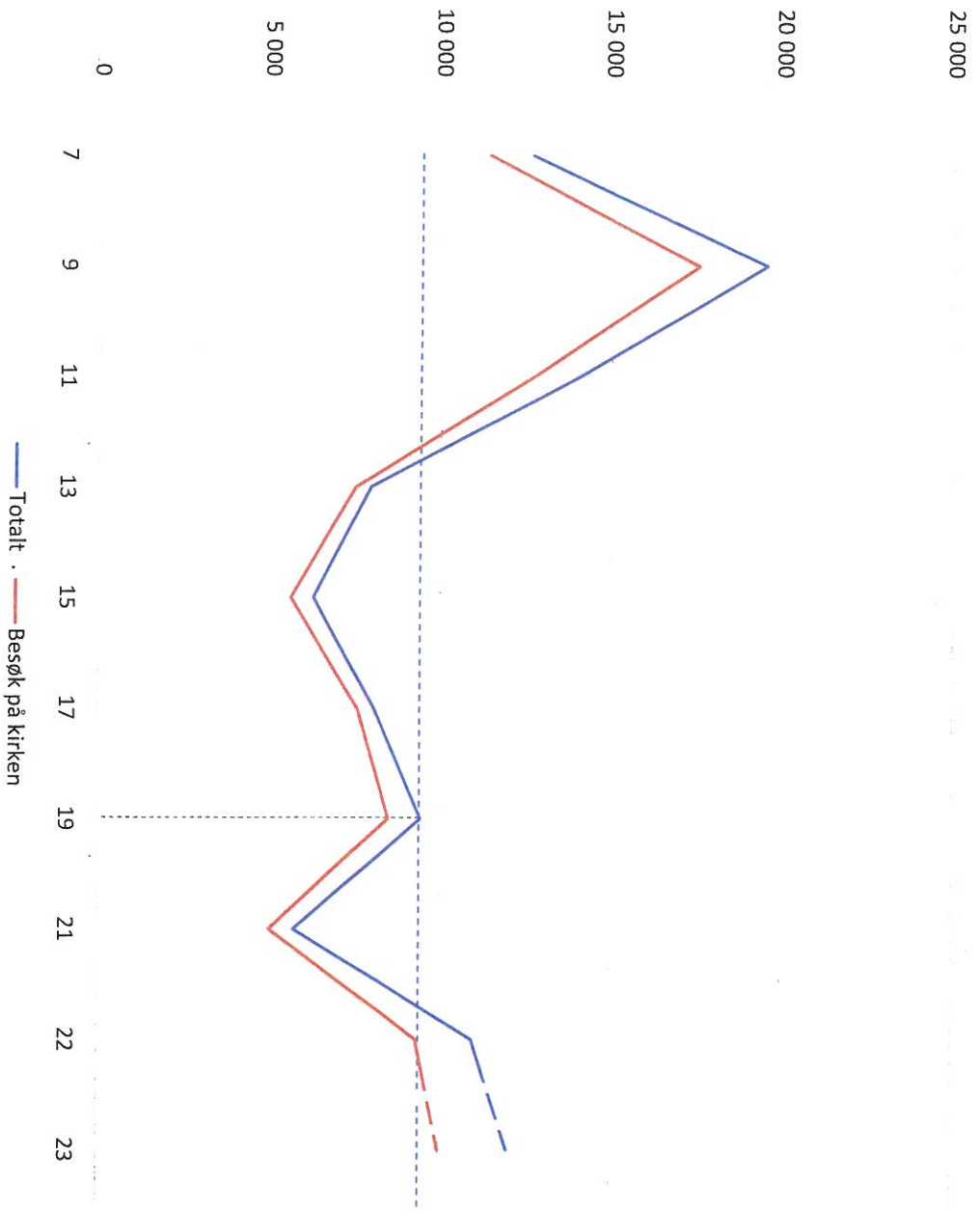
- Er i en svært positiv vekst. Besøktallene er allerede godt over 2019-tallene
- Har et godt frivillighetsarbeid
- 15% av besøkstallene på kirken er «drop in» og 15% er i oppsøkende virksomhet.
- Er en «institusjon» som er viktig for mange samarbeidspartnere.

KRITISKE FAKTORER:

- Hvordan minke presset i staben når trendene fortsetter å gå oppover?
- Forholdene rundt arbeidstillatelsen til daglig leder? (25% i Norge og 75% i Sverige)
- Utvikle og ivareta oppdraget som sjømannskirke i Sverige
- Styrking av økonomiarbeidet - få flere fundament å stå på. NB! Vedlikeholds-kostnadene

STOCKHOLM – BESØKSTALL 2007-2023

Sjømannskirken

VISITASMELDING FOR: Sjømannskirken i Tyskland

I. Presentasjon

a) Kort beskrivelse av tilblivelse og utvikling

Sjømannskirken i Tyskland er en nyetablert tittel på arbeidet Sjømannskirken driver i Tyskland. Vedtaket om endring av organiseringen av sjømannskirkene i Berlin og Hamburg ble gjort høsten 2024. Allerede fra høsten 2023 har staben jobbet som en felles stab. Formålet med endringen er å bruke ressursene våre på best mulig måte på tvers av byene og gjøre seg relevant for nordmenn andre steder i Tyskland.

Sjømannskirken har arbeidet lenge i Tyskland. Sjømannskirken startet sitt arbeid i Hamburg i 1907. Arbeidet ble avbrutt under første verdenskrig, men gjenopptatt i 1920, da kirken kjøpte en bygård nær havnen som ble innredet med kapell og leseværelse. På 1930-tallet ble en egen sjømannskirke bygget, men den ble ødelagt under bombingene av Hamburg i 1945. Etter krigen ble ny kirke bygget, i samme gate som de andre nordiske sjømannskirkene. Under andre verdenskrig støttet Sjømannskirken norske fanger i tyske leire ved å skaffe dem mat, medisiner og kontakt med hjemlandet. Etter krigen var det stor humanitær nød i byen og kirken arbeidet aktivt for å hjelpe både nordmenn og tyskere. Dette arbeidet førte senere til opprettelsen av Kirkens Nødhjelp. Målgruppen Sjømannskirken har betjent i Hamburg har endret seg gjennom kirkens historie fra de mange sjøfolkene som kom innom den travle havnebyen, til et populært møtested for trailersjåførere på tur gjennom Europa og au pairer. I dag brukes kirken av både fastboende og besøkende nordmenn i Hamburg. Mange av brukerne er fastboende som er godt integrert i Tyskland, men er glade for å kunne opprettholde sin norske identitet gjennom engasjement for Sjømannskirken. Særlig den store julebasaren skaper engasjement og tilhørighet til kirken for nordmenn i området. Vi ønsker å nå ut til nye brukergrupper i Hamburg, og tilbyr ungdommer fra Norge konfirmantturer med overnatting i Sjømannskirken. Dessuten satser vi på kontakt med og overnatting for interrailreisende på sommeren, da Hamburg er et knutepunkt mellom Skandinavia og resten av Europa.

Sjømannskirken i Berlin fyller 30 år i 2025. Siden 1995 har det vært fast stasjon her, selv om norsk menighetsarbeid i Berlin har røtter tilbake til 1906, da en egen norsk menighet ble etablert under tilsyn av biskopen i Oslo. Selv uten egen kirke, holdt norske prester jevnlig gudstjenester, finansiert av Svend Foyns Missionsfond. Fra 1924 overtok sjømannskirken i Hamburg ansvaret, og sjømannspresten kom månedlig til Berlin for å holde gudstjenester. På 1980-tallet tok Sjømannskirkens studentprest kortvarig over ansvaret før det igjen ble tilbakeført til Hamburg. Til tross for mangelen på norske sjøfolk, ble det naturlig å etablere fast tilstedeværelse i Berlin på 1990-tallet. Kirkens arbeid, som startet som et prøveprosjekt, ble fast virksomhet i 2002. Fram til 2018 delte vi lokaler med Svenska Kyrkan i Berlin. I 2018 flyttet vi til Kreuzberg, hvor vi leier og deler lokaler med Evangelische Kirchengemeinde am der Hallesches Tor. Per dags dato er vi i samtaler med vår tyske vertsmenighet om fremtidige lokaler. Nordmenn i Berlin er en mangfoldig gruppe. En del er fastboende og godt integrert, men mange bor i byen på kortere sikt også. Blant dem er de mange ansatte på den norske ambassaden og deres familier, kunstnere, journalister, forfattere, musikere og studenter. Vi ser at deltakere på våre arrangementer er voksende. Vi er aktive på andres arena der nordmenn er involvert. Kirken er også en kulturarena for norske kunstnere og har populære tiltak for barnefamilier og ungdom.

Vi har jevnlig kontakt med andre norske grupperinger og enkeltpersoner i Tyskland, særlig i München og Düsseldorfområdet. Vi har konfirmanter fra hele landet.

b) Kort beskrivelse av enhetens virksomhet, profil og særlige kjennetegn

Kirken i Hamburg har lange tradisjoner, og preges av en lojal menighet med stort eierskap til kirka. Mange av dem har bodd i byen lenge, og dermed vært en del av kirkens arbeid lenge. For mange er julebasaren årets høydepunkt, som forberedes gjennom hele året. Gudstjeneste er også et prioritert tilbud i Hamburg. I samarbeid med Norgesarbeidet arrangerer vi leir for menigheter i Den norske kirke med temaet «Tilgi, men ikke glemme», der et besøk i konsentrasjonsleiren Neuengamme er en del av programmet. I Hamburg ønsker vi å nå bredere ut også til nordmenn som ikke kjenner oss. Vi utforsker nå hvordan vi kan være sterkere til stede på andre arenaer.

I Berlin preges arbeidet av en mangfoldig gruppe nordmenn. Noen bor i byen permanent, mens mange bor her i kortere perioder pga. studier, jobb eller prosjekter innenfor kultur- og musikkbransjen. Dette fører til at hvem som bruker kirken stadig er i endring. Blant dem er de mange ansatte på den norske ambassaden og deres familier, kunstnere, journalister, forfattere, musikere og deres familier, samt studenter. Siden byen er så stor, har vi ofte arrangementer på andre arenaer, som spisesteder eller parker.

Vi er i startfasen på å etablere nye arbeidsformer for hvordan vi kan nå ut til flere nordmenn utenfor byene vi har kirker. Det er etablert tradisjoner med juletreffest i Düsseldorf og München. Vi har konfirmanter bosatt over hele landet. De fleste norske studenter befinner seg i vest og sør i Tyskland, i tillegg til studentmiljøet i Berlin. Studentene betjenes både av studentprest og av Sjømannskirken i Tyskland.

2. Oversikt over aktiviteter

Berlin

- Gudstjenester ca. hver tredje uke/månedlig
- Søndagsskole
- Basargruppe
- Julebasar
- Åpen kafè
- Kor
- Jevnlige foredrag og konserter
- Familielørdag
- Tacofredag for ungdom, unge voksne og studenter
- Stammtisch
- Samarbeid med ANSA
- Walk and talk
- Litteraturgruppe
- Skole-kirke samarbeid (skandinavisk skole, vgs-klasse, svensk skole med norske elever)
- Konfirmantarbeid
- Kirkelige handlinger
- Barn og familier
- Studenter og skolelever
- Være tilstede på flere arenaer, også andre steder i landet

Hamburg:

- Mandagsdamer (basargruppe som møtes ukentlig)
- Julebasar
- Åpen kirke fire dager per uke
- Gudstjeneste ca. annenhver søndag
- Middag en gang i mnd
- Unge voksne- treff en gang per måned
- Småbarnssang
- Julebasar og vårmarked
- Bedriftslunsj
- Interrailkirke
- Litteraturgruppe
- Konfirmantleirer
- Konfirmantarbeid
- Kirkelige handlinger

3. Oversikt over ansatte på enheten:**Utsendte medarbeidere:**

Marte Solbakken Leberg, daglig leder/sjømannsprest

Espen Dahlgren Doksrød, sjømannsprest

Hanna Haraldstad, diakon

Malin Myklebost, praktikant

Lokalt ansatte:

Kjersti Hesthagen, administrativ koordinator/regnskapsfører

Hege Marie Köster, administrativ koordinator/vertskap

Marit Pohl Høiberget, vertskap (40 %)

Flere av medarbeiderne har oppgaver både i Berlin og Hamburg, og prester og diakon har ansvar for oppsøkende arbeid i andre byer.

4. Satsningsområder

- Barn og familier
- Studenter og skolelever
- Være til stede på flere arenaer, også andre steder i landet

5. Besøkssteder utenom kirken/enheten

Angi hyppighet og aktivitet på de ulike stedene

Düsseldorf: I samarbeid med kirkekomitéen i Düsseldorf (selvstendig forening uten formell tilknytning til organisasjonen) arrangerer vi juletefest med gudstjeneste.

München: I samarbeid med det norske miljøet arrangerer vi juletefest. Det er mange studenter i Münchenområdet, og vi deltar jevnlig på studentarrangementer i området, deriblant julebord for ANSA Tyskland.

Vi har kontakt med flere av honorærkonsulene i Tyskland, slik at de lettere skal kunne kontakte oss mtp. samarbeid eller beredskapssaker.

6. Økonomi

Kort kommentar om kirken/enhetens økonomiske status - Hvordan vurderer man kirken/enhetens økonomiske grunnlag, og potensialet for lokale inntekter?

Den siste tiden har vært preget av store endringer, og det er nytt å se Tysklands økonomi under ett. Sjømannskirken i Tyskland får dekket alle personalkostnadene for utsendte medarbeidere i fra Sjømannskirkens hovedkasse (lønn, skatt, husleie m.m.) Kirkene har i tillegg behov for et driftstilskudd som i hovedsak dekker lønn til lokal administrasjon /regnskapsmedarbeidere. Basar og arrangement er hovedinntektskildene til for både Berlin og Hamburg. Frafall av basarinntekter vil være en stor belastning for kirkene, men vi har ingen indisier som tyder på at disse inntektene minker i årene som kommer. Det som i så tilfelle kan redusere inntektene er mangel på frivillige. Det må nevnes at kirken i Hamburg har den siste tiden vært preget av større utgifter til nødvendig vedlikehold av kirkebygget. Vi leier lokaler i Berlin. Her vil vi nok få en økning i leiekostnadene i årene framover ettersom vi trenger større lokaler. Vi forhandler med utleier om dette for tiden.

Nøkkeltall for enheten:

AKTIVITET	2023
Antall møtt på Sjømannskirkens arenaer	Berlin: 3706 / Hamburg: 8742
Herav antall «drop in»	Berlin: 104 / Hamburg: 1628
Antall møter/fest/arrangement	Berlin: 107 / Hamburg: 106
☺ Herav antall deltakere på møte/fest/arr.	Berlin: 1592 / Hamburg: 4945
Antall møter med studenter	Berlin: 9 / Hamburg: 0
☺ Herav antall møter med studenter	Berlin: 150 / Hamburg: 0
Kirkelig årsstatistikk	
Antall døpte	Berlin: 3 / Hamburg: 1
2.2. Velselser (ekteskapsinngåelse m/forbønn)	Berlin: 0 / Hamburg: 2
2.3. Velselser (borgerlig inngått ekteskap)	Berlin: 0 / Hamburg: 1
2.4. Gravferd	Berlin: 0 / Hamburg: 2
2.1. Konfirmasjon (forbønnshandling)	Berlin: 4 / Hamburg: 4
Minnemarkering	Berlin: 0 / Hamburg: 0

3.A.1. Alle hovedgudstjenester søn./helligdg.	Berlin: 18 / Hamburg: 31
☞ Herav antall deltakere (3.A.1)	Berlin: 512 / Hamburg: 1690
3.A.2. Alle andre gudstjenester	Berlin: 8 / Hamburg: 2
☞ Herav antall deltakere (3.A.2)	Berlin: 163 / Hamburg: 124
3.C.1. Hovedgudstj. m/nattverd søn./helligdg.	Berlin: 14 / Hamburg: 21
☞ Herav antall nattverdsgjester (3.C.1)	Berlin: 242 / Hamburg: 951
3.C.2. Antall gudstjenestelige arr. m/nattverd	Berlin: 2 / Hamburg: 0
☞ Herav antall nattverdsgjester (3.C.2)	Berlin: 33 / Hamburg: 0
Antall møtte på andres arenaer	Berlin: 396 / Hamburg: 2071
Herav antall hjemmebesøk	Berlin: 4 / Hamburg: 32
Herav antall sykebesøk	Berlin: 1/ Hamburg: 4
Herav antall bedrift/kontorbesøk	Berlin: 1 / Hamburg: 2
Herav antall fengselsbesøk	Berlin: 0 / Hamburg: 0
Herav representasjon (besøk)	Berlin: 0 / Hamburg: 4
Herav møte/fest/arrangement (besøk)	Berlin: 9 / Hamburg: 18
Herav annet (besøk)	Berlin: 29/ Hamburg: 1
Antall sosialsaker	Berlin: 0 / Hamburg: 6
Antall beredskapssaker	Berlin: 0 / Hamburg: 2
Antall frivillighetstimer	Berlin: 938 / Hamburg: 1227
Antall frivillige (fra enhetens frivillighetsliste)	Berlin: 280 / Hamburg: 100
Totalt antall mennesker møtt på Sjømannskirkens arenaer og andres arenaer:	Berlin: 4102 / Hamburg: 10813

Tallene er hentet fra 2023. Når det er sagt ser vi store forandringer i 2024. Besøksstall i Berlin har økt med 42% i de tre første kvartalene i 2024 sammenlignet med de samme tallene for 2023. Antall deltakere per arrangement i Berlin har økt med 67% per september. Møter med mennesker utenfor kirkens lokale har økt med 127%. Vi ser at Berlin opplever stor vekst, og tallene fra 2023 er derfor ikke så representative for dagens situasjon. Det er vanskelig å vite hva den økte oppslutningen skyldes. Det kan handle om at flere nordmenn flytter til byen etter pandemien, og en justering på tilbud ut ifra etterspørsel og arbeidskapasitet blant stab og frivillige.

Vi ser også at tallene i Hamburg er i endring. De er synkende. Dette kan nok også handle om en mer enhetlig føring av statistikk. Tidligere ble den nok ført litt ulikt i de to byene, dessuten av ulike personer. Nå er det en person som fører statistikk. Vi ser dessuten at brukerne av kirken har en høy alder, tyskere som ikke er i målgruppen vår (basargjester), og at det er få barnefamilier. På sikt vil nok hjemmebesøk og sykebesøk bli enda mer sentralt i arbeidet. Per september 2024 har vi møtt 43% færre enn fjoråret, det er også nedadgående tall på antall deltakere på arrangement. Gudstjenestebesøkende går også noe ned, dette handler nok også om noe færre gudstjenester pga. en annerledes stabssammensetning.

TORSDAG 30.JANUAR:

- 08:00 Bergen lufthavn Flesland
09:20 Avreise fra Bergen via Oslo (Norwegian) – Alt. KLM fra Bergen kl.10:00
13:45 Ankomst Berlin Brandenburg – Alt. kl.15:40 (KLM)
15:30 Ankomst hotell i Kreuzberg (alt. ankomst 17:30)
19:00: Middag for gjesten fra Norge, og staben i Tyskland & kirkerådet i Berlin
Vi spiser på restauranten Fjord (Shöneberg). Restauranten drives av den norske kokken Kenneth Gjerrum. Han er en støttespiller og samarbeidspartner for oss, og Sjømanns-kirken har flere arrangementer på hans spisesteder, deriblant Stammtisch. Sted: Eisenacher str. 86, 10781 Berlin (Shöneberg)

FREDAG 31.JANUAR

- 09:00: Møte med Ev. Kirchengemeinde vor dem Hallesches Tor
Sjømannskirken leier og deler lokaler med den tyske menigheten Evangelische Kirchengemeinde vor dem Hallesches Tor i Kreuzberg. Vi møter prest, daglig leder og administrativ leder og får høre mer om den evangelisk lutherske kirke i Berlin og Tyskland, og om samarbeidet vi har med dem. Sted: Wartenburgstr 7, 10963 Berlin
- 11:00: Møte på den norske ambassaden.
Vi møter ambassadør Laila Stenseng, ambassaderåd Tor Jakob Tveit, samt andre medarbeidere på ambassaden. Vi får en innføring i den politiske situasjonen i Tyskland som fortiden preger landet mye, samt om trusselsituasjonen i landet. Vi samtaler om samarbeidet mellom ambassaden og Sjømannskirken. Sted: Rauchstr 1, 10787 Berlin
- 12:00 Lunsj i ambassadens kantine, også drevet av Kenneth Gjerrum
- 15:00: Samtaler med sjømannskirkens stab i Tyskland
- 19:00 Tacofredag for unge voksne, studenter og ungdommer.
En fredag i måneden inviterer vi unge voksne, studenter og ungdommer til tacofredag. Det har vært et populært tiltak, spesielt blant Vg2-elevene som gjennom et tilbud i Osloskolen går et år på tysk gymnas og bor i vertsfamilier. De vil fortelle om sine opplevelser av å bo i utlandet og i en tysk familie. Sted: Wartenburgstr. 7

LØRDAG 01.FEBRUAR

- 12:00 Familielørdag (kl.12-17)
En lørdag i måneden har vi familielørdag i kirken. I Berlin bor det mange barnefamilier. Mange av dem setter pris på å møte andre familier som snakker norsk. På familie-lørdagene har vi aktiviteter for ulike aldersgrupper, gjerne med trosopplæringselementer. Denne lørdagen har vi i tillegg invitert representanter fra ulike grupper av nordmenn i Berlin til å dele hva det betyr for dem at Sjømannskirken finnes i byen vi bor i. Sted: Wartenburgstr 7.
- 18:00 Middag «on the go» på vei til Hamburg
- 19:00 Avreise med tog fra Berlin til Hamburg
- 22:00 Ankomst til hotellet i det portugisiske kvarter i Hamburg

SØNDAG 02.FEBRUAR

11:00 Gudstjeneste i Sjømannskirken i Hamburg.

Sted: Ditmar-Koel- Str. 4, 20459 Hamburg

12:30 Kirkekaffe

Under kirkekaffen forteller representanter fra ulike deler av arbeidet om sitt engasjement for Sjømannskirken.

13:30 Vi besøker konsentrasjonsleiren Neuengamme

Sjømannskirken arrangerer årlig leirer for konfirmanter og ungdommer fra menigheter i Den norske kirke, samt Sjømannskirkens egne Europakonfirmanter. Leiren har tema «Tilgi, men ikke glemme» En viktig del av programmet er et besøk til konsentrasjons-leiren Neuengamme utenfor Hamburg. Vi synes det er viktig at norske ungdommer får lære mer og oppleve mer av denne historien, nettopp fordi vi ikke må glemme. Dessuten blir ungdommene kjent med Sjømannskirken. Dette er et viktig kontaktpunkt med Den norske kirkes menigheter.

15:30 Avreise fra Neuengamme

18:45 Avreise fra Hamburg flyplass via Amsterdam (KLM)

22:50 Ankomst Bergen

Sjømannskirkens stab i Tyskland:	Marte Solbakken Leberg	Daglig leder
	Espen Dahlgren Doksrød	Sjømannsprest
	Hanna Haraldstad	Diakon
	Hege Marie Köster	Lokal adm.
koordinator	Kjersti Hesthagen Kazior	Lokal adm.
koordinator	Malin Myklebost	Praktikant
	Marit Pohl Høiberget	Vertskap
Fra Sjømannskirkens ledelse:	Jeffrey Huseby	Generalsekretær
	Espen Ingebrigtsen	Operativ leder
	Sissel Mæland	Kommunikasjonssjef
Fra Bjørgvin bispedømme:	Ragnhild Jebsen	Biskop i Bjørgvin

Rapport fra bispevisitas i Tyskland – Januar 2025

30.01-02.02. 2025 avla Bjørgvin biskop, Ragnhild Jebsen, en bispevisitas i Sjømannskirken i Tyskland. Under visitasen ble både Sjømannskirken i Berlin og Hamburg besøkt. Følgende ansatte fra Sjømannskirken i Tyskland og ledelsen til Sjømannskirkens i Bergen deltok:

Daglig leder Marte Solbakken Leberg, Sjømannsprest Espen Dahlgren Doksrød, Diakon Hanna Haraldstad, lokal administrasjonskoordinator (Hamburg) Hege Marie Köster, lokal administrasjonskoordinator og regnskapsfører (Berlin/Hamburg) Kjersti Hesthagen Kazior, praktikant Malin Myklebost, vertskap Marit Pohl Høiberget, generalsekretær Jeffrey Huseby, operativ leder Espen Ingebrigtsen, og kommunikasjonssjef Sissel Mæland

Formålet

Formålet med bispevisitasen er å se, støtte, inspirere og veilede ansatte, frivillige, og den lokale menigheten, samt gjøre sjømannskirkens nærvær synlig i det norske lokalsamfunnet i Berlin og Hamburg.

Flere ulike møtepunkt

Under visitasen ble det arrangert ulike møtepunkt med enkeltpersoner, grupper og aktører som er knyttet til Sjømannskirken sin virksomhet i Tyskland. I denne rapporten er møtepunktene nevnt i kronologisk rekkefølge med noen kommentarer til hva som var innholdet i de ulike møtene.

Møte med stab og kirkeråd i Berlin

Visitasen startet med middag med fulltallig stab og kirkeråd i Berlin torsdag kveld på en av de norske restaurantene som Sjømannskirken pleier å arrangere Stammtish på en gang i måneden. Denne samlingen hadde som formål å bli mer kjent med hverandre.

Møte med Evangelische Kirchengemeinde vor dem Hallesches Tor

Fredag morgen møtte hele delegasjonen presten Dörthe Gülzow og kirkerådslederen i menigheten som Sjømannskirken leier lokaler av. Her fikk vi høre litt om hvilket arbeid de driver, og hvordan dette finansieres.

Sjømannskirken i Berlin opplever noen utfordringer i leieforholdet. Dette dreier seg i hovedsak om handlingsrommet når det gjelder disponering av lokalene, og fleksibilitet med hensyn til oppsettet i lokalene. Vi gikk ikke inn på disse utfordringene i dette møte, men vil bli adressert av Marte Leberg til daglig leder, Thomas Städtler, ved en annen anledning. Dette i håp om noe bedre vilkår for vår virksomhet på stedet.

Møte med den norske ambassaden i Tyskland (Berlin)

Fredag formiddag gikk turen videre til den norske ambassaden i Berlin. Her møtte vi ambassadør Laila Stenseng, nestleder Kristin Kathrine Johansen, og konsulatmedarbeider Ellen Garlas. Disse tre bekreftet hvor viktig samarbeidet med Sjømannskirken er, og trakk spesielt fram beredskapssamarbeidet og beredskapsøvelsen som de nylig har hatt i samarbeid med Sjømannskirken.

De orienterte ellers om både tysk politikk, valget i februar, relasjonene mellom Norge og Tyskland, og om det konsulære arbeidet. De kunne fortelle at ved siste statistikk var det ca. 7000 nordmenn som hadde meldt flytting til Tyskland. I tillegg kommer alle studenter, frilansere, kunstnere og personer med dobbelt statsborgerskap.

Guidet tur i Berlin

Etter besøket på ambassaden fikk vi en to timers guidet tur i Berlin ledet av journalist Asbjørn Svarstad. Han gav oss interessant innblikk i Berlin sin historie gjennom 1000 år.

Møte med staben

Fredag ettermiddag møtte biskopen og ledelsen i Sjømannskirken staben i Tyskland til en intern samling. Her lyttet vi ut staben og fikk høre om hvilke gleder og utfordringer de står i. Espen Doksrød innledet samtalen med noen refleksjoner han har gjort seg.

Espen Doksrød: Hans fokus er å være en eksistensiell kristen; å være en samtalepartner og lytte seg inn på folks eksistensielle spørsmål. Hans motivasjon i jobben er Sjømannskirken i Tyskland som helhet. Å være kirke utenfor kirkerommet, til stede for nordmenn i hele Tyskland. Han opplever takknemlighet for at Sjømannskirken kommer til folk der de er. Han trekker for eksempel fram et positivt møtepunkt med studentene på Ansa sitt julebord i Ingolstadt. Gudstjenestene har relativt gode besøkstall i forhold til antallet nordmenn. Det er givende å skape fellesskap blant konfirmanter fra ulike deler av landet og med de andre sjømannskirkene i Europa.

Jobben er livsdefinerende, og oppleves til tider som krevende. Lønn reflekterer ikke innsatsen. Reiser tærer på kreftene, og det er vanskelig å fylle alle ønsker og behov. Frustrasjonen er at vi driver for mye kjøkkenarbeid og for lite samtaler på leseværelset i Berlin. Han opplever Sjømannskirken som en veldrevet organisasjon, men som sjømannsprest (og ikke daglig leder) ønsker han tettere kontakt med operativ leder og hovedkontoret.

Møte med staben - korte refleksjoner fra samtalen

Jeffrey: Forstår spenningen mellom oppgavene og de begrensede ressursene som er tilgjengelig. Dessverre har vi ikke flere ressurser å sette inn. Staben må se på hva som må prioriteres og hva som må legges vekk.

Espen I: Daglig leder blir jevnlig fulgt opp av operativ leder, men forstår behovet andre ansatte har for direkte kontakt med hovedkontoret og operativ leder. Da spesielt sjømannsprestene som ikke har et daglig lederansvar på stedet, men et åndelig lederansvar. Det må understrekes at det skal være lave terskler for alle å ta direkte kontakt med «Bergen». Det er ellers et ønske om innspill fra staben på forbedringer vi kan gjøre i forhold til kontakten med «Bergen».

Ragnhild: Setter spørsmål om bærekraften i arbeidsmengden, og peker på at det generelt er et økende behov for å bli sett av ledelsen. Kanskje det har med økt arbeidsmengde?

Hanna: Hun opplever at forventning om oppfølging henger sammen med blant annet organisasjonsendringen når vi nå er slått sammen til en enhet; Sjømannskirken i Tyskland.

Marte: Det er behov for at flere setter seg sammen for å lande hva kirken skal være i Tyskland. Her er det blant annet et spørsmål om tydelige prioriteringer og målgrupper.

Sissel: Etterlyser tydeligere prioriteringer på organisasjonsnivå. Oppsøkende arbeid er viktig, men fellesskapet må også ivaretas.

Espen D: Den nye organiseringen er en omstilling for brukerne i Hamburg. Her er det et behov for å kommunisere tydeligere endringene. Vi trenger i tillegg å utforske hvordan vi kan å mer liv i kirken i Hamburg. Det trengs nytenkning for å gjøre Hamburg mer «bærekraftig».

Hege Marie og Marit: Fastboende er ryggraden i arbeidet i Hamburg. Disse er etter hvert blitt gamle. Basaren i Hamburg var ikke bærekraftig slik den ble gjennomført i november. Det ble svært krevende for staben. Noen grep er gjort foran neste julebasar (evalueringsmøte jan.25)

Tacokveld i Sjømannskirken i Berlin

Fredag kveld var det tacokveld for unge i Berlin. Oslo har et utvekslingsprogram til Berlin, der videregåendelever tar andre klasse i Berlin. De som deltar i dette programmet er flittige deltakere på tacofredagene som arrangeres en gang i måneden. ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) har et lokallag i Berlin, og flere av studentene deltok også på fredagstacoen. - *Det er utrolig deilig å komme hit å møte de andre som er på utveksling, og bare snakke norsk*, sa en av guttene som deltok på tacokvelden.

Familiedag og åpent hus i Sjømannskirken i Berlin

Lørdag var det familiedag og åpent hus med rundt 60 deltakere. Her foregikk mye, - samtale med NRKs korrespondent Zofia Paszkiewicz, konsert med Hans Kristian Ven Røstad, som sitter i kirkerådet, barnesang, hekleskole, fysisk lek i hinderløype, FIFA-turnering, vaffel og fiskeburgersalg, og mange gode samtaler. Den åpne dagen ble avsluttet med rundebordsamtale om det å være norsk i Berlin.

Festgudstjeneste og kirkekaffe i Hamburg

Bispevisitasen gikk så videre til Hamburg. Her ble det arrangert festgudstjeneste og kirkekaffe søndag formiddag. Vedlagt ligger gudstjenesteprogrammet. Kirkekaffen inneholdt noen «vitnesbyrd» fra aktive brukere av Sjømannskirken i Hamburg, og taler fra kirkerådslederne i begge kirkerådene, Ragnhild Bertram (Hamburg) og Renate Henssler (Berlin). Biskop Ragnhild Jepsen avsluttet denne delen av kirkekaffen med å bekrefte de frivillige, og takke for det engasjementet som vises for Sjømannskirken i Hamburg. Samtidig adresserte hun til forsamlingen at det også trengs nytenkning om arbeidet i Hamburg i framtiden.

Foredrag om konsentrasjonsleiren Neuengamme og Sjømannskirken i Hamburg sin rolle

Etter kirkekaffen ble det arrangert foredrag med historiker Espen Darefjell. Her fortalte han om historien knyttet til konsentrasjonsleiren Neuengamme og om Sjømannskirken i Hamburg sin rolle under andre verdenskrig. Norgesarbeidet i Sjømannskirken arrangerer årlig leirer for konfirmanter og ungdommer fra menigheter i Dnk. Besøk i konsentrasjonsleiren er en del av programmet både for dem og for Sjømannskirkens egne konfirmanter. Biskopen og alle deltakerne på kirkekaffen fikk et innblikk i hva konfirmantene lærer når de besøker Neuengamme. Til slutt tok Espen Darefjell gruppen med til minnesmerket over den gamle sjømannskirken, som brant ned under bombingene av Hamburg langfredag 1945.

Et aldrende brukergrunnlag og et aldrende bygg i Hamburg

I refleksjonen rundt Sjømannskirken i Hamburg noterer vi oss at det er et aldrende brukergrunnlag i Hamburg. Det ser ikke ut til å være noe særlig norsk tilflytning. Spørsmålet er hva som skjer med kirken når den nåværende forsamlingen dør ut? Et annet spørsmål er hva Sjømannskirken gjør i forhold til vedlikeholdet og behovet for renovering i et aldrende bygg? Kostnadene på et slikt bygg er store i dag og vil bli større i framtiden. Kan utleie og et større forretningsfokus for bygget klare å bære de økende kostnadene?

Takk

En stor takk til stab og frivillige for et flott visitasprogram og for trofast innsats!

Bergen 4.februar 2024

Björgvin bispedømme og Sjømannskirkens – Norsk kirke i utlandet